

ΣΧΟΛΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΙ ΛΑΤΙΝΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ
ΕΚΔΟΤΙΚΟΥ ΟΙΚΟΥ ΕΝΩΣΕΩΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ
ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ
ΡΑΨΩΔΙΑ Ε & Ι

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΤΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΤΕΤΡΑΤΑΞΙΩΝ
ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥ ΤΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ
ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΥΠΟ

ΙΩΑΝΝΟΥ Θ. ΡΩΣΣΗ, Δ. Φ.
ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ Θ. ΡΩΣΣΗ
ΟΔΟΣ ΦΙΛΟΘΕΑΣ ΚΑΙ ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ
(Παρά τὸ Μητροπολιτικὸν Μέγαρον)

ΕΡΓΟ ΜΟΥ ΟΙΚΟΥ ΕΜΕΡΕΣ ΕΛΛΗΝΟΝ ΕΙΣΑΓΓΑΛΟΝ
ΕΚΔΟΣΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΑΤΗΓΙΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

ΠΑΡΩΔΑ Ε 31

ΕΡΓΟ ΜΟΥ ΟΙΚΟΥ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΑΤΗΓΙΑ
ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΑΤΗΓΙΑ
ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΑΤΗΓΙΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΑΤΗΓΙΑ

ΙΩΑΝΝΟΥ Θ. ΡΩΣΣΗ Δ. Φ.
ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ
ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ Ε΄ & Ι΄

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

Τῶν μαθητῶν τῆς Δευτέρας τάξεως τῶν
τετραταξίων Γυμνασίων καὶ τῆς ἀντιστοι-
χοῦ τάξεως τῶν λοιπῶν σχολείων
τῆς Μέσης ἐκπαιδεύσεως

ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ Θ. ΡΩΣΣΗ
ΘΔΟΣ ΦΙΛΟΘΕΑΣ & ΝΙΚΟΛΑΪΜΟΥ
(Παρά τὸ Μητροπολιτικὸν μέγαρον)

Τὸ ἔρρισμα τῆς κατὰ πάντας τοὺς αἰῶνας πνευματικῆς κινήσεως καὶ ἡ ἀκένωτος φωτὸς πηγὴ, ἐξ ἧς καταυγάζεται ἡ ἀνθρωπότης, εἶναι οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνας καὶ Ῥωμαῖοι ποιηταὶ καὶ συγγραφεῖς, τῶν ὁποίων οἱ πλεῖστοι διδάσκονται ἐν τοῖς σχολείοις τῆς Μέσης ἐκπαιδεύσεως. Ἐπειδὴ δὲ ἡ κατανόησις τούτων παρὰ τῆς μαθητιώσεως ἰδίᾳ νεότητος ἀποβαίνει διὰ ποικίλους λόγους ἄκρως δυσχερῆς, ἔγνωμεν νὰ ἐκδώσωμεν διὰ ταύτην πρωτοτύπους τῶν εἰρημένων τῆς ἀρχαιότητος ποιητῶν καὶ συγγραφέων **Σχολικὰς μεταφράσεις**, δι' ὧν αἴρονται αἱ σοβαραὶ τῆς ἑρμηνείας δυσχέρειαι, αἵτινες ἀφ' ἐνός μὲν χαλαροῦσι τὴν προθυμίαν πρὸς ἐπίμονον μελέτην τῶν ἀθανάτων ποιητῶν καὶ συγγραφέων τῆς προγονικῆς ἡμῶν εὐκλείας, ἀφ' ἑτέρου δὲ κατατρίβουσι χρόνον πολῦτιμον ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἐπὶ μεγίστῃ ζημίᾳ τοῦ τῆς ἐμβραθύνσεως σταδίου, ἐν ᾧ τὰ μάλιστα ὁ νοῦς ὀξύνεται καὶ θετικῶς καλλιεργεῖται.

Οἱ ποιούμενοι χρῆσιν τῶν ἡμετέρων σχολικῶν μεταφράσεων θέλουσι κατανοήσει ευχερῶς τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνας καὶ Ῥωμαίους ποιητὰς καὶ συγγραφεῖς, διότι ἡμεῖς οὐδὲν τὸ σκοτεινὸν καὶ ἀσαφὲς ἐν αὐτοῖς ἀφήκαμεν ἀνερμήνευτον. Διὰ τῶν ἐν παρενθέσει διπλῶν καὶ τριπλῶν πολλάκις ἐπεξηγήσεων καὶ πραγματικῶν παρατηρήσεων καὶ τῶν ἐν ἀγκύλαις προσθηκῶν καὶ νοημάτων, ἅτινα παρὰ τοῖς ἀρχαίοις παρελείποντο διὰ τὰς ἀλλοίας τοῦ τότε λόγου συνθήκας, ἐξωμαλύνσαμεν τελείως τὸ ἔδαφος τῆς πλήρους ἑρμηνείας. Ἐπειδὴ δὲ ἡ τοιαύτη ἐπισώρευσις τῶν πληθῶν ἐπεξηγήσεων καὶ προσθηκῶν δυνατὸν νὰ ἐπιφέρῃ σύγχυσιν, συνιστῶμεν τοῖς ἀναγνώσταις, ὅπως ἀντιπαρέρχονται πᾶν τὸ ἐν ἀγκύλαις καὶ παρενθέσεσιν, ἐὰν θέλωσι νὰ ἔχωσιν ἀμεσώτατα τὴν εἰς τὸ νέον ἀπόδοσιν τοῦ κειμένου

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Ἀπριλίου 1929

ΙΩΑΝΝΗΣ Θ. ΡΩΣΣΗΣ, δ φ.

Γυμνασιάρχης

Τὰ γνήσια ἀντίτυπα φέρουσι τὴν κάτωθι ὑπογραφήν τοῦ μεταφραστοῦ.

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

Ο ΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ Ε

Ὁ Ζεὺς ἀναθέτει εἰς τὸν Ἑρμῆν ν' ἀναγγεῖλη εἰς τὴν Καλυψῶ τὴν ἀπόφασιν συμβουλίου τῶν Θεῶν περὶ τοῦ Ὀδυσσεύς.

28. *Ἐἶπεν* (ὁ Ζεὺς ταῦτα) (=ἦ. τοῦ ἡμί) *ἀμέσως* (=ἄ-ρα, ἄνευ ἐτέρου), καὶ ἀπηύθυνε τὸν λόγον πρὸς τὸν ἀγαπητὸν υἱὸν Ἑρμῆν (ἐκ τῆς Μαιάδος, θυγατρὸς τοῦ Ἄτλαντος ξ 135) «Ἑρμῆ, διότι σὺ *κάλιν* (=αὐ-τε) *καὶ* (=ε') κατὰ τὰς ἄλλας ὑποθέσεις *κανονικῶς* (=περ) εἶσαι ἀγγελιαφόρος, ν' *ἀναγγεῖλης* (=εἶπειν, ἀντι προστ.; «ὦ ξεῖν' ἀγγέλλειν Λακεδαιμονίοις») εἰς τὴν ὤραιοις; πλοκάμους (πλεξίδας) ἔχουσαν νύμφην (Καλυψῶ) τὴν *ἀμετάτρεπτον* (=νημερτέα, νῆ-ἄμαρτάνω) ἀπόφασιν (τοῦ συμβουλίου τῶν θεῶν), δηλ. τὴν *ἐπάνοδον* (=νόστον, νέομαι) τοῦ *καρτερικῶς ὑποφέροντος* (=ταλασί-φρων, τλῆναι, τάλας) Ὀδυσσεύς, νὰ *δυνηθῆ* (=κε-ἄν δυνητ. + ὑποτ.) νὰ ἐπανέλθῃ (εἰς τὴν πατρίδα του) οὔτε (ἀθανάτων) Θεῶν μὲ συνοδείαν (προπομπήν) οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων· *μολαταῦτα* (=ἄλλ') *αὐτὸς τοῦλάχιστον* (ὄρε), διότι πάσχει πολλὰς *συμφορὰς* (=πήματα-παθ(ή)ματα). *δύναται νὰ φθάσῃ* (=ἔκοιτο κ') ἐπάνω εἰς *στερεὰν* (=πολυδέσμου, δεμένην διὰ πολλῶν σχοινίων καὶ ἤλων ξυλίνων) σχεδίαν (ἐκ τοῦ προχείρου κατασκευασθησομένην ναῦν) κατὰ τὴν 20ὴν *ἡμέραν* (=ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως) ἡματι εἰς τὴν *εὐφορον* (=ἔρι-(ἐπιτατ.) βῶλον) *Σχερίαν* (Κέρκυραν νῦν), εἰς τὴν χώραν τῶν Φαιάκων, οἱ ὁποῖοι *εἶναι* (=γεγάσι, εἰμί, παρκ. γέγονα καὶ

γέγαα) στενοί (= ἄγχι, ἐγγύς) συγγενεῖς τῶν Θεῶν, οἱ ὅποιοι βεβαίως (= κεν) θὰ τιμήσωσιν αὐτὸν (= μιν) πολὺ (= περὶ, περισσῶς) ἐξ ὅλης καρδίας (= κῆρι) ὡς (τιμῶσι) Θεόν, θὰ στείλωσι πρὸς τούτους; (= δὲ) ἐπὶ πλοίου εἰς τὴν ἀγμπητὴν του πατρικὴν χώραν, ἀφ' οὗ δώσωσιν ἄφθονα (= ἄλις, ἀρκούντως, ἐπίρ.) καὶ χαλκᾶ καὶ χρυσᾶ (σκεύη) καὶ ἐνδύματα, (τόσι) πολλὰ, ὅσα οὐδέποτε ἐκ τῆς Τροίας ἔλαβε δι' ἐνυτὸν ὡς λείαν (ἐξήρατο, ἀόρ. τοῦ ἐξ-αίρω) ὁ Ὀδυσσεύς, ἐὰν βεβαίως ἐπανήρχετο ἀπαθῆς (= ἀπήμων, ἀ-παθ-ἀβλαβῆς) λαβὼν διὰ κλήρου ἀπὸ *μερίδα* (= αἶσαν) λαφύρων (= ληΐδος). Τοιουτοτρόπως βεβαίως εἶναι μοιραῖον δι' αὐτὸν (= οἱ) νὰ ἐπανίδῃ καὶ τοὺς οἰκείους του καὶ νὰ φθάσῃ εἰς τὰ ὑψηλὰ ἀνάκτορά του καὶ εἰς τὴν πατρικὴν του χώραν.»

(28—42. Ὁ Ζεὺς διατάσσει τὸν ἀγγελιαφόρον Ἐρμῆν ν' ἀναγγεῖλῃ εἰς τὴν Καλυψώ, ὅτι οἱ Θεοὶ ἀπεφάσισαν ν' ἀποστείλωσι τὸν Ὀδυσσεά εἰς τὴν πατρίδα του μετὰ 20 ἡμέρας θὰ φθάσῃ εἰς τὴν Σχερίαν ἐκ τῆς Ὀρυγίας καὶ οἱ Φαίακες θ' ἀποστείλωσιν αὐτὸν εἰς τὴν πατρίδα του. Οὕτως εἶναι γραπτὸν ὑπὸ τῆς μοίρας).

43. Τοιουτοτρόπως εἶπεν (ὁ Ζεὺς), εὐθύς ὑπήκουσεν ὁ ἀγγελιαφόρος (= δι-ἀκ-τορος) ὁ φονεύς τοῦ (πολυφθάλμου) Ἄργου (ἧ : ὁ ταχὺς ὡς ἀστραπὴ ἀγγελιαφόρος (ἄργει-φον-της)).

Εὐθύς μετὰ τοῦτο ἔδρασε (δι' ἱμάντων) ὑπὸ τοὺς πόδας ὠραῖα ὑποδήματα, θεία, χρυσοκέντητα, τὰ ὅποια ἔφερον αὐτὸν καὶ (= ἡμὲν) ἐπὶ τῆς θαλάσσης (= ὑγρὴν, γαίαν) καὶ (= ἠδὲ) ἐπὶ τῆς ἀπεράντου ξηρᾶς *ἱστοαχῶς* (: συγχρόνως = ἅμα) μὲ τὰς πνοὰς τοῦ ἀνέμου. Ἐλαβε πρὸς τούτους ῥάβδον, διὰ τῆς ὁποίας ἀποκοιμίζει τὰ ὄμματα ἀνθρώπων, ὅσων θέλει, ἄλλους δὲ πάλιν ὑπνώττοντας ἐξυπνᾷ κρατῶν αὐτὴν εἰς τὰς χεῖρας ἐπέταξεν (εἰς τοὺς ἀέρας) ὁ δυνατὸς ταχὺς ἀγγελιαφόρος. Ἀφ' οὗ κατέβη ἐκ τοῦ αἰθέρος εἰς τὴν Πιερίαν (ΒΑ. Ὀλύμπου), ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν Ἐπέταξεν (= σέυατ') ἔπειτα ἐπάνω εἰς τὰ κύματα ὅμοιος πρὸς τὸ πιτηγὸν γλάρον, ὁ ὅποιος κατὰ τοὺς φοβεροὺς κόλπους τῆς πο

λυταράχου θαλάσσης διὰ τὰ *παρεύση* (=ἀγρώσσω, ἄγρα) ἰχθύς *βυθίζει* (=δεύεται, βρέχει) τὰ πυκνὰ πτερὰ εἰς τὸ *ἀλκυρόν ὕδωρ* (=ἄλμη) μὲ τοῦτον *δμοιος* (=ἴκελος, εἰκ, ἔ-οικα) ἔτρεξεν ἐπὶ τῶν πολλῶν κυμάτων ὁ Ἑρμῆς.

(43—55. Ὁ Ἑρμῆς κατόπιν προετοιμασίας ἐπέταξε ἐκ τοῦ Ὀλύμπου εἰς τὴν Πιερίαν καὶ ἐκεῖθεν ὡς γλάρος πλέει ἐπὶ τῶν κυμάτων κατευθυνόμενος πρὸς τὴν Ὠγυγίαν).

55. Ἄλλ' ὅταν λοιπὸν ἔφθασεν εἰς τὴν *μακρὰν* (=τηλόθι) κειμένην νῆσον (Ὠγυγίαν, ἴσως ἢ παρὰ τὴν Μάλταν Gotzo), *δοῦ* ἀφ' οὗ ἀπεβιβάσθη ἐκ τοῦ *λευκὰ ἀφρίζοντος* (=ιοειδοῦς) πόντου ἐπορεύετο εἰς τὴν ξηρὰν, *ἕως δτου* (=ὄφρα) ἔφθασεν εἰς τὸ μέγα σπήλαιον, *ἐντὸς τοῦ ὀποίου* (=τῷ ἐνι) *κατόκει* (=ναῖεν) ἡ εὐπλόκαμος νύμφη· ταύτην *συνήνητησεν* (τέτ(ε)με, τέμνω) ἐντὸς εὐρισκομένην.

(55—58, Ἐφθασεν εἰς τὴν νῆσον· μετέβη εἰς τὸ σπήλαιον, δοῦ εὔρε τὴν Καλυψῶ.)

59. Μέγα μὲν πῦρ ἐπὶ τῆς *ἑστίας* (=ἔσχαρόφιν) ἑκαίετο μακρὰν δὲ εὐωδία κέδρου καὶ *εὐσχίστου* (=εὐκαίτοι, κείω, scio, σχίζω) θύου (θυμαριοῦ) ἀνὰ τὴν νῆσον ἐκ τῶν φλεγομένων (=δαιομένων, δαίω, δαυλός) *ἐμύριζε* (=ὀδώδει, ὄζω)· ἡ δὲ [Καλυψῶ] ἐντὸς [τοῦ σπηλαιοῦ] *τραγωδοῦσα* ἠυθμικῶς (=ἁοιδιάουσα, ἁοιδός, ἄδω) μὲ *ἐλαφρὰν φωνήν* (=ὀπί, ὄψ, Ἔψ, vox) ὄραϊαν [γλυκεῖαν], *ἐργαζομένη* (=ἔποιχομένη=καταγινομένη) εἰς τὸν *ἐργαλειὸν* (=ἰστόν) μὲ χρυσῆν σαΐταν ὕφαινεν,

(59—62. Εἰς τὴν γωνιὰν (τζάκι) τὰ κέδρα καὶ οἱ κουτσοῦρες τοῦ θυμαριοῦ ἔκαιαν, ἡ δὲ Καλυψῶ ὕφαινεν εἰς τὸν ἐργαλειὸν μὲ χρυσοκεντημένην σαΐταν καὶ ἐτραγῶδει μὲ σιγανὴν γλυκεῖαν φωνήν).

63. Δάσος δὲ περίξ τοῦ σπηλαίου εἶχε *βλαστήσει* (πεφύκει) *θαλερόν* (=τηλεθόσσα, τηλεθά(ο)ω—θάλω), ἡ σκλήθρα καὶ ἡ λεύκη καὶ ἡ εὐώδης κυάρισσος, ὅπου πτηνὰ τεντώνοντα τὰ περὶ αὐτὸ *ἐκούρνιαζον* (=εὐνάζοντο), σκῶπες [κῖσαι, σκωπτικά] καὶ ἰερακες καὶ κουροῦναι πλατύγλωσσοι *θαλάσσιαι* (=εἶν—άλιαι, (ἄλς)), αἵτινες *ἀσχολοῦνται* μὲ τὰ ἔργα τῆς θαλάσσης (=μέμηλε παρκ., μέλειν).

Ἐκεῖ δὲ ἦτο ἐξηλωμένη (=τετάνυστο) περίξ τοῦ *καλλιτεχνικοῦ* (=γλαφυροῖο, γλύφω, γλύπτῃς. καλλιτέχνης) σπηλαίου ἡ *εὐθαλής* (=ἠβώσσα) *κληματαριά* (=ἡμερίς, ἄμπελος), *ἄφθονίαν δὲ εἶχε* (=τεθήλει) σταφυλῶν· 70 καὶ κρῆναι *κατὰ σειρὰν* (=ἐξείης) *τέσσαρες* (=πίσυρες) ἔρρεον διαυγῆς ὕδαρ, πλησίον ἀλλήλων ἐστραμμέναι ἐκάστη *εἰς διάφορον διεύθυνσιν* (=ἄλλουδῆς, ἀλλοῦ)· ὀλόγυρα δὲ λειμώνες τρυφεροὶ ἀπὸ ἴον [μενεξέν ἢ: γίτσι] καὶ σέλινον ἔθαλλον· ἐκεῖ τότε (=ἔπειτα) καὶ ἀθάνατος βεβαίως ἐὰν ἤθελε μεταβῆ (γνώμη τοῦ ποιητοῦ, διότι ὁ Ἐρμῆς, ὁ ὁποῖος ἐπεσκέφθη τὸ ἔξαισιον τοπεῖον αὐτό, ἦτο ἀθάνατος κίθως καὶ ἡ Καλυψὼ ἐκτὸς τοῦ Ὀδυσσεύς), ἤθελε *καταληφθῆ ὑπὸ θαυμασμοῦ* (=θεῆσαιτο) καὶ ἐὰν ἤθελεν ἴδει ἤθελε καταληφθῆ ὑπὸ τέρψεως (ἢ: εὐχαριστιθῆ=τερφθεῖν) μὲ τὴν καρδίαν αὐτοῦ (=φρεσὶν ἤσιν). Ἐκεῖ ἀφ' οὗ ἐστάθη ἐθαύμαζεν ὁ ταχὺς Ἀγγελιοφόρος.

(63—75. Γύρω τοῦ σπηλαίου ὑπῆρχε πυκνότατον δάσος, εἰς τὰ πανύψηλα δένδρα τοῦ ὁποῖου ἐκούρνιαζον αἱ κῖσαι, τὰ γεράκια καὶ αἱ κουροῦνες· ἄμπελος μὲ ἄφθονα καὶ χονδρόρραγα σταφύλια περιέβαλε τὸ καλλιτεχνικὸν σπήλαιον· τέσσαρες κρῆναι ἐξεσφενδόνιζον τὸ δροσερὸν νερὸν εἰς ὅλας τὰς διευθύνσεις καὶ ἐπότιζον τὸ ἴον καὶ τὸ ἀγριοσέλινον εἰς τὰ τρυφερὰ λειβάδια, ὅπου καὶ θεὸς ἂν ἦτο κανεῖς μὲ ἐκκληξιν θὰ ἐτέρπετο ἡ ψυχὴ του· ἐκεῖ ἐστάθη καὶ ὁ Ἐρμῆς καὶ ἐθαύμασε (!) τὰς καλλονὰς τῆς φύσεως)

76 Ἀφ' οὗ λοιπὸν παρετήρησεν ὅλα μετὰ θαυμασμοῦ *σοβαρῶς* (=θυμῶ), εὐθύς ἀμέσως εἰς τὸ εὐρύχωρον σπήλαιον εἰσῆλ-

θε (=ἦλ(υ)θεν)· Μόλις εἶδεν αὐτόν (= μιν) κατὰ πρόσωπον (=ἄντην) ἢ λαμπροτάτη ἐκ τῶν Θεαινῶν Καλυψὼ ἐγνώρισε· διότι οἱ ἀθάνατοι θεοὶ μεταξύ των εἶναι (=πέλονται) γνωστοὶ (=οὐδὲ ἀγνωῶτες) καὶ ἂν τις κατοικῇ μακρὰν εἰς ἀνάκτορα.

81. Ἄλλὰ δὲν εὔρε (=ἔτεμεν) μέσα (εἰς τὸ σπήλαιον) τὸν *μεγαλόκαρδον* (=μαγαλ-ήτορα) Ὀδυσσεά, διότι οὗτος ἔκλαιε καθήμενος ἐπὶ τῆς ἀκτῆς, ὅπου ἀκριβῶς πρότερον (ἐκάθητο) *σπαράσσω* (=ἐρέχθων) τὴν καρδίαν μὲ δάκρυα καὶ στεναγμούς καὶ *θλίψεις* (=ἄλγεσι).

85. Ἄφ' οὗ *ἔβαλε* τὸν Ἑρμῆν ἢ Καλυψὼ *νὰ καθίσω* (=ἰδρύσασα) εἰς λαμπρότατον καὶ στυλπνότατον θρόνον *ἠρώτα* (=ἐρέεινε ὑπέβαλεν ἐρωτήσεις)· «*Διατὶ τέλος πάντων* (=τίπτε) ἦλθες (=εἰλήλουθας) εἰς τὸ *σπήλαιόν μου* (=μοι) *ἀξιότιμε* (=αἰδοῖος) καὶ φίλε μὲ τὴν μαγικὴν ῥάβδον Ἑρμῆ; ἐν τούτοις (=μὲν) *ἄλλοτε* (=πᾶρος) τοῦλάχιστον καθόλου δὲν συχνάζεις ἐδῶ· λέγε (σὲ παρακαλῶ) ὅ,τι ἔχεις εἰς τὸν *νοῦν σου* (=φρονέεις)· *εἶμαι πρόθυμος* (=ἄνωγέ με θυμὸς) νὰ ἐκτελέσω, ἂν δύναμαι βεβαίως νὰ ἐκτελέσω (ὅ,τι ζητήσεις) καὶ ἂν *ἔχη ἐκτελεσθῆ* (=τετελεσμένον ἐστίν, ἂν εἶναι ἐκτελέσιμον)».

(76 - 91. Μετὰ ταῦτα ὁ Ἑρμῆς εἰσῆλθεν εἰς τὸεὐρύτατον σπήλαιον· ἢ Καλυψὼ ἀμέσως ἀνεγνώρισε τὸν θεόν· ὁ Ὀδυσσεὺς ὁμως καθήμενος ἐπὶ τῆς παραλίας ἐθρῆνει καὶ ὠδύρετο. Ἡ Καλυψὼ μετὰ λεπτῆς καὶ εὐγενεστάτης ἀβροφροσύνης παρεχώρησε καθαρώτατον καὶ στυλπνότατον θρόνον εἰς τὸν Ἑρμῆν, ἠρώτησε νὰ μάθῃ τὸν σκοπὸν τῆς πρώτης φορᾶς ἐπισκέψεώς του καὶ προσδήλωσεν ὅτι εἶναι προθυμοτάτη νὰ τεθῆ ὑπὸ τὰς διαταγὰς του, ἂν της ζητήσῃ βεβαίως πρᾶγμα δυνάμενον νὰ ἐκτελεσθῆ.)

92 Οὕτως λοιπὸν ἄφ' οὗ προσεφώνησεν ἡ θεὰ παρέθεσε τράπεζαν τὴν ὁποίαν *ἐγέμισε* (=πλήσασα, πίμπλημι) μὲ ἀμβροσίαν (τροφὴν τῶν θεῶν), καὶ ἐκέρασε νέκταρ ἐροθρόν. Τοῦτο δὲ ἔπινε καὶ *ἔτρωγε* (=ἦσθε, ἐσθίω) ὁ ἀγγελιοφόρος Ἀργεῖφόν της.

95. Ἄφ' οὗ λοιπὸν ἐδδείπνησε καὶ *ἐνίσχυσε* τὴν καρδίαν διὰ

τοῦ φαγητοῦ (τὴν πέτισωσε, = ἤραρε, ἀραρίσκω, προσαρμόζω), καὶ τότε λοιπὸν πρὸς αὐτὴν ἀποκριθεὶς (= ἀμειβόμενος) διὰ λόγων εἶπε· «μὲ ἐρωτᾷς (σὺ) θεὰ (οὕσα) (ἐμὲ) θεὸν (ὄντα) διατι ἦλθα; λοιπὸν ἐγὼ εἰς σέ (= τοι) εἰλικρινῶς (= νημερτέως) θὰ εἶπω (= ἐνισπήσω, ἐννέπω) τὸν λόγον (= μῦθον, τὴν ἀγγελίαν τὴν ὁποίαν ἔλαβα)· διότι μὲ προτρέπεις (ἐπιθυμεῖς).

Ὁ Ζεὺς βεβαίως ἐμὲ διέταξεν ἐδῶ νὰ ἔλθω παρα τὴν θέλησίν μου (= οὐκ ἐθέλοντα)· τίς δὲ ἐκουσίως ἤθελε διατρέξει τόσην ἀπέραντον (= ἄσπετον, ἀ—σεπ; ὡς καί, ἔ—(σ)επ—ον ἄρρητον) θάλασσαν; Οὔτε πλησίον ὑπάρχει πόλις τις ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι καὶ εἰς τοὺς Θεοὺς προσφέρουσιν ἱεροπραξίας (= ἑξέζω καὶ ἔρδω, ἔρδ—ἔργ. ασία) καὶ ἑξαιρέτους (= ἔξ—αί—τους, αἰ—νυμαι) δημοτελεῖς θυσίας. Ἄλλὰ κατ' οὐδένα τρόπον ἀπολύτως (= μάλ' οὐ πως) ἐπιτρέπεται (= (ἔξ)εσι) νὰ ὑπεκφύγῃ (= παρεξελθεῖν) τὴν θέλησιν τοῦ Αἰγιόχου Διὸς ἄλλος Θεὸς οὔτε νὰ ματαιώσῃ (= ἀλιώσῃ) ἀναγγέλλει εἰς σέ ὅτι παρευρίσκειται (= παρέμμεν) ἐδῶ ἀνὴρ δυστυχεστάτος (= οἰζυρώτατος) ἐκ τῶν ἄλλων ἀνδρῶν, οἱ ὁποῖοι περὶ τὴν πόλιν τοῦ Πριάμου ἐμάχοντο.

112. Τοῦτον τώρα σὲ δέταξε ν' ἀφήνης ἐλεύθερον νὰ φύγῃ (= ἀποπεμπέμεν) ὅσον τὸ δυνατὸν (= ὅστι) τάχιστα· διότι δὲν εἶναι μοιραῖον εἰς αὐτὸν (= οἱ) ἐδῶ (τῆδε) νὰ ἀποθάνῃ μακρὰν τῶν ἀγαπητῶν του (= φίλων, οἰκογενείας του), ἀλλὰ ἀκόμη εἶναι μοιραῖον εἰς αὐτὸν καὶ τὴν οἰκογένειάν του νὰ ἐπανίδῃ καὶ εἰς τὸν ὑψηλὸν του οἶκον καὶ εἰς τὴν πατρικὴν του χώραν νὰ φθάσῃ.»

(92—115. Κατὰ τὴν ἐθιμοτυπίαν τῆς φιλοξενίας παρέθεσε διὰ τὸν Ἀγγελιαφόρον πλουσιοπάροχον γεῦμα μὲ φαγητὰ διὰ ἀθανάτους καὶ ποτὸν νέκταρ ἐρυθρόν, τὸ ὁποῖον ἐκέρνα ἢ ἰδίᾳ· καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ὑπερευχαριστήθη ὁ Ἐρμῆς, ἀνεκοίνωσε τὸν λόγον τῆς ἐπισκέψεώς του: Ὁ Ζεὺς ἔχει τὴν ἀπαίτησιν νὰ μὴ κατακρατῇ πλέον αὕτη τὸν Ὀδυσσεᾶ, διότι εἶναι γραπτὸν ὑπὸ τῆς μοίρας νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πατρίδα του καὶ εἰς τὴν οἰκογένειάν του).

116. Τοιουτοτρόπως εἶπεν (ὁ Ἑρμῆς), ἣ δὲ λαμπροτάτη ἐκ τῶν θεαινῶν Καλυψὼ κατελήφθη ὑπὸ ῥίγους καὶ ἀποκριθεῖσα πρὸς αὐτὸν εἶπε τοὺς ἐξῆς πεταχτοὺς λόγους· ὁσκληροὶ εἰσθε, Θεοί, καὶ ζηλότυποι *περισσότερον* (=ἔξοχον, ἐπίρ.) τῶν ἄλλων (ὄντων, γενικῶς), οἱ ὅποιοι *φθονεῖτε* (=ἀγιάσθε) τὰς Θεὰς νὰ κατακλίνωνται μὲ *νόμιμον γάμον* (=ἀμφαδίην, ἐπίρ. ἀναφανδόν, φανερά) πλησίον ἀνδρῶν, καὶ ἐάν τις (Θεὰ) ἐκλέξῃ ἀγαπητὸν σύζυγον (=ἀκοίτην).

121. Καθὼς βεβαίως ὅτε ἡ ροδόχρους Ἥως ἐξέλεξε δι' ἑαυτὴν τὸν Ὠρίωνα, τότε ἐκ ζηλοτυπίας ἐφθονεῖτε αὐτὸν (=οἱ) *οἱ μακαρίως* (=ρεῖα, ἦ: ρέα: ρῆα: ρᾶ=εὐκόλως) ζῶντες θεοί, ἕως τοῦ ἡ ἀγνῆ παρθένου χρυσοῦθρονος Ἄρτεμις μὲ τὰ *ἀνώδυνά της* (=ἀγανοῖς) βέλη προσβαλοῦσα *ἐφόνευσεν* (=κατέπεφνε, ἐκ ρίζ. φεν, φόν—ος) εἰς τὴν Ὀρτυγίαν (νῆσον μυθώδη ἐπέκεινα τῆς μυθώδους ἐπίσης Συρίας).

Καθὼς ἐπίσης (ἐφθονεῖτε) ὅτε ἡ καλλιπλόκαμος Δημήτηρ, *διότι ὑπεχώρησεν* (=εἴξασα, εἴκω) εἰς τὴν ἐπιθυμίαν της, *συνευρέθη* (=μίγη φιλότητι καὶ εὐνῆ) εἰς *τρεις φορὰς ὄργωμένον* (=Τριπόλφ) *χέρσον ἀγρόν* (=νεῖφ) μετὰ τοῦ Ἰασίωνος· (ἡ θεὰ τῆς γεωργίας, ἰδοῦσα εἰς τοὺς γάμους τῆς ἀδελφῆς τοῦ Ἑρμιόνης μετὰ τοῦ ἐκ Θηβῶν Κάδμου τὸν χθόνιον Θεόν, υἱὸν τοῦ Διὸς ἐκ τῆς Πλειάδος Ἥλέκτρας, Ἰάσωνα, ἠράσθη αὐτοῦ, ἐκ τοῦ ὀπιοῦ ἐγέννησε τὸν Πλοῦτον· ὁ Ζεὺς ἐρεθισθεὶς διότι ἡ Δημήτηρ ἐδέχθη τὸν Ἰασίωνα, κατεκραύνωσεν αὐτὸν καὶ ἐτύφλωσε τὸν γόνον των Πλοῦτον, ὁ ὅποιος ἕκαστε διανέμει τὰ δῶρά του τυφλῶς καὶ παρ' ἀξίαν· λέγεται ὅτι ὁ Θεὸς οὗτος ἐγεννήθη ἐν τριβολισμένῳ χωραφίῳ ἢ ἐν πόλει τῆς Κρήτης Τριπόλφ, δι' ὃ ὁ πλοῦτος, προέρχεται ἐκ τῆς καλῆς καλλιεργουμένης, διβολισμένης καὶ τριβολισμένης, δύο δηλ. ἢ καὶ τρεῖς φορὰς ἀροτριωθείσης γῆς)· ἀλλὰ δὲν *διετέλει ἐν ἀγνοίᾳ* (=ἄπυστος ἦεν) *ἐπὶ μακρὸν χρόνον* (=δὴν) ὁ Ζεὺς (ἀμέσως ἔμαθε τὰς σχέσεις τῆς Δήμητρος μετὰ τοῦ Ἰασίωνος τοῦ υἱοῦ του, ὁ ὅποιος ἐφόνευσεν αὐτὸν (μιν· τὸν Ἰασίωνα) κτυπήσας μὲ *ἐξιστράπτοντα* (=ἀργῆτι) κεραυνόν· τοιουτοτρόπως δὲ πάλιν τῶρα φθονεῖτε ἐμέ, Θεοί, διότι *παρευ-*

ρίσκειται (=παρέμμεν) πλησίον μου ἄνηρ θνητός. Τοῦτον ὁμως ἐγὼ ἔσωσα *καθήμενον* (=βεβαῶτα) ἐπὶ τῆς τροπίδος (καρίνας) *μόνον* (=οἶον, ἄνευ τῶν ἐταίρων), ὅτε ὁ Ζεὺς τὸ *ταχύπλοον* (=θοῆν) πλοῖόν *του* (=οἱ) δι' ἔξαστραπτοντος κεραυνοῦ *πλήξας* (=ἐλάσας, ἐλαύνω) *κατεξέσχισε* (=ἐκέασσε) εἰς τὸ μέσον τῆς *οἰνόχρου* θαλάσσης (=οἴνοπι).

Ὅπου πάντες μὲν οἱ ἄλλοι γενναῖοι σύντροφοί του *ἐξωλοθρεύθησαν* (=ἀπέφθιθεν, ἀποφθίνω), τοῦτον δὲ ἔπειτα *ἐνταῦθα* (=δεῦρο) καὶ ὁ ἄνεμος καὶ τὸ κῦμα ἔφερε πλησίον. Τοῦτον βεβαίως ἐγὼ καὶ *ἐφιλοξένησα* (= φίλεον) καὶ *περιεποιήθην* (= ἔτρεφον), καὶ *ὕπισχνούμην* (=ἔφασκον) ὅτι θὰ κάμω αὐτὸν ἀθάνατον καὶ *αἰώνιον* (= ἀγήραον) *καθ' ὄλον τὸν βίον* (= ἡματα πάντα). Ἄλλ' ἐπειδὴ κατ' οὐδένα τρόπον ἐπιτρέπεται νὰ ὑπεκφύγη ἄλλος θεὸς τὴν θέλησιν τοῦ Διὸς οὔτε νὰ ματαιώσῃ, (ἴδ. στ. 103—4), *ἃς ὑπάγῃ* (=ἐρρέτω), ἐὰν αὐτὸν (=μιν, ὁδ.) ἐκεῖνος (ὁ Ζεὺς) *παρακινήῃ* (=ἔποτρύνει) καὶ διατάσῃ, εἰς τὴν *ἀεικίνητον* (=ἀτρύγετον) θάλασσαν· *κατ' οὐδένα ὁμως τρόπον* (= οὔπῃ δὲ) ἐγὼ τοῦλάχιστον θὰ στείλω· διότι δὲν ἔχω *πλοῖα μὲ κώπας* (= ἐλήρητοι) καὶ ναύτας, οἱ ὅποιοι νὰ δύνανται νὰ συνοδεύσωσιν αὐτὸν ἐπὶ τῆς εὐρείας *ἐπιφανείας* (=νῶτα) τῆς θαλάσσης. *Προθύμως ὁμως* (=πρόφρων) θὰ *συμβουλευσω* (=ὑποθήσομαι) αὐτὸν (=εἰ) καὶ δὲν θὰ *ἀποκρύψω* τίποτε (= ἐπικεύσω), οὕτως ὥστε *νὰ δυνηθῆῃ νὰ φθάσῃ* (= ἴκηταί κε) πολὺ ἀβλαβῆς εἰς τὴν πατρικὴν του *χώραν*.

(117—144. Αἱ ἀγγελίαι τοῦ Ἑρμοῦ κατετάραξαν τὴν νύμφην καὶ μὲ μεγάλην ταραχὴν διαμαρτύρεται διὰ τὴν ζηλοτυπίαν καὶ τὸν φθόνον τῶν θεῶν πρὸς τὰς θεάς, ὡσάκις ὑπανδρεύονται μὲ ἄνδρα τῆς ἀρεσκείας των· οὕτως ἡ Ἄρτεμις ἐφόνευσε μὲ τὰ βέλη τῆς τὸν Ὠρίωνα ἐκ ζηλοτυπίας, διότι ἐπροτίμησεν αὐτὸν ἢ Ἡώς· ὁ Ζεὺς κατεκεραύνωσε τὸν Ἰασίωνα, διότι ἢ Δημήτηρ ἔτεκεν ἔξ αὐτοῦ τὸν πλοῦτον· ζηλοτυποῦσιν ἐπίσης αὐτήν, διότι παρευρίσκειται πλησίον τῆς ὁ Ὀδυσσεύς, τὸν ὅποιον ἔσωσεν ἐκ τοῦ ναυαγίου του καὶ ἐσκέπτετο νὰ καταστήσῃ αὐτὸν ἀθάνατον καὶ ἀγή

ραστον. Ἄλλ' ἀφ' οὗ εἶναι ἀπαίτησις τοῦ Μεγάλου Θεοῦ, συγκατατίθεται ν' ἀναχωρήσῃ ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ μάλιστα νὰ συμβουλευέσῃ αὐτὸν περὶ τῆς ἀναχωρήσεώς του).

145. Πρὸς αὐτὴν (Καλυψῶ) ἀπήντησε πάλιν ὁ ἀγγελιαφόρος Ἀργεῖφόντης (Ἑρμῆς).

«Οὕτως (ὡς λέγεις) τώρα ἀφησον αὐτὸν ἐλεύθερον (= ἀπόπεμπε, καὶ εὐλαβοῦ (= ἐποπίζεο) τὴν ὄργην τοῦ Διός, μήπως κατοπίει) (εἰὰν δὲν ὑπακούσῃς εἰς τὴν ἐντολήν του (= μετόπισθε) μνησικακήσας (κοτεσσάμενος) ἀγριεύσῃ (χαλεπήνῃ)»

Τοιοῦτοτρόπως λοιπὸν ἀφ' οὗ εἶπεν ὁ κραιταῖος Ἀργεῖφόντης, ἀνεχώρησεν· ἡ δὲ σεπτὴ νύμφη μετέβαινε (= ἦιε ; ἦει) πρὸς τὸν μεγαλόκαρδον Ὀδυσσεά, ἀφ' οὗ βεβαίως ἐπήκουεν ἔς τὰς παραγγελίας τοῦ Διός.

Τοῦτον, ὡς ἦτο φυσικόν, εὔρε καθήμενον ἐπὶ τῆς παραλίας. οὐδέποτε οἱ δύο ὀφθαλμοὶ (= ὄσσε, δυκ. ἀριθ., ὅπ, ῥίξα ὄρῶ) ἐξηραίνοντο (= τέρσοντο) ἐκ τῶν δακρύων, κατετήκετο (= κατείβετο, κατέρρεε) δὲ ἡ γλυκεῖα ζωὴ θρηγῶν διὰ τὴν ἐπάνοδον εἰς τὴν πατρίδα, διότι δὲν ἤρεσκε πλέον ἡ νύμφη (= ἦνδανε, ἀνδάνω, ἡδύς)· ἀλλ' ἀληθῶς τὰς νύκτας μὲν συνήθως διῆγε (διανυκτέρευεν = ἰαύεσκεν) καὶ ἐξ ἀνάγκης (ἀναγκαζόμενος) εἰς τὰ λαμπρὰ σπήλαια, ἂν καὶ δὲν ἤθελε, πλησίον ἐκεῖνης ἢ ὁποῖα (ἤθελε νὰ διάγῃ τὰς νύκτας, ἰαύεσκεν), τὰς ἡμέρας δὲ καθήμενος ἐπάνω (= ἄμ, ἀνὰ) εἰς τοὺς βράχους καὶ τὰς παραλίας (= ἠιόνεσι : ἀκρογιαλιάς) προσήλωνε τὰ βλέμματα ἐπὶ τῆς ἀεικινήτου θαλάσσης χύνων δάκρυα.

(145—158. Ὁ Ἑρμῆς ἐπαινεῖ τὴν συγκατάθεσιν τῆς Καλυψοῦς: ν' ἀφήσῃ ἐλεύθερον τὸν Ὀδυσσεά καὶ οὕτως δὲν θὰ ἐπισύρῃ τὴν ὄργην τοῦ Διὸς ἐν ἐναντίῳ περιπτώσει καὶ ἀνεχώρησεν· ἡ δὲ νύμφη ἀμέσως μετέβη εἰς τὴν παραλίαν, ὅπου εὔρε τὸν Ὀδυσσεά καθήμενον ἐπὶ τῶν βράχων καὶ θρηγοῦντα).

159. Πλησίον δὲ ἵσταμένη ἡ ὥραία ἐκ τῶν Θεαινῶν προσφώνει·

» Κακόμοιρος (δυσανχισμένη), μὴ ἰθύρῃσαι σὲ παρακαλῶ (=μοι), πλέον ἐδῶ, μηδὲ νὰ τήκεται ἡ ζωὴ σου· διότι τώρα πλέον μὲ πολλήν μου προθυμίαν θὰ σ' ἀποστείλω (εἰς τὴν πατρίδα σου). Ἄλλὰ ἔμπρὸς ἀφ' οὗ κόψῃς (=ταμών) μακρὰ ξύλα (=δούρατα) διὰ πελέκεως (=χαλκῶ (πελέκει) συναρμοσον (κατασκευάσον) εὐρύχωρον σχεδίαν(πλοῖον)· ἔπειτα συναρμολόγησαν ἐπ' αὐτῆς ὑψηλὰ (ἀπὸ ἐπάνω) καταστρώματα (=ἵκρια), διὰ νὰ σὲ φέρῃ εἰς τὴν μαύρην (=ἡεροειδέα) θάλασσαν. Ἐγὼ δὲ θὰ βάλω τροφὰς καὶ ὕδωρ καὶ ἐρυθρὸν (κοκκινέλλι) ἀφθονον οἶνον (=μενοεικέα, εὐφραντικόν), τὰ ὅποια δύνανται νὰ κρατῶσι τὴν πείνάν σου (=λιμὸν τοι), θὰ σε ἐνδύσω μὲ ἐνδύματα (=εἴματα, ἔν-νυ-μι)· θὰ σου ὀπαστείλω δὲ ὄπισθεν οὐριον ἄνεμον, διὰ νὰ φθάσῃς σῶως εἰς τὴν πατρίδα σου, ἐὰν βεβαίως θέλωσιν οἱ θεοὶ οἱ ὅποιοι κατέχουσι τὸν εὐρὺν οὐρανόν, οἱ ὅποιοι εἶναι ὑπέριστεροι ἐμοῦ (=φέρτεροι) καὶ νὰ νοῶσι καὶ νὰ ἐκτελῶσι (=κρῆναι, κραταίνω) «,

(160 170 Ἄναγγέλλει τὴν χαροποιάν δι' αὐτὸν ἀγγελίαν οὐ ἀπεφάσισε νὰ στείλῃ αὐτὸν εἰς τὴν πατρίδα του· συμβουλεύει νὰ κατασκευάσῃ πλοῖον μόνος του καὶ αὐτὴ θὰ τὸν ἐφοδιάσῃ μὲ οὐριον ἄνεμον καὶ ἀφθονα τροφίμα, ἰδίως δὲ μὲ ἐξαιρετον οἶνον καὶ διὰ τὰ περαιτέρω, ἄς βοηθήσωσιν οἱ Θεοί.)

171 Τοιοῦτοτρόπως εἶπεν ἡ Καλυψώ, κατελήφθη δὲ ὑπὸ ῥίγους ὁ πολυπαθὴς θεῖος Ὀδυσσεύς, καὶ ἀντιφωνήσας αὐτὴν εἶπε συντόμους λέξεις. Τοῦτο περὶ τὸ ὅποιον σκέπτεσαι σύ, θεὰ, ἀσφαλῶς εἶναι ἄλλο τι καὶ ὄχι ἀποστολή, διότι με διατάσεις νὰ περάσω τὸ μέγα χάσμα τῆς θαλάσσης, τὸ φοβερὸν καὶ ἐπικίνδυνον (=ἀργαλέον). Τοῦτο δὲ οὔτε ταχύπλοα ἰσοροπημένα (=εἴσαι) πλοῖα διαπερῶσι *χοροπηδῶντα* (=ἀγαλλόμεναι) διὰ τὸν οὐριον ἄνεμον τοῦ Διός· οὐδὲ ἐγὼ ἠθέλον ἐπιβιβασθῆ παρὰ τὴν *θέλησίν σου* (=ἄεκητι σέθεν) ἐπὶ σχεδίας, ἐὰν βεβαίως

δὲν ἤθελες δεχθῆ (=τλαίης) πρὸς χάριν μου νὰ ὀρκισθῆς μέγαν ὄρκον ὅτι δὲν θὰ σκεφθῆς ἄλλην κακὴν συμφορὰν δι' ἐμὲ αὐτόν. «

180 Τοιοῦτοτρόπως (ὁ Ὀδυσσεὺς) εἶπεν, ἔχαμογέλασε δὲ ἡ ὦραία θεά, καὶ ἐθώπευσεν (=κατέρεξεν) αὐτὸν διὰ τῆς χειρὸς καὶ εἶπεν εἰς αὐτόν μὲ τὸ ὄνομά του. Πράγματι *πανούργος* (ἦ: *πονηρὸς*=ἄλιτρός) βεβαίως εἶσαι καὶ γνωρίζεις τὰ ἐπικαιρα (ἦ: τὰ προφυλακτικὰ=οὐκ ἀποφώλια). Ποῖον λοιπὸν λόγον ἐπενόησες (ἦ ἐπῆλθεν εἰς τὸν νοῦν σου=ἐπεφράσθης) νὰ εἴπῃς! Τώρα *ἄς γνωρίζῃ τοῦτο* (ἦ: *ἄς εἶναι μάρτυς* τούτου (=ἔστω τόδε) ἡ γῆ καὶ ὁ εὐρὺς ὑπεράνω οὐρανὸς καὶ το ὑποχθόνιον ὕδωρ τῆς Στυγὸς. ('Ἐν τῷ Ἄδῃ ἦτο ἡ Στύξ, ἡ νύμφη τοῦ ἐν αὐτῷ ὀμωμένου ποταμοῦ κατοικοῦσα ἐν τῇ εἰσόδῳ τοῦ Ἄδου ἐν σπηλαίῳ ὑψηλῷ στηριζομένῳ ὑπὸ ἀργυροποιήτων κίωνων. Ἐπειδὴ πρώτη ἐκ τῶν Θεαινῶν μετὰ τῶν τέκνων τῆς ἐβοήθησε τὸν Δία εἰς τὴν Τιτανομαχίαν ἔκτοτε κατέστη ἡ Θεότης. εἰς ἣν οἱ Θεοὶ ὤμνουν τὸν ὄρκον των, ἡ Ἴρις ἐκόμιζεν ἐκ τῆς Στυγὸς ποτήριον ὕδατος. τὸ ὁποῖον ἔχουν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ οἱ ὄρκοι των ἦσαν ἀπαράβατοι καὶ ἀμετάκλητοι) ὅστις εἶναι μέγιστος ὄρκος καὶ φοβερώτατος διὰ τοὺς μάκαρας θεοὺς. ὅτι δὲν θὰ σκεφθῶ ἄλλο τι κακὸν πάθημα διὰ σὲ αὐτόν, ἀλλὰ αὐτὰ ἔχω κατὰ νοῦν καὶ θὰ ὑποδείξω (=φράσσομαι, μέλ. τοῦ φράζω), *ῥσα* (—ἄσσα, ἄττα, ἄτι(ι)να) ἤθελον ἐπινοήσει (νὰ κάμω) ἀκριβῶς καὶ διὰ τὸν ἑαυτόν μου, ὅταν ἐμὲ ἤθελεν εὔρει (ἔκοι) τόση (ἴσον σέ) μεγάλη ἀνάγκη (=χρηώ)· διότι ὑπάρχει καὶ εἰς ἐμὲ αἴσθημα (=νόος) εὐγενὲς (=ἐναισιμος), καὶ δὲν ὑπάρχει εἰς τὰ στήθη δι' ἐμὲ αὐτὴν σιδηρᾶ (ἔσπλαγχνος) καρδία, ἀλλ' ἐλεήμων (φιλεῦσπλαγχνος). «

192. Τοιοῦτοτρόπως ἀρ' οὗ εἶπεν ἀμέσως ἡ ὦραία Θεὰ προεπορεύθη *ταχέως* (=καρπαλίμως)· οὗτος δὲ (ὁ Ὀδυσσεὺς) *κατόπιον* (=ἔπειτα) ἠκολούθει τὰ ἴχνη τῆς θεᾶς· *ἔφθασαν* (ἔξον, ἴκω, ἀόρ α'. ἔξ—α, β'. —ον, συμπίλησις —ξα—κον—ἔξον) δὲ εἰς τὸ καλλιτεχνικὸν σπήλαιον ἡ Θεὰ καὶ ὁ ἀνὴρ, καὶ ἀκολούθως αὐτὸς μὲν ἐκάθητο ἐπὶ θρόνον *ἐκεῖ*, ὀπόθεν (ἔνθα, ἔνθεν) ἔση·

κώθη (πρὸ ὀλίγου) ὁ Ἑρμῆς, ἣ δὲ νύμφη παρέθετε *ποικιλίαν* (πᾶσαν) *φαγητῶν* (= ἔδωδὴν) νὰ τρώγῃ καὶ νὰ πίνῃ, (τοιαῦτα φαγητὰ καὶ ποτὰ) τὰ ὁποῖα τρώγουσι θνητοὶ ἄνδρες· αὐτὴ δὲ ἀντικρὺ ἐκάθητο τοῦ θεοῦ Ὀδυσσέως, δι' αὐτὴν δὲ παρέθεσαν *ὑπερέριαι* (δμωαὶ) ἀμβροσίαν καὶ νέκταρ· *ἤπλωναν* (= ἴαλλον, ἔρριπτον) τὰς χεῖρας εἰς τὰς ἐτοιμοὺς παρατιθεμένας *τροφὰς* (ὀνειάτα, ὄνειαρ, ὀνίνημι). Ἄφ' οὗ δὲ *ἐχόρτασαν* (= ἰάρπησαν) ἐκ *φαγητοῦ* (ἐδητύος) καὶ ποτοῦ, ἤρχισε τὴν ὁμιλίαν μεταξὺ τῶν ἡ ὥραία Καλυψώ.

(171 — 202. Ἐκπλήσσειται ὁ Ὀδυσσεὺς ἐκ τῆς χαροποιᾶς αὐτῆς ἀγγελίας καὶ φοβεῖται πιθανὴν δολίαν ἐνέργειαν τῆς νύμφης. Προκαλεῖ αὐτὴν νὰ ὀρκισθῆ, ὅτι δὲν προετοιμάζει ἄλλην κακὴν συμφορὰν δι' αὐτόν· ἡ νύμφη μὲ ἐν μειδίαμα καὶ μὲ θωπεῖαν ἐκφράζει τὴν ἀπορίαν τῆς διὰ τὴν φιλοπονήϊαν τοῦ Ὀδυσσέως καὶ ἐνόρκως μὲ ὕδωρ τῆς Στυγὸς ὀρκίζεται ὅτι θὰ συμβουλευσῇ αὐτόν, ὅπως ἀκριβῶς θὰ ἐσκέπτετο καὶ διὰ τὸν ἑαυτόν τῆς ἐὰν περιήρχετο εἰς μεγάλην ἀνάγκην καὶ λυπεῖται, διότι θεωρεῖ ὁ Ὀδυσσεὺς αὐτὴν σκληρόκαρδον καὶ ἄσπλαγγον, τοῦναντίον πάλαι εἰς τὴν καρδίαν τῆς χορδὴ εὐαίσθητος καὶ φιλεύσπλαγγος. Ἐπέστρεψαν ἀμφοτέρω εἰς τὸ σπήλαιον, παρέσχεν ἄκρας περιποιήσεις, ἔβαλεν αὐτόν καὶ ἐκάθησεν ἐπὶ τοῦ θρόνου ἐπὶ τοῦ ὁποίου πρὸ τίνος ἐκάθησε καὶ ὁ Ἑρμῆς, παρέθεσε φαγητὰ καὶ ποτὰ, τὰ ὁποῖα μόνῃ τῆς ἐσέρβισεν, ἐκάθησεν ἀντικρὺ του μὲ τὰ θεῖα τῆς φαγητὰ, τὴν ἀμβροσίαν καὶ τὸ νέκταρ καὶ μετὰ τὸ φαγητὸν ἤρχισε συνομιλίαν).

203. «Εὐγενέστατε Λαερτιάδη, πολυμήχανε Ὀδυσσεῦ, εἶσαι *λοιπὸν* (= οὐτῶ δὴ, σωστὰ λοιπὸν) εἰς τὴν ἀγαπητὴν (σου) πατρικὴν γῆν εἰς τὸν οἶκόν (σου) τώρα ἀμέσως θέλεις νὰ μεταβῆς ; *καὶ μ' ὅλα ταῦτα* (καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἦ : μετὰ μεγάλης μου πικρίας καὶ ἐν τούτοις = ἔμπης) *μετὰ χαρᾶς σου* (καλὸν σου κατευόδιον — χαίρε)· ἐὰν *ὄμως* (= μὲν) *βεβαίως* (= γε) ἤθελες γνωρῶσαι *μὲ τὸν νοῦ σου* (= σῆσι φρεσίν), ὅσας *πικρίας* (= κή

δεα) (εἶναι) *μοιραῖον* (=αἶσα) *εἰς σέ* (=τοί) *νὰ ὑποφέρῃς* (=ἀναπλήσαι) *πρὸ τοῦ νὰ φθάσῃς εἰς τὴν πατρικὴν σου χώραν...*, Ἐδῶ *πάλιν*, ἐὰν ἔμενες *πλησίον μου* (=παρ' ἐμοί) τὸ ἀνάκτορον τοῦτο (δεικνύει μὲ τὸν δάκτυλον) *θὰ ἐφύλαττες* (θὰ κατόκεις εἰς τὸ ἄ. τ.) *καὶ θὰ ἦτο ἄθάνατος*, μ' ὄλον *ὅτι σφοδρῶς ἐπιθυμείς* (=ἐμειρόμενος) *βεβαίως νὰ ἴδῃς τὴν σύζυγόν σου, τὴν ὁποῖαν πάντοτε καθ' ἡμέραν* (=ἡμέματα πάντα) *πόθεις* (=ἐέλδαι, Felvel-βὸλ ν-ομαι=βούλομαι) *βεβαίως οὐχί* (=μὲν θὴν, ἐπὶ εἰρωνείας) *κατωτέρα* (ἢ: *ὑποδεεστέρα* =χείρων) *ἐκείνης* (τῆς Πηνελόπης) *τοῦλάχιστον* (=γε) *καυχῶμαι ὅτι εἶμαι, οὔτε κατὰ τὸ ἀνάστημα* (=δέμας), *οὔτε κατὰ τὴν φυσικὴν διάπλασιν* (ἢ: *κατὰ σκευὴν τοῦ σώματος* =φυήν, φύσιν), *διότι οὐδόλως* (=οὐπως οὐδὲ) *ἀρμόζει ν' ἀμιλλῶνται αἱ θνηταὶ πρὸς τὰς 213 ἄθανάτους κατὰ τὸ ἀνάστημα καὶ τὴν καλλονήν.* »

(203—213). Ὅποτε ἔτσι λοιπὸν θέλεις νὰ ἀναχωρήσῃς; νὰ πᾶς μὲ τὸ καλὸν καὶ μὲ χαράν..., ἐν τούτοις ὅμως πόσας πικρίας, νὰ ἤξευρες, σοῦ ἐπιφυλάσσει ἡ μοῖρα. ! Ἐὰν ἔμενες ἐδῶ, εἰς τὴν διάθεσίν σου θὰ ἦσαν αὐτὰ ἐδῶ τ' ἀνάκτορα καὶ θὰ ἦτο ἄθάνατος· ἐν τούτοις ὅμως ἔχεις μεγάλην ἐπιθυμίαν διὰ τὴν σύζυγόν σου! ἀλλὰ καὶ ἐγὼ ὅμως ἔχω τὸ καύχημα ὅτι εἶμαι πολὺ ὠραιότερα ἀσυγκρίτως καὶ μὲ περισσότερα θέλγητρα ἀπὸ ἐκείνην.)

214. Πρὸς αὐτὴν (Καλυψῶ) ἀποκριθεὶς εἶπεν ὁ πολυμήχανος Ὀδυσσεύς.

« Δέσποινα, θεά, μὴ *ὀργίζῃσαι* (σέ παρακαλῶ) (=χῶεο, *αἰσθάνησαι θυμοῦ ἄλγος*) *διὰ τοῦτο* (: ὅτι προτιμῶ τὴν πατρίδα μου) *πολὺ καλά γνωρίζω καὶ ἐγὼ* (=αὐτός) *ὅλα, ὅτι ἡ συνετή* (ἢ: *πολὺ γνωστικὴ* περίφρων) Πηνελόπεια *κατὰ τὴν καλλονὴν εἶναι ὑποδεεστέρα* (=ἀκιδνοτέρη) *καὶ κατὰ τὸ παράστημα* (παρουσιαστικόν) *νὰ ἴδῃ* (τις) *κατὰ πρόσωπον* (=ἔντα) *διότι ἐκείνη μὲν εἶναι θνητή, σὺ δὲ ἄθάνατος καὶ ἀγήρατος.*

Μόλα ταῦτα (=καὶ ὧς) θέλω καὶ **ποθῶ** (=ἐέλδομι) αἰωνίως νὰ ἐπανέλθω εἰς τὴν πατρίδα καὶ νὰ ἴδω τὴν ἡμέραν τῆς ἐπανόδου (ζῶν) ἐὰν δὲ πάλιν τις ἐκ τῶν Θεῶν **προκαλέσῃ ναυάγιον** (ἦ: **καρaboσασκίση**=ραΐησι) εἰς τὴν μαύρην θάλασσαν, θὰ **ὑποφέρω** (τλήσομαι) διότι ἔχω καρδίαν **καρτερικὴν** (ἦ: **ὑποφέρουσαν** τὰ παθήματα=ταλαπενθέα) εἰς τὰ στήθη μου· διότι μέγχι τυῦδε (=ἦδη) πάρα πολλὰ ἔπαθον καὶ πολλὰ **ἐμόχθησα** (=ἐμόγησα) εἰς τὰ κύματα (τῆς θαλάσσης) καὶ εἰς τὸν πόλεμον· **μέσα εἰς δλα ἀνά** (=μετὰ τοῖσι) ἄς γίνῃ καὶ αὐτό. >

225. Τοιοῦτοτρόπως εἶπε καὶ ἀμέσως ἔδυσεν ὁ ἥλιος καὶ ἐπῆλθε σκότος (=κνέφας) ἀπ' οὗ δὲ ἦλθον **οὔτοι** (=τώ, δυϊκ. ἀριθ.) εἰς τὸ βάθος τοῦ καλλιτεχνικοῦ σπηλαίου διεσκέδασαν ἔρωτικῶς μένοντες πλησίον ἀλλήλων.

(215 - 228) Παρακαλεῖ ὁ Ὀδυσσεὺς τὴν Θεὰν νὰ μὴ θυμώσῃ, διότι ἐπιθυμεῖ τὴν πατρίδα του καὶ τὴν οἰκογένειάν του, κολακεύει τὴν ὠραιότητά της· ἐὰν ὑποστῇ ναυάγιον καὶ τοῦτο θὰ ὑποφέρῃ συνειδησίμως εἶναι ἰπὸ τὰ τοιαῦτα· ἐνύκτωσε καὶ ἐκοιμήθησαν μαζί εἰς τὸ βάθος τοῦ σπηλαίου.)

Ὀδυσσεὺς σχεδία.

228. Ὅτε (ἦμος) δὲ ἀνεφάνη ἡ πρωτόγενῆς ροδόχρους Ἡώς, (ἐξημέρωσεν) ἀμέσως αὐτὸς μὲν ἐνεδύθη χιτῶνα καὶ χλαῖναν (μάλλινον ἔνδυμα) αὐτὴ δὲ ἡ νύμφη **ἀργυρόλευκον** (ἀργύφρον) μακρὸν **λινοῦν φόρεμα** (φᾶρος) ἐνεδύθη λεπτὸν καὶ **γεμαῖτον χάριν** (=χαρίεν), περὶ τὴν **μέσην** (=ἰξυί) δὲ ἐζώσθη ζώνην ὠραίαν χρυσοῦν· ἐπὶ (=ἐφόπερθε) τῆς κεφαλῆς καλύπτραν (σκέπην μακράν, ὧς τὸ παρ' ἡμῖν πέπλον ἦ ἡ πένθιμος pleureuse καὶ τότε **παρασκεύαζε** (=μῆδετο) τὴν ἀποστολὴν διὰ τὸν **καρτερικόν** 234. (ἦ: **ὑπομονηικόν** = μεγαλήτορι) Ὀδυσσεά· (ἔδωκεν εἰς **αὐτόν** (οἱ) μέγαν πέλεκυν, **προσαρμοζόμενον** (=ἄρμενον) εἰς τὰς παλάμας, χαλκοῦν, **δίστομον** (ἦ: **δίκοπον**=ἀκαχημένον=ἀκονισμένον, ἀμφοτέρωθεν=ἀπὸ τὰς δύο κόψεις)· εἰς αὐτὸν δὲ στερεῶς **προσηρμοσμένον** (=εὖ ἐναρηρῶς) **ὠραιότατον** στείλειάρι (=πε-

ρικαλλές στειλιὸν ἐκ ξύλου ἐλαίας (=ἐλάϊνον) ἔδωκε δὲ ἔπειτα σκέπαρον *καλῶς λεαίνον* (ἢ : κοπιτερόν, δξύ=εὔξοον)· μετέβη εἰς τὰ ἄκρα τῆς νήσου, ὅπου εἶχον φυτρώσει ὑψηλὰ δένδρα, σκλήθηρα, λεύκη καὶ οὐρανομήκης ἐλάτη, ξηρὰ πρὸ πολλοῦ χρόνου, *κατάξηρα* (αὔα, περίκηλα), τὰ ὅποια ἠδύναντο νὰ πλέωσι δι' αὐτὸν ἐλαφρῶς. Ἄφ' οὗ δὲ ἔδειξεν εἰς αὐτὸν ποῦ ὑπῆρχον μεγάλα δένδρα, ἡ ὠραία θεὰ Καλυψὼ ἐπέστρεψεν εἰς τὰ ἀνάκτορά της, αὐτὸς δὲ ἔκοπτε ξύλα· καὶ ταχέως ἐτελείωσε τὸ ἔργον του· εἵκοσι τὸ ὄλον ἔρριψε δένδρα, ἔπειτα ἐπελέκησε διὰ τοῦ χαλκίνου πελέκως, ἔξισεν ἐπισταμένως διὰ τοῦ σκεπάρονου καὶ ἐζύγισε διὰ τοῦ νήματος τῆς σιάθμης· τότε ἔφερε (ἔνεικε) *τρύπανα* (=τέρευτρα) ἢ θεὰ Καλυψὼ ἐτρύπησεν ὅλα καὶ προσήρμοσε τὸ ἐν πρὸς τὸ ἄλλο, προσήρμοσεν αὐτὴν (τὴν σχεδίαν) ἔπειτα διὰ ξυλίνων ἐγκαρσίων δοκῶν (εἰς τὰ κάτω ἐν εἴδει πατώματος) καὶ διὰ *πλαγίων συνδέσμων* (=ἀρμονίησιν)· ὅσον τὸ ἔδαφος πλοίου εὐρέος φορητοῦ θὰ περιγράψῃ κυκλοτερῶς ἀνὴρ τις ἔμπειρος τῆς *τεκτονικῆς* (=τεκτοσυνάων), ἐπὶ τόσον πολὺ πλοῖον (αὐτοσχεδιασμένον) κατεσκεύασεν ὁ Ὀδυσσεύς· *δοκοὺς δὲ ἐπὶ τῶν πλευρῶν* (=ἴκρια) ἀφ' οὗ ἔστησε, προσαρμόσας διὰ πλήθους πλαγίων ξύλων (=σταμίνεσσι) κατεσκεύαζεν· ἔπειτα ἐτελείωνε διὰ μακρῶν δοκῶν ἀποτελουσῶν τὰ κράσπεδα (=ἐπηγκενίδεσσι) κατασκεύασε τὸν ἴστον (κατάρτι) καὶ προσηρμοσμένην *ἀντέναν* (ἐπίκρισον) εἰς αὐτὸν πρὸς τούτοις κατεσκεύασε πηδάλιον, διὰ νὰ διευθύνῃ· ἔφραξε δὲ αὐτὸ *πανταχόθεν* (διαμπερὲς) μὲ *βέργες λυγαριάς* (ἔϊπεσιν διυλίγησι) (περὶ τὰ χεῖλη τῆς σχεδίας πλεκτὸς τοῖχος διὰ νὰ ἐμποδίζῃ τὰ κύματα νὰ εἰσέρχωνται εἰς αὐτὴν) διὰ νὰ εἶναι *οὐχόρωμα* (εἴλαρ) κατὰ τοῦ κύματος· ἔρριψε δὲ πολὺ ὑλικόν. Τότε ἔφερσεν ἡ ὠραία Καλυψὼ μεγάλα *τεμάχια ὑφάσματος* (=φάρσα) διὰ νὰ κατασκευάσῃ ἴστια· αὐτὸς δὲ κατεσκεύασε καὶ ταῦτα τεχνήντως· προσέει δὲ ἔδωκεν εἰς αὐτὴν ὑπέρας καὶ κάλους καὶ πόδας (σχοινία, καλώδια), ἔπειτα *καθεῖλκυσεν* (=κατείρυσεν αὐτὴν εἰς τὴν θεῖαν θάλασσαν).

(234—261. Ἡ Καλυψὼ ἐφωδίασε τὸν Ὀδυσσεῖα μὲ τ' ἀπαιτούμενα ναυπηγικὰ ἐργαλεῖα, ὠδήγησεν αὐτὸν εἰς σύδενδρον δάσος καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὰ δώματά της· ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς ἀφ' οὗ ἔκοψε περὶ τὰ εἴκοσι δένδρα, ὡς ἄλλος ἀριστοτέχνης ναυπηγός, ἔναυπήγησε πλοῖον εὐρύχωρον καὶ στερεώτατον, ὥσάν τὰ μεγάλα φορηγὰ, καθείλκυσε αὐτὸ εἰς τὴν θεῖαν θάλασσαν καὶ εἶναι ἕτοιμος πρὸς ἀπόπλουν).

262. Τετάρτη ἦτο ἡμέρα καὶ τὰ πάντα εἶχον ἐκτελεσθῆ ὑπ' αὐτοῦ (= τῷ) κατὰ τὴν πέμπτην δὲ ἡμέραν ἀφῆκεν ἐλεύθερον (αὐτὸν) ν' ἀναχωρήσῃ (= πέμπε) ἡ θεία Καλυψὼ, ἀφ' οὗ ἐνέδυσσε μὲ ἐνδύματα (= εἴματα) ἀρωματώδη (= θυώδεα) καὶ ἔλουσεν· ἐνέθεσε δὲ ἕνα (= τὸ ἕτερον) ἄσκον ἐκ μέλανος (μαύρου) οἴνου δι' αὐτὸν (= οἶ), ἄλλον δὲ μέγαν ἐξ ὕδατος, πρὸς δὲ καὶ εἰς δερμάτινον σάκκον (= κορῦκον) ζωοτροφίας (= ἦα, κουμπάνια) καὶ προσφάγια (= ὄψα φαγητά), ἀφθονα (= μενοεικέα) ἔθεσε δι' αὐτόν· ἀπέλυσε (= προέηκεν) οὖριον (ἄνεμον) ἐννοϊκόν (= ἀπήμονα) καὶ γλυκὺν (= λιαρὸν). Περιχαρῆς (ἦ: χαρούμενος = γηθόσυνος) ἀπλώσε (ἐπέτασε) τὰ πανιὰ ὁ θεῖος Ὀδυσσεὺς· καθίσας δὲ οὗτος διηύθυνε (= ἰθύνετο) διὰ τοῦ πηδαλίου (μὲ τὸ τημόνι) τὸ πλοῖον μὲ τέχνην· καὶ οὔτε ὕπνος ἔπιπτεν εἰς τὰ βλέφαρά του (= οἶ) ἐφ' ὅσον ἔβλεπε τὴν Πούλειαν (= Πλειάδας, 7 ἀστερισμοί, αἱ ἀτλαντίδες θυγατέρες τῆς Πλειόνης καὶ τοῦ Ἄτλαντος, καταδιωκόμεναι ὑπὸ τοῦ Ὀρίωνος ἐν Βοιωτίᾳ μεταμορφώθησαν ὑπὸ τῶν θεῶν εἰς Πλειάδας, ἀγρίας περισσεράς καὶ ἔπειτα εἰς ἄστρα) καὶ τὸν Βοώτην (τὸν ἀστερισμὸν τοῦ Ἄρκτου) καὶ τὴν Ἄρκτον, τὴν ὁποίαν καὶ ἅμαξαν ἐπωνομάζουσι (τὸν ἀστερισμὸν τῆς μεγάλης Ἄρκτου) καὶ ἡ ὁποία στρέφεται ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ (= αὐτοῦ) καὶ παραμονεύει (= δοκεύει) τὸν Ὀρίωνα (θηρῶτην μὲ τὸν κύνα του Σείριον μεταμορφωθέντα εἰς ἀστερισμὸν), μόνη (= οἷη) δὲ εἶναι ἀμέτοχος (ἄμορος) τῶν λουτρῶν τοῦ Ὀκεανοῦ· διότι διέταξεν (= ἄνωγε) αὐτὸν (= μιν) ἡ θεία Καλυψὼ νὰ διαπλέῃ τὸν πόντον ἔχων πρὸς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα ταύτην (= τὴν, Ἄρκτον)· δέκα ἑπτὰ μὲν ἡμέρας ἔπλεε διαπλέων τὸν πόν-

τον, κατὰ δὲ τὴν δεκάτην ἠγρόην ἐφάνησαν τὰ σκιερὰ ὄρη τῆς χώρας τῶν Φαιάκων, ὅπου ἦσαν πλησιέστατα εἰς αὐτὸν ἐφάνη (= ἐείσατο, Φειδ) δὲ καθὼς ὅτε (φαίνεται) νέφος (= θινόν, οὐδ., ἢ κατ' ἄλλους, = ἀσπίς) εἰς τὸν ἄεροιδη πόντον.

262 - 281. Ἡ Καλυψὼ ἐδώρησεν εἰς τὸν Ὀδυσσεά ἐνδύματα τροφᾶς διὰ τὸ ταξίδι, οὖριον ἄνεμον καὶ συνεβούλευσε νὰ ἔχη ὡς ναυτικὴν πυξίδα τὴν Πούλειαν, νὰ πλέη πάντοτε ἀρσπερὰ αὐτῆς. Μετὰ 17 ἡμερῶν λαμπρὸν πλοῦν εἰς τὸ βάθος τοῦ πόντου διακρίνει, ὡς νέφος, τὰ ὑψηλὰ ὄρη τῆς χώρας τῶν Φαιάκων.)

282. Τοῦτον δὲ (Ὀδυσσεά) ἐκ τῆς χώρας τῶν Αἰθιοπῶν ἐπιστρέφων (= ἄν-ιών) ὁ ἰσχυρὸς (= αἰεῖων) καὶ σεῖων τὴν γῆν (= ἐν-οσ-ίχθων) Ποσειδῶν ἀπὸ μακρὰν ἐκ τῶν Ὀρέων τῶν Σολύμων (ἔθνος τῆς Λυκίας τῆς Μ. Ἀσίας) εἶδε· διότι ἐφάνη εἰς αὐτὸν ὅτι ἐπέπλεεν εἰς τὸν πόντον. Οὗτος δὲ ἐθύμωσεν (χώσατο) ἔτι περισσότερον καὶ ἀφ' οὗ ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν (= κάρη) εἶπε μέσα του, » ὦ ἐντροπή! (= ὦ πόποι), ἀφρεύτως (= ἦ μάλα δὴ) μετέβαλον γνώμην οἱ Θεοὶ ὡς πρὸς τὸν Ὀδυσσεά καθ' ὃν χρόνον ἤμην εἰς τοὺς Αἰθίοπας καὶ ἰδοὺ πλησίον τῆς χώρας τῶν Φαιάκων εἶναι οὗτος (ὁ Ὀδυσσεύς), ὅπου εἰς αὐτὸν (οἱ) πεπρωμένον (= αἶσα) εἶναι νὰ ἐκφύγῃ τὴν πλεκτάνην (ἦ : τὸ σχοινίον = πείραξ) τῆς συμφορᾶς (ἦ : βασιάνων = Ὀϊζύος), ἢ ὅποια καταλαμβάνει αὐτὸν (= ἰκάνει, φθάνει)· ἀλλ' ὅμως κάμνω γνωστὸν (= φημί) ὅτι θὰ καταδιώξω (= ἐλάαν) αὐτὸν ἀρκετὰ (= ἄδην) ἀκόμη διὰ συμφορᾶς (θά τον βασανίσω μέχρι κόρου).»

290 Τοιουτοτρόπως ἀφ' οὗ εἶπε συνήθηροισε τὰς νεφέλας καὶ ἀφ' οὗ ἔλαβεν εἰς τὰς χεῖρας τὴν Τρίαιναν ἐτάραξε τὴν θάλασσαν ἐξήγειρεν (= ὄρῳθυνε) ὅλας τὰς θυέλλας (= ἀέλλας) διαφόρων ἀνέμων, ἐκάλυψε συγχρόνως (= σὺν) διὰ νεφῶν τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν· ἠγέρθη (= ὄρῳρει) ἐξ οὐρανοῦ σκότος· συνεκρούσθησαν ὁ Εὖρος καὶ ὁ Νότος καὶ ὁ σφοδρὸς (= δυσα-

ἦς) Ζέφυρος καὶ ὁ ψυχρὸς (=αἰθηρογενέτης, αἶθρος=ψῦχος) Βορρᾶς κυλίων μέγα κύμα· καὶ τότε παρέλυσαν (=λυτο) τὰ γόνυα καὶ ἡ τρυφερὰ καρδία τοῦ Ὀδυσσεως με βαρυθυμίαν (=ὀχθήσας) δὲ εἶπε πρὸς τὴν καρτερικὴν ψυχὴν του (μέσα του).

299 Ὡς ὁ καυμένος ἐγώ! τί τέλος πάντων (νυ) ἐπὶ τέλους (=μήκιστα) θά μου συμβῆ; φοβοῦμαι (=δεῖδω) μήπως πράγματι ἡ Θεὰ εἶπεν ὅλα ἀληθῆ (=νημεριέα), ἡ ὁποία εἶπεν ὅτι ἐγὼ θὰ πληρώσω συμφορὰς εἰς τὴν θάλασσαν πρὸ τοῦ φθάσω εἰς τὴν πατρικὴν χώραν. Ὅλα δὲ αὐτὰ ἰδοῦ (=δὴ) τώρα ἐκτελοῦνται, με ὁποία (πόσον πυκνὰ) νέφη ὁ Ζεὺς σκεπάζει (=περιστέφει) τὸν εὐρὺν οὐρανόν, ἐτάραξε δὲ τὴν θάλασσαν, καὶ ραγδαίως ἐπιπίπτουσι (=ἐπισπέρχουσι) θύελλαι διαφόρων ἀνέμων· τώρα ἀσφαλῆς (=σῶς) αἰχινίδιος (=αἰπὺς) ἔλεθρος εἰς ἐμέ. Τρισευτυχισμένοι οἱ Ἄναοι καὶ τετράκις, ὅσοι τότε ἐφρονεύθησαν εἰς τὴν εὐρείαν Τροίαν, προσφέροντες τὴν ὑπηρεσίαν (=χάριν) των εἰς τοὺς Ἀτρεΐδας.

308 Εἶθε (ὡς ὄφελον) δὲ ἐγὼ τοῦλάχιστον ν' ἀπέθνησκον καὶ τὸ μοιραῖον (=πότμον) νὰ εὕρισκον (=ἐπισπεῖν, ἐφέπομαι) κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην (=τῷ), ὅτε πλεῖστοι τρωῶες ἔρριψαν ἐναντίον μου χάλκινα δόρατα γύρω περὶ τὸν νεκρὸν (=θανόντι) τοῦ υἱοῦ τοῦ Πηλέως ('Αχιλλέως)· θὰ ἐτύγχανον ἐπικτηδείων τιμῶν (ἦ: θὰ με ἐνεταφίαζον ἐπισήμως=ἔλαχον κενκτερέων), καὶ θὰ διέδιδον τὴν φήμην μου οἱ Ἀχαιοί· τώρα δὲ ἦτο πεπρωμένον (ἦ: ἦτο ἐκ Θεοῦ γραφτὸ=εἰμαρτο) νὰ φωνευθῶ (=ἐλῶναι) με τὸν οἰκτρότερον (=λευγαλέφ) θάνατον.

(289—311 Ἐπιστρέφων ὁ Ποσειδῶν ἐκ τῆς Αἰθιοπίας βλέπει τὸν Ὀδυσσεά ἀπὸ τὰ ὑψηλὰ ὄρη τῆς Λυκίας, ἐκπλήσσεται με τὴν τοιαύτην ἀπόφασιν τῶν Θεῶν κατὰ τὴν ἀπουσίαν του. με ὀργὴν διεσταύρωσεν ὅλους τοὺς ἀνέμους καὶ ἐσήκωσε μεγάλην τρικυμίαν εἰς τὴν θάλασσαν· παρέλυσαν αἱ χεῖρες τοῦ Ὀδυσσεως, φοβεῖται τὸν οἰκτρὸν καὶ ἄδοξον θάνατον, τὸν ὁποῖον φαν-

τάζεται ἄφηνκτον ἔκ τοῦ κινδύνου, καὶ λυπεῖται διότι δὲν ἔπεσε ἐνδόξως εἰς τὰς ἐπάλλξεις τῆς Τροίας.)

314. Ἐν ᾧ εἶπε ταῦτα ἀμέσως *ἐπληξεν* (=ἔλασε) αὐτὸν μέγα κῦμα *ἐκ τῶν ἄνω* (=κατ' ἄκρης), τὸ ὁποῖον ἐπέπεσε (=ἔπεσ-σύμενον) φοβερόν, *περιέστρεψε* (=ἐλέλιξεν) δὲ τὴν σχεδίαν· αὐτὸς δὲ ἔπεσε *μακρὰν* (=τῆλε) ἀπὸ τῆς σχεδίας, *ἐξέφυγε* (=προέηκε) τὸ πηδάλιον ἐκ τῶν χειρῶν του· τὸν μεσαῖον ἰστόν, κατεθρομμάτισε φοβερά θύελλα, ἣ ὁποία ἐνέσκηψε κατὰ τὴν σύγκρουσιν τῶν ἀνέμων, μακρὰν δὲ εἰς τὸν πόντον ἔπεσε τὸ *πανί* (ἧ: τὸ *ἰστῖον*=σπεῖρον) καὶ ἡ *ἀντένα* (ἧ: ἡ *κεραία*=ἔπικριον). Τοῦτον δὲ κατέστησεν ὑποβρύχιον (τὸ κῦμα ἔβαλεν ὑπὸ τὸ ὕδωρ) ἐπὶ πολὺ χρόνον, οὐδὲ ἠδυνήθη *τάχιστα* (=μάλ' αἴψα) ν' ἀνακύψῃ ὑπὸ τῆς ὀρμῆς (ὀρμητικοῦ) τοῦ κύματος· διότι, *ὡς ἦτο ἐπόμενον* (=οἶ) τὰ ἐνδύματα, τὰ ὁποῖα *ἐπρομήθευσεν* (=πόρεν οἶ) *εἰς αὐτὸν* ἢ ὠραία Καλυψώ, ἐβάρυνον. Ἄρα τέλος πάντων *ἀνεφάνη* (=ἄνεδν), καὶ ἔπτυσε τὴν πικρὰν ἄλμην ἐκ τοῦ στόματος, ἣ ὁποία *ἄφθονος* (=πολλή) *κατέρρεε* μὲ *κελάρυσμα* (=κελάρυσε) ἀπὸ τῆς *κεφαλῆς* (=κρατός).

324. Ἄλλὰ *παρ' ὅλα ταῦτα* δὲν (=οὐδ' ὧς) *ἐλησμόνησε* (=ἔπελήθετο) τὴν σχεδίαν, ἄν καὶ ἦτο *ἐξηνητλημένος* (=τειρόμενος) βεβαίως, ἀλλὰ ὀρμήσας διὰ τῶν κυμάτων ἔπιασεν αὐτὴν, τέλος ἐκάθισεν εἰς τὸ μέσον *προσπαθῶν ν' ἀποφύγῃ* τὸν θάνατον (=ἀλείψων). Ταύτην ἔφερε μέγα κῦμα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, καθὼς ὅτε φθινοπωρινὸς Βορρᾶς φέρει ἀκάνθας ἀνὰ τὴν πεδιάδα, πυκναὶ δὲ μεταξύ των κρατοῦνται, τοιοῦτρόπως ταύτην ἀνὰ τὸ πέλαγος ἄνεμοι ἔφερον ἐδῶ καὶ ἐκεῖ· ἄλλοτε μὲν *ἔρριπτε πέρα* (=προβάλεσκε) ὁ Νότος διὰ νὰ τὴν παρασύρῃ πρὸς τὸν Βορρᾶν, ἄλλοτε δὲ πόλιν ὁ Εὐρος (νοτιοανατολικὸς ἄνεμος σφοδρὸς καὶ θερμὸς) *ὑπεχώρει* (=εἴξασκε) εἰς τὸν Ζέφυρον νὰ διώκῃ.

(313—332 Αἴφνης πελώριον κῦμα ἀναποδογυρίζει, κομματίζει καὶ παρασύρει μακρὴν τὴν σχεδίαν· καταποντίζει τὸν

Ὀδυσσεά, μετὰ μακρὸν ἀγῶνα ἀνέρχεται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, μόλις εἶδε μακρὰν τοῦ τὴν σχεδίαν, μὲ μίαν ὄρητικὴν βουτιὰν ἔπιασεν αὐτὴν καὶ ἐκάθησεν εἰς τὸ μέσον μὲ μεγάλην ἀγωνίαν. Τὰ κύματα καὶ οἱ σφοδροὶ ἄνεμοι ἀνεμοστραβίλιζον τὸ πλοῖον ὅπως ἢ ἀνεμοξουριά τὸ φθινόπωρον τ' ἀγκάθια.)

333. Τοῦτον (Ὀδυσσεά) δὲ εἶδεν ἢ θυγάτηρ τοῦ Κάδμου ἢ καλλίσφυρος Ἰνώ Λευκοθέα (θεότης σπεύδουσα πρὸς σωτηρίαν τῶν ναυαγῶν) ἢ ὁποία πρότερον μὲν ἦτο θνητὴ ἔχουσα φωνὴν ἀνθρωπίνην (=αὐδήσασα), τῶρα δὲ μετέχει τῆς τιμῆς ἐκ θεῶν (τῆς θεότητος) εἰς τὰ κύματα (=πελάγεσαι) τῆς θαλάσσης. Αὐτὴ λοιπὸν ἐλυπήθη (=ἐλέησε) τὸν Ὀδυσσεά νὰ περιπλανᾶται (=ἀλώμενον) ἐν μέσφ τῶν βασάνων του· ἐκάθησεν ἐπὶ τῆς πολυδέσμου σχεδίας καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν.

340. «*Δυστυχέστατε, διατὶ τέλος πάντων* (=τίποτε) *τόσον* (=ὥδε) *φοβερά* (=ἐκπάγλως) ὁ σείων τὴν γῆν Ποσειδῶν *ὠργίσθη* (=ὠδύσατο) *κατὰ σοῦ* (=τοί), *ὥστε* (ἢ : διότι=ὄτι) δημιουργεῖ εἰς σὲ πολλὰ κακά ; *ἀσφαλῶς δὲν* (=οὐ μὲν δὴ) θά σε ἐξολοθρεύσῃ *ἂν καὶ ζωηρῶς ἐπιθυμῶ* (=μενεαίνων)· *ἀλλ' ἀκριβῶς ὡς ἐξῆς* (=μάλ' ὥδε) νὰ κάμῃς (=ἔρξαι), φαίνεσαι δὲ εἰς ἐμὲ (νομίζω) ὅτι δὲν εἶσαι ἀνόητος (=ἀπινύσσειν)· ἀφ' οὗ ἐκδυθῆς τὰ ἐνδύματα ταῦτα, ἄφησον (=κάλλιπε, κατ(ά)λιπε) τὴν σχεδίαν εἰς τοὺς ἀνέμους νὰ παρασύρηται καὶ *κολυμβῶν* (=νέων) *προσπάθησον νὰ πιάσῃς* (=ἐπιμαίεο) τὴν *ἄφιξιν* (=νόστου) εἰς τὴν χώραν τῶν Φαιάκων ὅπου εἶναι τὸ *πεπρωμένον* (=μοῖρα) *εἰς σὲ* (=τοί) *νὰ σωθῆς* (=ἀλύξαι).

346. Νὰ (ἄπλωσε τὸ χέρι σου καὶ λάβε, πάρε ἐδῶ=τῆ, προστ. τῆ (θι) ἢ τῆ (θι) τοῦ τείνω) δὲ τοῦτο ἐδῶ τὸ κρηδεῖνον (μανθῆλιον γυναικεῖον χρησιμεῖον ὡς κεφαλόδεσμος ἑσωτερικὸς τῆς κεφαλῆς καὶ ἐπάνω τούτου ἐπέθετον τὸ κυρίως μανθῆλι ἢ πέπλον =καρ, κρα†δέ(ν)ω) τὸ *ἀθάνατον* (=ἄμβροτον) νὰ *δέσῃς* (=τα-νύσαι) ὑπὸ τὸ στήθος· καὶ δὲν ὑπάρχει φόβος εἰς σὲ (τοί) νὰ πάθῃς τι οὔτε νὰ καταστραφῆς. "*Οἶαν* (=ἐπὴν) δὲ *δυνήθῃς νὰ πιασθῆς* (=ἐφάρψαι) διὰ τῶν χειρῶν ἐκ τῆς ξηραῖς, *πάλιν* (=ᾠψ)

ἀφ' οὗ λύσης νὰ ῥίψῃς εἰς τὸν μαῦρον πόντον *πολὴ μακρὰν* (= πολλὸν) ἀπὸ τὴν ξηράν, σὺ δὲ μακρὰν νὰ τραπῆς (νὰ φύγῃς μακρὰν).»

351. Τοιοῦτοτρόπως λοιπὸν ἀφ' οὗ εἶπεν ἡ θεά, ἔδωκε τὸ κρηθέμνον αὐτῇ δὲ πάλιν *ἐβυθίσθη* (= ἐδύσετο) εἰς τὸν κυματώδη πόντο *ὁμοιάζουσα* (*ὁμοία* = εἰκῦια) πρὸς *φαλαρίδαν* (ἀγριόπαπιαν μαύρην=αἰθυίη)· μαῦρον δὲ κῦμα ἐκάλυψεν αὐτὴν (=ἔ). Ἐν τούτοις ὁ πολυπαθὴς Ὀδυσσεὺς *ἐσυλλογίσθη* (ἧ: *ἐδίστασε* = μερμηρίξε), *μὲ στεναγμὸν* (=ὄχθησας) δὲ ἔπειτα εἶπε πρὸς τὴν μεγαλόψυχον καρδίαν του.

355. "ὦ ὁ καῦμένος ἐγώ! μήπως τις ἐκ τῶν ἀθανάτων (θεῶν) πάλιν μοῦ πλέκει δόλον, (τώρα) ὁπότε μὲ διατάσει ν' ἀποβιβασθῶ ἐκ τῆς σχεδίας. Ἄλλὰ δὲν θὰ πεισθῶ ἀκόμη, ἐπειδὴ μακρὰν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὴν χώραν ἐγὼ εἶδον, ὅπου εἶπεν εἰς ἐμὲ ὅτι εἶναι κατάλληλος πρὸς καταφυγὴν. Ἄλλὰ ἀκριβῶς οὕτως θὰ πράξω, νομίζω δὲ ὅτι ἄριστον θὰ εἶναι δι' ἐμὲ *εἶπ' ὅσον* (=ἄφο' ἂν) αἱ δοκοὶ (τῆς σχεδίας μου) εἶναι *προσηρημοσμένα* (=ἀρήρη) εἰς τὰς κλειδώσεις, *ἐν τῷ μεταξὺ* (=τόφρα) θὰ μένω ἐδῶ καὶ θὰ ὑποφέρω πάσχων τὰ δεινά μου. Ἄλλ' ὅταν μου *διαλύσῃ* (=διατινάξῃ) τὸ κῦμα τὴν σχεδίαν, θὰ *κολυμβήσω* (=νήξομαι)· ἐπειδὴ *οὐδὲν βεβαιῶς* (=οὐ μὲν τι) καλύτερον *ὑπάρχει* (=πάρρα πάρεστι).»

(333—364. Κατὰ τὴν κρίσιμον αὐτὴν στιγμήν ὡς ἀπὸ μηχανῆς θεοῦ ἐμφανίζεται ἐπὶ τῆς σχεδίας, κάθετοι ἐπ' αὐτῆς ἡ θαλασσία θεότης Λευκοθέα. ἔδωκε κρηθέμνον ὡς φυλακτὸν καὶ σοσσίβιον καὶ συμβουλεύει αὐτὸν νὰ ζωσθῆ, νὰ ῥιφθῆ ἐπὶ τῶν κυμάτων καὶ κολυμβῶν θὰ φθάσῃ εἰς τὴν μακρὰν κειμένην χώραν τῶν Φαιάκων μὴ λησιμονήσῃ δὲ νὰ πετάξῃ πάλιν τὸ κρηθέμνον εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἀμέσως ὁμοιάζουσα ὡς θαλασσινή πάπια φαλαρίδα ἐξηφανίσθη εἰς τὸν ἀφρόν τῶν κυμάτων. Ὁ Ὀδυσσεὺς διστάζει νὰ συμμορφωθῆ πρὸς τὰς συμβουλὰς τῆς θαλασσίας αὐτῆς θεότητος καὶ θέλω νὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ πλέῃ μὲ τὴν σχεδίαν.

365. *Ἐν ᾧ* (=ἦος, ἔως) ταῦτα οὕτως (=ὁ) διελογίζετο (= ὄρμαινε), ὁ σείων τὴν γῆν Ποσειδῶν διετάραξε (=ὄρσε) μέγα κύμα, φοβερὸν καὶ τρομερὸν (=ἀργαλέον), θολωτὸν (=κατηρεφές) παρέσυρεν (= ἤλασεν) αὐτόν. Καθὼς δὲ σφοδρὸς φυσῶν (=ζα-ῆς, ζα. ἐπιτατ. καὶ ἄημι) ἄνεμος διασκορπίζει (=τινάξῃ) θημωνιανὴν καλαμιᾶς σίτου (=ἠτίων, ἠία=ἄχυρα, καλαμιὰ) ξηρᾶς (=καρφαλέων), ἄλλα ἐδῶ καὶ ἄλλα ἐκεῖ (=ἄλλυδις ἄλλη), οὕτως ταύτης (τῆς σχεδίας) τὰ μακρὰ ξύλα διεσκορπίσε. Ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς ἐπέβαινε ἐπὶ ἐνὸς ξύλου (= δούρατι), τρέχων ἔφιππος (=ἐλαύνων) ὡς (τρέχει τις) μὲ ἵππον κέλητα, ἐξεδύθη δὲ τὰ ἐνδύματα (=ἐξαπέδυσε), τὰ ὁποῖα ἔδωσεν εἰς αὐτὸν ἡ ὦραία Καλυψώ. Ἀμέσως δὲ ἔδωσε τὸ κρήδεμνον (τῆς Λευκοθέας) ὑπὸ τὸ στήθος, αὐτὸς δὲ προηγηθὼν (= προηγῆς, προκλινῆς, προύμυτα, ἐπίστομα) κατέπεσεν (=κατ(έ)πεσε, κάππεσε) εἰς τὴν θάλασσαν, ἀφ' οὗ ἤνοιξε τὰς χεῖρας, ἐπιθυμῶν (=μεμαῶς) νὰ κολυμβήσῃ (=νηχέμεναι). Εἶδε δὲ ὁ σείων τὴν γῆν παντοδύναμος Ποσειδῶν, καὶ ἀφ' οὗ ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν εἶπε πρὸς τὸν ἑαυτὸν του.

577 » Οὕτω τώρα ἀφ' οὗ ἔπαθες πολλὰ κακὰ πλανήσου (=ἄλωω, προστ. τοῦ ἀλάομαι) ἀνὰ τὸν πόντον, μέχρις οἴτου δυνηθῆς (=εἰς ὃ κεν) νὰ πλησιάζῃς (=μυγείης) εἰς τοὺς ἐκ τοῦ Διὸς καταγομένους ἀνθρώπους. Ἀλλὰ παρ' ὅλα ταῦτα (=ἄλλ' οὐδ' ὥς) ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ μεμψιμοιρήσῃς διὰ τὴν δυστυχίαν σου (=δνόσσεσθαι κακότητος). « Οὕτως λοιπὸν ἀφ' οὗ εἶπεν ἐκτύπησε διὰ μάλιστα (ἴμασε) τοὺς καλλίτριχας ἵππους, καὶ ἔφθασεν εἰς τὰς Αἰγᾶς τῆς Εὐβοίας εἰς τὸν πυθμένα τῆς ὁποίας ἔκρυψε πονηρῶς αὐτὸν ὄντα ἢ μήτηρ του καὶ κατῴκει εἰς χρυσᾶ δώματα), ὅπου εἶναι (ἔασι) περίφημα δι' αὐτὸν ἀνάκτορα.

(365—381 Ἄλλ' αἴφνης ὁ Ποσειδῶν διὰ τῆς Τριαινῆς διατάρασσει τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἄγρια κύματα μεταβάλλουσι τὴν σχεδίαν εἰς θρύψαλα, εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθη καὶ ὁ σφοδρὸς ἄνεμος διασκορπίζει τὰ ξύλα τῆς σχεδίας σὰν ἄχυρα ἐπὶ ἐνὸς ξύλου ἵππευσεν ὁ Ὀδυσσεύς, ἐκδύεται, βάλλει τὸ κρήδεμνον (σω-

σίβιον), ορίτται εἰς τὰ κύματα καὶ ἐπάλαιεν. Εὐτυχῶς ὁ Ποσειδῶν ἀφῆκεν αὐτὸν εἰς τὴν μοῖραν τοῦ καὶ ἀνεχώρησε διὰ τὰ εἰς Αἰγᾶς ἀνάκτορά του).

382. Ἡ κόρη δὲ τοῦ Διὸς Ἀθηναῖα ἄλλην σκέψιν συνέλαβεν ἀνέστειλε (=κατέδησε τὰς φορὰς, τὴν κίνησιν, κελεύθους,) τῶν ἄλλων ἀνέμων καὶ διέταξε νὰ παύσωσι καὶ νὰ κοπάσωσι (εὐνηθῆναι) ὅλοι ἀνεξαιρέτως· ἐξήγειρεν *δρομητικὸν* (=κραιπνὸν) Βορρᾶν, καὶ ἔμπροσθεν ἔθραυσε (=ἔαξε) τὰ κύματα, ἕως ὅτου ὁ θεὸς Ὀδυσσεὺς προσήγγισεν εἰς τοὺς ναυτικούς Φαίακας ἀποφυγῶν τὸν θάνατον καὶ τοὺς κινδύνους αὐτοῦ (=Κῆρας). Ὁπου δύο ἡμέρας καὶ δύο νύκτας ἐπλανᾶτο εἰς *φουσκωμένον* (=πηγῶ) κύμα, συχνὰ δὲ *ἐβλεπε* μὲ τὸν νοῦν τοῦ τὸν θάνατον (=προτιόσσετο). Ἀλλ' ὅταν τὴν τρίτην ἡμέραν ἐπέφερον ἡ καλλιπλόκαμος Ἡώς, καὶ ὁ ἀνεμος τότε ἔπαυσε καὶ ἀνεπλήρωσεν ἄκρα γαλήνη οὗτος ἀφοῦ ἔρριψε τὰ βλέμματά του πρὸς τὰ ἔμπροσ μετὰ *δευδερκείας* (=μάλα δὲ) εἶδε σχεδὸν τὴν ξηρὰν, σηκωθείς ὑπὸ μεγάλου κύματος. Καθὼς ὅταν εἰς νίους φανῆ *εὐχάριστος ἀνάρρωσις* (=ἀσπᾶσιος βίωσις) πατρός, ὁ ὁποῖος κατάκειται εἰς νόσον πάσχων φοβερὰς δδύνας, *βασανιζόμενος* (=τηκόμενος) *ἐπὶ πολὺν χρόνον* (=δηρόν), *ἀποτρόπαιος* (=στυγερός) δὲ δαίμων *ἔκαμε* (=ἔγρασε) *εἰς αὐτὸν* (=οἶ), καὶ ἔπειτα τοῦτον *ἀπήλλαξαν* (=ἔλυσαν) οἱ θεοὶ ἐκ τῆς *ἀσθενείας* (=κακότητος) *πρὸς χαρὰν* (=ἀσπᾶσιον) τῶν, τοιουτοτρόπως εἰς τὸν Ὀδυσσεᾶ εὐχάριστον ἐφάνη (=εἶσατο) ἡ ξηρὰ καὶ τὸ *δάσος* (=ῥιλη), *ἐκολύμβει* (=νῆχε) βιαζόμενος μὲ τοὺς πόδας νὰ ἐπιβιασθῆ εἰς τὴν ξηρὰν.

400. Ἀλλ' ὅτε τόσον ὀλίγον διάστημα *ἀπειχεν* (=ἀπῆν) ὅσον *γίνεσθαι ἀκουστικός* (=γέγωνε) *ἐὰν φωνάξῃ τις* (=βοήσας) καὶ ἤδη ἤκουσε γδοῦπον (κουφὸν κτῦπον, βρόντιον) τῆς θαλάσσης πρὸς (=ποτὶ) τὰς *προεχούσας πέτρας* (ἢ: *βράχους*=σπιλάδεσσι), διότι *ἐβρόντα* (ἢ: ἔβραζεν, ἐπάφλαζε=ρόχθει) μέγα κύμα πρὸς τὸ ξηρὸν μέρος τῆς ἠπείρου *φρικτὰ* (=δεινὸν) ἐκβραζόμενον (ἢ: ἐξεμούμενον=ἐρευγόμενον), καὶ τὰ πάντα *ἐκάλυπτε*

(=εἴλυτο) διὰ τοῦ ἀφροῦ (=ἄχνη) τῆς θαλάσσης· διότι δὲν ὑπῆρχον λιμένες καταφύγια (=ὄχοι) πλοίων, οὔτε κυματο-θραῦσαι (=ἐπιωγαί), ἀλλ' ἀκταὶ ἀπόκρημνοι (=προβλήτες) ὑπῆρχον καὶ βράχοι καὶ σκόπελοι—καὶ τότε παρέλυσαν τὰ γόνατα καὶ ἡ καρδιά τοῦ Ὀδυσσέως, μὲ στεναγμὸν (=ὄχθησας) δὲ εἶπε πρὸς τὴν μεγαλόψυχον καρδίαν του.

(382—407. Ἡ Ἀθηναῖα κατέπαυσε τοὺς ἀνέμους καὶ ἀφήνει μόνον τὸν Βορρᾶν ὃ ὁποῖος ἐθραυσε τὰ κύματα· μετὰ δύο ἡμερονυκτίων πάλιν προσεγγίζει μὲ ἀνακουφιστικὴν χαρὰν εἰς τὴν ἀκτὴν· ἀλλ' ὅ τῆς ἀπελπισίας! ἀπόκρημνοι βράχοι ἐδέχοντο τὰ ἐκβραζόμενα κύματα καὶ τὸν ἀφρὸν τῆς θαλάσσης· παρέλυσαν τὰ μέλη του καὶ μὲ βαθὺν στεναγμὸν εἶπε καθ' αὐτόν·)

408.—“ὦ ὁ καυμένος ἐγώ! ἀφ' οὗ ὁ Ζεὺς μου ἔδωκεν ἀνέλιπτον (=ἀελλέα) γῆν νὰ ἴδω, καὶ ἰδοὺ τοῦτον τὸν βυθὸν (ἦ: τὴν ἀχανῆ θάλασσαν (=λαῖμα) ἀφ' οὗ διέταμον (=διατημέξας) ἔφερα εἰς πέρας (=ἐτέλεσα), μέρος πρὸς ἔξοδον (=ἐκβασίς) οὐδαμοῦ (=οὔπη) φαίνεται τῆς λευκῆς (=πολιοῖο) θαλάσσης ἔξω εἰς τὴν ξηρὰν (=θήραζε)· διότι ἀπ' ἔξω (=ἐκτοσθεν) μὲν βράχοι ὄξεις, γύρω δὲ παφλάζον (ἦ: βοῖζον=ρόχθιον) κύμα βρυχᾶται (=βέβρυχεν), βράχος δὲ ὀλισθηρὸς (=λισσῆ) ἐξογκοῦται (=ἀναδέδρομε), βαθεῖα πλησίον τῆς ἀκτῆς (=ἀγχιβαθῆς) θάλασσα, καὶ δὲν δύναμαι (ἦ: δὲν ὑπάρχει τρόπος καθ' ὃν=οὔπως ἔστι) δι' ἀμφοτέρων τῆν ποδῶν νὰ πατήσω (=στήμεναι) καὶ νὰ ἀποφύγω τὴν καταστροφὴν (=κακότητα)· μήπως ἀρπάξω μὲ ρίψη, ὅταν ἐξέρομαι, πρὸς σκληρὸν βράχον (=λίθακι) μέγα κύμα· ματαῖα (=μελέη) δὲ θά μου εἶναι ἡ τόλμη· εἰδὼς ὅμως κολυμβήσω παραλίως τῆς ἀκτῆς (=παρανήξομαι) περαιτέρω, εἰδὼς (ἦ: μήπως) πουθενὰ ἐφεύρω ἀκτᾶς (ἦ: παραλίως=ἠϊόνως) πληττομένας πλαγίως ὑπὸ τῆς θαλάσσης (ἦ: ἐπιπέδους=παραπλήγας) καὶ λιμένας, φοβοῦμαι (=δεῖδω) μήπως (=μὴ) πάλιν (=ἐξαῦτις) θύελλα ἀφ' οὗ μ' ἀρπάξῃ, φέρεῖ εἰς το γεμᾶτον ἰχθυῶδες πέλαγος βαρέως ἀναστενάζοντα, ἦ

(μήπως) *ἐξαπολύσῃ* (=ἐπισσέυῃ) ἐκ τῆς θαλάσσης ἢ *μοῖρα* (=δαίμων) μέγα τι κῆτος (θηρίον τῆς θαλάσσης) ἐξ ἐκείνων, τὰ ὅποια πολλὰ τρέφει ἢ ἔνδοξος Ἄμφιτρίτη· διότι γνωρίζω πόσον πολὺ εἶναι ὠργισμένος κατ' ἐμοῦ ὁ ἔνδοξος σείων τὴν γῆν (Ποσειδῶν). <

(408—423. «ὦ ἀλοίμονόν μου! ἄφ' οὗ ἐπέρασα τόσῃν μεγάλην θάλασσαν, ἰδοὺ τώρα ἀπόκρημνοι βράχοι καὶ βαθεῖα θάλασσα! πῶς νὰ ἀποβιβασθῶ; νὰ προσπαθῆσω νὰ ριφθῶ εἰς τοὺς βράχους; τὰ ὀρμητικὰ κύματα θὰ μὲ πετάξωσιν εἰς τὰς πέτρας· νὰ κολυμβήσω παραλλήλως τῆς ἀκτῆς; Θὰ με ἀρπάξῃ κανὲν κῆτος· ὁ παντοδύναμος θεὸς τῆς θαλάσσης γνωρίζω ὅτι εἶναι πολὺ θυμωμένος ἐναντίον μου».

424. *Ἐν δ'* (=εἶος) ἀνεκυκλοῦντο ταῦτα εἰς τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν του, τότε αὐτὸν μέγα κῆμα ἔφερον εἰς τὴν τραχεῖαν (πετρῶδη) ἀκτὴν· τότε θὰ *ἐξεσχίζετο τὸ δέριμα* (=δρῦφθη-κεν ρινοὺς), καὶ θὰ *συνετριβόντο* (=ἀράχθηκεν) τὰ ὀστέα του, ἔὰν δὲν ἐνέβαλλεν εἰς τὸν νοῦν του σκέψιν ἢ γλαυκῶπις Ἀθηναῖτιναχθεῖς (=ἐπεσσύμενος) ἐκεῖ ἐπάνω ἐπὶ τοῦ βράχου δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν ἐπιάσθη ἐκ τῆς πέτρας, μὲ *στεναγμούς* (=στενάχων) *ἐκρατεῖτο* (=ἔχετο) *ἐκ ταύτης* (=τῆς), ἕως ὅτου παρῆλθε τὸ μέγα κῆμα· καὶ τοῦτο μὲν (τὸ κῆμα) τοιουτοτρόπως ἐξέφυγε (=ὑπάλυξε), πάλιν δὲ *ἐπιστρέφον* τὸ κῆμα (ἧ: *παλιδρομοῦν*=παλιρρόθιον) ἐκτύπησε χωθὲν ἐπάνω του (ἧ: ἐπιπίπτον=ἐπεσσύμενόν) καὶ μακρὰν αὐτὸν ἔρριπεν 432 εἰς τὸν πόντον· καθὼς δὲ ἐπὶ τοῦ πολύποδος (ὀκταποδιοῦ) συρομένου ἐκ τῆς *τρύπας* (=θαλάμης) πρὸς τὰς *κοτυληδόνας* (τοὺς *ὀφθαλμούς* του=κοτυληδονόφιν) πολλὰ *λιθάρακια* (=λάιγγες) *προσκολλῶνται* (=ἔχονται), οὕτως *ἀπεσπάσθησαν* (=ἀπέθρυφθεν) *δέριμα* (=ρινοὶ) ἐκ τῶν στιβαρῶν χειρῶν τοῦ Ὀδυσσεῶς (=τοῦ) ὑπὸ τῶν βράχων· τοῦτον δὲ ἐκάλυψε μέγα κῆμα· τότε πλέον *θὰ ἐχάνετο* (=ᾤλετο κεν) *ὁ ἀτυχή*: (=δύστηνος) Ὀδυσσεὺς *παρὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς μοῖρας* (=ὑπέρομορον), ἔὰν δὲν *ἔδιδε*

• ἐτοιμότητα πνεύματος ἢ γλαυκῶπις Ἀθηναῖ ἀνελθὼν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῶν κυμάτων (= Ἐξαναδύς), τὰ ὁποῖα *ἐκβράζονται* (= ἐρσύγεται) εἰς τὴν ξηράν, ἐκολύμβει παρ᾽ ἔσω, *προσβλέπων* (ἢ: μὲ προσηλωμένα βλέμματα) πρὸς τὴν ξηράν, εἴαν ποῦ ἤθελεν ἐφεύρει καὶ παραλίαις *πληττομένας* (ὑπὸ τοῦ κύματος) *πλαγίως* (= παραπλήγας) καὶ λιμένας θαλάσσης· ἀλλ' ὅτε τέλος *ἔφθασε* (= ἔϊξε) κολυμβῶν εἰς τὸ στόμιον (ἐκβολὰς) καλλιῤρου ποταμοῦ, *ἐκεῖ* (τῇ) πλέον *προσέπεσεν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς του* (= εἰσατό οἱ) θέσις *καταλληλοτάτη*, (= ἄριστος), καθαρισμένη ἀπὸ βράχους, καὶ ὑπῆρχε τόπος προφυλασσόμενος ὑπὸ τοῦ ἀνέμου (ἢ: ὑπὴνεμος = σκέπας ἀ.) ἀντιλήφθη δὲ ὅτι *ἐπροχώρει* πρὸς τὰ ἔξω (= προορρέοντι) καὶ ἐκ βάθους ψυχῆς (ἐν δομύχως) προσηυχῆθη.

(424—444 Πελώριον κῦμα ἐπέταξεν αὐτὸν ἐπὶ ἐνὸς βράχου, ἐπιάσθη ἐκεῖ σφικτὰ διὰ τῶν χειρῶν καὶ ἔμενεν· ἄλλο κῦμα ἀφαρπάζει αὐτὸν καὶ πετᾷ εἰς τὴν θάλασσαν πάλιν τὸν Ὀδυσσεά, τὸ δέσμα τοῦ σώματός του κατεξεσχίσθη καὶ ἦτο κατάστικτον ἀπὸ τὰ κολλημένα ἐπὶ τοῦ δέσματος χαλίκια τοῦ βράχου· μὲ θάρος κολυμβεῖ παραλλήλως τῆς ἀκτῆς καὶ βλέπει ἐκβολὰς ποταμοῦ· προχωρεῖ πρὸς τὰ ἐκεῖ καὶ ἀντιλαμβάνεται, ὅτι τὸ κῦμα τον παρέσυρεν ἔξω· ἐκ βάθους καρδίας προσηυχῆθη ὡς ἔξῃς :)

445. » Ἐπάκουσον, παντοδύναμε, ὁποιοσδήποτε εἶσαι *προσπίπτω* (= ἰκάνω) πρὸς σὲ τὸν πολυλόθητον (ἢ: τὸν ἀειπαράκλητον, πολύευκτον = πολύλλιστον) προσπαθῶν ν' ἀποφύγω ἐκ τοῦ πόντου τὰς ἀπειλάς (= ἐνιπὰς) τοῦ Ποσειδῶνος· *ἀξιοσέβαστος* (= αἰδοῖος) βεβαίως εἶναι ἐκεῖνος [ἐκ τῶν ἀνθρώπων, ὁ ὁποῖος προσέρχεται ὡς ἰκέτης περιπλανώμενος πρὸς τοὺς ἀθανάτους Θεοὺς, καθὼς καὶ ἐγὼ τώρα καὶ πρὸς τὸν ροῦν σου καὶ εἰς τὰ γόνοντά σου προσπίπτω, πολλὰς ἀφ' οὗ ὑπέφερα ταλαιπωρίας. Ἄλλ' *εὐσπλαγχνίσθητί με* (= ἐλέαιρε), παντοδύναμε, *διακηρύττω* (= εὐχομαι) ὅτι εἶμαι ἰκέτης σου.»

451 Ταῦτα εἶπεν. ἐκεῖνος δὲ ἀμέσως ἔπαυσε τὸν ροῦν τοῦ καὶ ἐσταμάτησε (ἦ: ἀνεχαίρισε=ἔσχεν) τὸ κῦμα, ἔμπροσθεν αὐτοῦ (=πρόσθε οἱ) παρουσίασε γαλήνην καὶ ἔσωσεν αὐτὸν εἰς τὰς ἐκβολὰς (ἦ: στόμιον=προχόας)· αὐτὸς δὲ παρέλυσεν ἀμφοτέρω τὰ γόνατα καὶ τὰς σιβαρὰς χεῖρας· διότι εἶχεν ἐξαντληθῆ ἢ τρυφερά του καρδία εἰς τὴν θάλασσαν· ἦτο πρησμένον (: φουσκωμένον=ῶδες) ὅλον τὸ σῶμά (του) (=χρόα) ἐξερεύγετο (ἦ: ἐξημειτο ἐξερνᾶτο, ἐξήρχετο, ἀνέβλυζε=κήκιε) ἐκ τοῦ στομάχου ἦ: ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω=ἄνω=ἄνω) πρὸς τὸ στόμα καὶ τοὺς ῥώθωνας (=ρίνας) θάλασσα πολλή· αὐτὸς δὲ ἐκεῖτο κάτω φυσικὰ ἀνευ ἀναπνοῆς (ἦ: ἀνασασμοῦ=ἄπνευστος) καὶ ἄφωνος καὶ λιγοθυμημένος (ἦ λυπόθυμος, ἄτονος τὰς δυνάμεις, ἔχων ἐξησθηνημένας τὰς δυνάμεις=ὀλιγηπελέων), κατέλαβε δὲ (=ἔικανε) αὐτὸν κάματος (κούρασις, κόπος) φοβερός (=αἰνός).

Ἄλλ' ὅτε τέλος πάντων ἀνέπνευσε (=ἔμπνυτο, ἀναπνέω) καὶ συνηλθεν εἰς τὸν ἑαυτὸν τοῦ (=ἀγέρθη, ἀγείρω, θυμὸς εἰς φρένα), τότε δὲ ἔλυσεν ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν τοῦ (=ἀπὸ ἔο) τὸ κρήδεμνον τῆς Θεᾶς Λευκοθέας· καὶ τοῦτο μὲν ἔρριπεν (=μεθῆκεν, μεθ—ἔημι) εἰς τὸν ἐκ θαλασσίου ὕδατος (εἰσέει) πλημμυροῦντα (ἦ: ἐκβάλλοντα εἰς τὴν θάλασσαν παταγωδῶς, εἰς τὴν θάλασσαν ῥέοντα=ἀλιμυρήντα) ποταμόν, τὸ μέγα δὲ κῦμα ἔφερεν αὐτὸ ὀπίσω κατὰ τὴν κίνησιν τῶν ὑδάτων (=κατὰ ροῦν), καὶ εὐθύς μετὰ ταῦτα (=αἶψι) ἢ Ἰνώ ἐδέχθη εἰς τὰς χεῖράς της (=φίλησιν)· οὗτος δὲ ἀποσυρθείς (=λιασθείς) ἐκ τοῦ ποταμοῦ κατεκλίθη εἰς βοῦρλα (ἦ: εἰς τόπον ἀπὸ βοῦρλα=σχοίνω) καὶ ἐπροσκύνησε (ἦ: κατεφίλησε=κυσε) τὴν τροφοδοτεῖραν (ἦ: σιτοδότειραν, ξειά·δῶρον=ξείδωρον, γεννήματα, σῖτον δωρομένην, σιτοδότιδα) γῆν (ἦ: γεωργήσιμον=ἄρουραν)· με στεναγμὸν δὲ εἶπε καθ' αὐτὸν :

(445—464. ε' Ἐπάκουσον, Παντοδύναμε, τῆς δεήσεώς μου, γονυκλινῆς προσπίπτω πρὸς σὲ καὶ σε ἰκετεύω, σῶσόν με ἀπὸ τῶς ἀπειλᾶς τοῦ Ποσειδῶνος, ἄρκετὰς ταλαιπωρίας ὑπέφερα· εὐ

σπλαγχνίσθητί με Παντοδύναμε». Ἡ Θεότης Ἐπήκουσε τῆς δεῆσεώς του, ἀνεχάιτισε τὴν ὄρμην τῶν κυμάτων καὶ ἐδέχθη αὐτὸν εἰς τὰ στόμιόν της. Ὁ Ὀδυσσεὺς μόλις ἀπεβιβάσθη εἰς τὴν ξηρὰν κατέπεσε παράλυτος. Τὸ δέσμα του φουσκωμένον ἀπὸ θάλασσαν, ἢ ὁποῖα ἐξήρχετο ἀπὸ τὸ στόμα καὶ τὴν μύτην ἢ ἀναπνοὴ ἐσταμάτησε καὶ ἐλυποθύμησεν ἀπὸ τὴν φοβερὰν κούρασιν. Ἄλλ' ὅταν τέλος πάντων συνῆλθεν ἀπὸ τὴν λιποθυμίαν, ἔλυσεν ἀπὸ τὴν μέσσην του τὸ κρήδεμνον καὶ τὸ ἐπέταξεν εἰς τὴν θάλασσαν ἢ δὲ Θεότης Λευκοθέα — Ἰνώ παρέλαβεν [αὐτό. Ἐπροχώρησεν ὀλίγον, ἐγονάτισεν εἰς μίαν λόχμην (πατουλιὰν) ἀπὸ βοῦρλα, κατεφίλησε τὴν τροφοδοτεῖραν γῆν καὶ μὲ στεναγμοὺς εἶπεν:)

465. Ὡ ἀλοίμονόν μου! Τί θὰ πάθω! Τί θὰ μου γίνῃ ἐπὶ τέλους (ἤ: τί με περιμένει ἀκόμη ἕως τέλους; Ἐὰν μὲν διανυκτερεύσω (=νύκτα φιλάσσω) φρικαλέαν νύκτα πλησίον τοῦ ποταμοῦ, (φοβοῦμαι) μήπως ταῦτοχρόνως (=ἄμυδις) ἢ πρωϊνὴ παγωνιά (=σίβη) καὶ ἢ ὑγρὰ (=θῆλις) ὄροσιὰ (=ἐέροση) τὴν ἐκ τῆς ἀτονίας (ἤ: ἀδυναμίας=ὀλιγοπελῆς) ἀγωνιώσαν (=κεκαφηότα, ριζ. καπ, ἀγωνιῶ, ἐκπνέω) ψυχὴν καταβάλλῃ (=δαμάσῃ ψυχρὸν δὲ ρεῦμα (ἄερος=αὔρη) ἐκ τοῦ ποταμοῦ πνέει (φυσᾷ) ὀλίγον πρὸ τῆς ἀύγῃς (κατὰ τὰ χαράγματα=πρὸ ἡῶθι). Ἐὰν δὲ ἀφ' οὗ ἀναβῶ εἰς τὸ πλάγι (=κλιτὺν) τοῦ λόφου καὶ κοιμηθῶ (=καταδράθω) εἰς τὸ σκιερὸν (=δάσκιον) δάσος (=ῦλην) μεταξὺ τῶν πυκνῶν θάμνων, ἐὰν ἤθελέ με ἀφήσει (=μεθεῖη) τὸ ψῦχος καὶ ἡ κούρασις καὶ ἐπέλθει ὁ γλυκὺς ὕπνος. φοβοῦμαι (=δαίδω, δέδοικα) μήπως γίνω βορὰ (=ἔλωρ) καὶ λεία (ἤ: ἔρμαιον, εὔρημα, κυρέω=κύρμα) εἰς τὰ θηρία.»

474. Τοιοῦτοτρόπως: λοιπὸν ἐν ᾧ διελογίζετο, ἐφάνη (=δοασατο, ἀπρηχ. ῥ. δέαιμι) εἰς αὐτὸν (=οἱ) ὅτι ὠφελιμώτερον (=κέρδιον) ἦτο τοῦτο (δηλ. καταδράθην=να κοιμηθῆ εἰς τοὺς θάμνους) διητυθύνθη λοιπὸν νὰ μεταβῆ (=ἵμεν) εἰς τὸ δάσος τοῦτο δὲ εὔρε πλησίον τοῦ ποταμοῦ (=ῦδατος) εἰς περι-

βλεπτον τόποι (λόφον=περιφαινομένῳ)· ἐχώθη ὑποκάτω (=ὕπηνθε) εἰς δύο (=δοιούς, διτιούς) θάμνους ἐκ τῆς αὐτῆς θέσεως (=δομόθεν) φυτρῶσαντες (=πεφυῶτας)· ὁ μὲν ἐξ ἀγριελαίας (=φυλλῆς), ὁ δὲ ἐξ ἐλαίας ἦτο· τούτους μὲν (τοὺς θάμνους) οὔτε ὑγρὰ ὄρη (=μένος) φυσῶντων (=αέντων) ἀνέμων διαπνέει(ῆ:διεισδύει,πιάνει=διάει), οὔτε ποτὲ ἀκίνοβολῶν ἥλιος (ῆ: φωτοβόλος=φαιέθων) διὰ τῶν ἀκτίνων προσέβαλεν, οὔτε βροχὴ διεπέρα (=περάσκει) πέρα καὶ πέρα (=διαμπερές)· τόσον λοιπὸν πυκνοὶ ἐφύτρωσαν (=ἔφυν) συμπεπλεγμένοι μεταξῦτων (=ἐπαμοιβωδῆς ἀλλήλοισιν)· ὑπὸ κάτω (=ὑπὸ) τοῦτων (=ὑπὸ οὐς) ὁ Ὀδυσσεὺς ἐχώθη (ῆ: ἐτρέπωσεν=ὑπὸ—δύσετο).

(465—481 αΨΩ! ὁ καυμένος! τί ἀκόμη ἔχω νὰ ὑποφέρω! νὰ κοιμηθῶ κοντὰ εἰς τὸ ποτάμι; θάμε φάη ἢ ὑγρασία καὶ ἡ πρωϊνὴ παγωνιά· καὶ καθὼς εἶμαι ἀπὸ τὴν κόπωσην!..! νὰ κοιμηθῶ εἰς τὸ δάσος; θά με καταβροχθίσουν τὰ θηρία!> Τέλος, ἐπροτίμησε νὰ διανυκτερεύσῃ εἰς τὸ πυκνόφυλλον δάσος· ἐπροχώρησε ὑποκάτω εἰς δύο πυκνοπλεγμένους θάμνους ἀπὸ ἐληές, ὅπου ἦτο ἀπαγγιά.)

489. Ἀμέσως δὲ (=ἄφαρ) στρωμνὴν (ῆ: στρωσιν, στρωμα=εὐνήν) ἐπέστρωσε (=ἐπαμήσατο) ἐδρύχωρον διὰ τῶν χειρῶν του· διότι πάρα (=ἥλιθα) πολλὰ διεσκορπισμένα (=χύσις) φύλλα ἦσαν, τόσον ὥστε(=ὅσον) δύο ἢ τρεῖς ἄνδρας νὰ προφυλάξωσι (=ἔρυσθαι) ἐν καιρῷ χειμῶνος, καὶ ἐὰν ἤθελεν εἶναι πάρα πολὺ ἄγριος καιρὸς (=χαλεπαῖνοι).

486. Ταύτην μὲν τὴν στρωμνὴν ὅταν εἶδεν ὁ πολυπαθὴς Ὀδυσσεὺς ἐχάρη (=γῆθησε) ἔπειτα (=ἔπειτα) (ἄρα) κατεκλίθη (=λεκτο) εἰς τὸ μέσον καὶ ἐπέχυσεν (ἐπεσώρευσεν) ἐπάνω του στρωσιν ἐκ φύλλων· καθὼς ὅταν τις (κατοικῶν) εἰς τὰ ἔσχατα ὄρια ἀπομεμαρυσμένων κτημάτων κρύπτῃ δαυλὸν ἀναμμένον ὑποκάτω μαύρης στάκτης (ῆ: τέφρας, ἀθρακόβολης=σποδιῆ) διὰ νὰ διατηρήσῃ (=σώζων) προσάναμμα (ῆ: κάρβουνον ἀναμμέ-

νον) πυρός, εἰς τὸν ὁποῖον (=φ) δὲν εἶναι πλησίον (=πάρα ἄλλοι γείτονες, διὰ τὰ μὴ *ζητήση πῦρ ν' ἀνάψη* (=αῦη) ἀπὸ ἄλλου πουθενά, οὔτως ὁ Ὀδυσσεὺς ἐκάλυψε τὸν ἑαυτὸν τοῦ μὲ φύλλα· ἢ δὲ Ἀθηναῖ ἐπέχυνεν (=χεῦε) εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ὕπνου, διὰ τὰ ἀναπαύσει αὐτὸν ἀπὸ τὸν *ἐπίμοχθον* (ἧ : πολύπονον κοπιώδη=δυσπρόνος) κάματον, ἀφ' οὗ κατεκάλυψε τὰ βλέφαρά του.

(482—493. Ἀμέσως ἐμάζευσε σωρὸν ἀπὸ ξηρὰ φύλλα, ἔστρωσε παχύτατον στρώμα, ἐχώθη μέσα καὶ ἀφ' οὗ ἐσκεπάσθη καλὰ—καλὰ μὲ φύλλα ἐκοιμήθη γλυκύτατον ὕπνον.)

Τ Ε Λ Ο Σ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ
ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ
ΡΑΨΩΔΙΑ Ι΄.

Ιω Θ. Ρώσση - Σχολ. Μετάφρ. Ὀδυσσεας Ραψ. Ι 3

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ
ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ Ι

Ἀλκινόου ἀπόλογοι

Πρὸς τοῦτον δ' ἀποκρινόμενος εἶπεν δ πολυμήχανος
[λόγῳ τῆς ἐπιλύσεως δυσκόλων ζητημάτων] Ὀδυσσεύς· «Βασιλεῦ
Ἀλκίνοε, ἐκλαμπρόσατε (: περιβλεπτε=ἀριδεῖσθε) ἐξ ὄλων τῶν
ἀνδρῶν [τοῦ λαοῦ τούτου], ἀληθῶς (=ἦ τοι) εὐχάριστον μὲν
εἶναι νὰ ἀκούῃ τις τοῦτο δὰ [τὸ ἄσμα] παρὰ τοιούτου ἀοιδοῦ,
(5) ὁποῖος εἶνε οὗτος δὰ ὁμοιος (=ἐναλίγκιος) κατὰ τὴν φωνὴν
πρὸς τοὺς θεοὺς. Διότι ἐγὼ τοῦλάχιστον νομίζω (κυρ.=λέγω ἐν
τῷ νῶ μου=φημί) ὍΤΙ οὐδέμια (=οὐ τι) ἀπόλαυσις (=τέ-
λος) εἶΝΑΙ μᾶλλον εὐχάριστος (=χαριέστερον) παρὰ ὅταν εὐ-
φροσύνη μὲν κατέχη (=ἔχη κάτα) ὄλον ἐν γένει τὸν λαόν, οἱ δὲ
συνδαιτυμόνες καθήμενοι κατὰ σειρὰν (=ἐξείης) ἀνά τὴν αἴθου-
σαν [τῶν ἀνακτόρων] προσεκτικῶς ἀκροῶνται [ἐξαιρέτου] ἀοι-
δοῦ, παραλλήλως δὲ κείνται πλήρεις (πλήθουσαι) (=παρὰ δὲ
(10) πλήθωσι) ἄρτου καὶ κρεάτων τράπεζαι, οἰνοχόος δὲ ἀνελῶν
(=ἀφύσσω) ἐκ τοῦ κρατῆρος οἶνον (=μέθυ) συχνὰ φέρη (=
φορέσει) καὶ χύνει [αὐτὸν] ἐντὸς τῶν ποτηρίων, τοῦτο μοι φαί-
νεται (=εἶδεται μοι) ἐν τῇ ψυχῇ [μου] ὅτι εἶναι πολὺ ὠραϊό-
τατον (=κάλλιστόν τι). Ἡ ψυχὴ [σου] ὁμῶς σὲ παρεκίνησε (=
ἐπειράπετό σοι) νὰ ἐρωτήσης τὰ πολυστένακτα βάσανά μου, ἵνα
ἔτι μᾶλλον [ἢ ὅσον ἐκλαυσα τότε ἄλθοντος τοῦ Δημοδόκου] στε-
νάξω ὀδυρόμενος ἀλλὰ (=δὲ) τί πρῶτον κατ' ἀκολουθίαν τῆς
ἐρωτήσεώς σου (=ἔπειτα), τί τελευταῖον νὰ σοὶ διηγηθῶ (=
καταλέξω τοι), ἀφοῦ οἱ ἐν τῷ Οὐρανῷ (τ. ἔ. Ὀλύμπῳ) κατοικοῦντες
θεοὶ μοι ἔδωκαν (: ἐπεσώρευσαν) πολλὰς συμφοράς; Τόρα ὁμῶς

θὰ εἶπω πρῶον τὸ ὄνομά μου, ἵνα καὶ ὑμεῖς γνωρίζητε[αὐτὸ]· ἐγὼ δὲ ἔπειτα, ἐὰν διαφύγω (=φυγῶν ὕπο=ὑπεκφυγῶν) τὴν σκληρὰν ἡμέραν [τοῦ θανάτου] (=νηλεὲς ἡμᾶρ), ἀν καὶ κατοικῶ (=καὶ ναίω) μακρὰν (ἀπόπροθι) θὰ εἶμαι (=ἔω ἂν) φίλος (20) σας. Εἶμαι ὁ Ὀδυσσεὺς ὁ υἱὸς τοῦ Λαέρτου, *δοσις εἶμαιάντικειμενον φρονίδος καὶ συμπαθείας εἰς τοὺς ἀνθρώπους* (ἦ: ὅστις φέρομαι ἀνὰ τὰ στόματα τῶν ἀνθρώπων· ἦ: ὅστις εἶμαι ὁ πολυθρύλητος) διὰ τὰς πανίδος εἰδους (=πᾶσι=παντοίοις) πανουργίας [μου] καὶ ἡ δόξα μου φθάνει εἰς τὸν οὐρανόν. Κατοικῶ δὲ τὴν περιβλεπτον (: εὐδιάκριτον, εὐπεριόριστον, πανταχόθεν ὄραιήν=εὐδείελλον) Ἰθάκην· ὑπάρχει δὲ ἐν αὐτῇ (=EN=ΕΝΕΣΤΙ δ' αὐτῇ) τὸ σεισιφυλλον (: τὸ δασῶδες=ἐνοσίφυλλον) ὅρος Νήριτον, μεγαλοπρεπὲς ἀμφοτέρωθεν (=ἀμφι) δὲ κεῖνται (=ναιετάουσι) πολλὰ νῆσοι πολὺ πλησίον (25) (=σχεδόν) ἀλλήλων, καὶ τὸ Δουλίχιον καὶ ἡ Σάμη καὶ ἡ δασώδης Ζάκυνθος. Αὐτὴ δὲ (ἡ Ἰθάκη) ὀλίγον ἐξέχουσα τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης (=χθαμαλή) κεῖται ἐν τῇ θαλάσῃ πρὸς δυσμᾶς, πάντων τελευταία (=πανυπερτάτη), ἐκεῖναι δὲ αἱ ἄλλαι νῆσοι [κεῖνται] καὶ μακρὰν [αὐτῆς] καὶ πρὸς τὴν Ἡῶ καὶ τὸν ἀνατέλλοντα ἥλιον, (εἶναι) πετρώδης, ἀλλὰ τρέφουσα ἀνδρείους νέους· ἀληθῶς (=τοί) ἐγὼ τοῦλάχιστον δὲν δύναμαι νὰ ἴδω ἄλλο [μέρος] γλυκύτερον οἰκειας πατρίδος (=ἧς γαίης=ἑῆς γαίης=τῆς (30) πατρίδος του· ἀντὶ ἑμαυτοῦ γαίης)· τῇ ἀληθινῇ (=ἦ) μὲν ἡ ἐκλαμπροτάτη τῶν θεαινῶν Καλυψὼ προσεπάθει νὰ μὲ κρατῇ (=ἔρκε μέ) ἐν τῷ τόπῳ, ὅπου αὕτη διέμενε [δηλ. ἐν τῇ Ὠγγυίᾳ] (=αὐτόθι=αὐτοῦ) ἐντὸς κοίλων σπηλαίων ἐπιθυμῶσα νὰ εἶμαι σύζυγός τῆς· ὡσαύτως δὲ ἡ τῆς νήσου Αἰαίας κάτοικος (=Αἰαίη) ἡ δολία (: ἡ καταχθονία μάγισσα) Κίρκη προσεπάθει νὰ [με] κατακρατῇ (=κατερῆτευεν) ἔν τῷ μεγάρῳ αὐτῆς ἐπιθυμοῦσα νὰ εἶμαι σύζυγός τῆς· ἀλλὰ δὲν κατώρθωσε ποτε νὰ καταπεισῇ [ἐκατέρω] (=οὐ ποτε ἐπειθεν) τὴν ἐκ τοῖς (35) στήθεσι ψυχὴν μου. Ὡστε (: οὕτως) (=ὥς) οὐδὲν εἶναι γλυκύτερον οἰκειας πατρίδος οὐδὲ γονέων καὶ ἐὰν ἀκόμη κατοικῆ τις μακρὰν (=ἀπόπροθι) πλούσιον (=πλούσιον) οἶκον ἐν ξένη

χώρα μακρὰν (: πόρρω=ἀπάνευθε) τῶν γεννητόρων του.

Ἐμπρός (: ἔλα τόρα=εἰ δ' ἄγε) ἄς διηγηθῶ (=ἐνίσπω) σοι (= τοι) [ὦ Ἄλκιονε] καὶ τὴν πλήρη θλίψεων (= πολυκηδέα) ἐπάνοδόν μου, τὴν ὁποῖαν ὁ Ζεὺς [μοι] ἐπεφύλαξεν (: ἐπεκρέμασεν=ἐφέηκεν), ὅτε ἀνεχώρουν (= ἀπὸ ἰόντι) ἐκ τῆς Τροίας.

Ἐκ τοῦ Ἰλίου φέρων με ὁ ἄνεμος μὲ ἔρριπεν (=πέλασεν) εἰς τὴν χώραν τῶν Κικόνων (νῦν Δ. Θράκη), δηλ. εἰς τὴν (40) Ἰσμαρον (νῦν Μαρώνεια). ἐκεῖ δ' ἐγὼ κατέστρεψα μετὰ τῶν συντρόφων μου (=ἔπραθον) τὴν πόλιν καὶ ἐξηφάνισα (: ἐφόνευσα) τοὺς ἄνδρας [ἐκ τῶν κατοίκων τῆς πόλεως] (=αὐτούς). ἐκ τῆς πόλεως δὲ λαβόντες τὸς γυναῖκας καὶ πολλὰ λάφυρα διενειμαμεν πρὸς ἀλλήλους (=δασάμεθα) [ταῦτα οὕτως], ὥστε νὰ μὴ ἀπέλθῃ τις σιερούμενος ἴσης [μερίδος] μὲ ἐμὲ (: χωρὶς νὰ λάβῃ τὸ ἴσον, τὸ ἀνάλογον μέρος = ἴσης ἀτεμβόμενος). Τότε ἐγὼ μὲν βεβαίως (=ἦ τοι) παρεκλίνουν (=ἠνώγεα) τοὺς ἡμετέρους (: τοὺς συντρόφους) νὰ φύγωμεν μὲ ταχὺν πόδα (: τὸ ταχύτερον=διερχῶ ποδί), ἀλλ' ἐκεῖνοι οἱ ὄλωσ' ἄφρονες (οἱ ἄφρονες) δὲν (45) ἐπέιθοντο [εἰς τοὺς λόγους μου]. Τότε δὲ πολὺν μὲν οἶνον ἐκάθηντο πίνοντες, πολλὰ δὲ πρόβατα καὶ στρεψίποδας καμπυλοκεράτους βοῦς ἔσφαζον παρὰ τὴν ἀμμώδη παραλίαν (=θίνα) ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ (=τόφρα). ὡς ἦτο φυσικὸν (=ἄρα), οἱ διαφυγόντες (: φυγάδες=οἰχόμενοι) Κίκονες γεγωνυῖα τῇ φωνῇ ἐξήγησαν τὴν συνδρομὴν τῶν ἄλλων Κρατῶν (ἦ : ἐφώναξαν μεθ' ὅλης τῆς δυνάμεως τῶν πνευμόνων των τοὺς ἄλλους Κίκονας=Κικόνεσι γεγώνουν), οἵτινες ἦσαν γείτονες αὐτῶν συγχρότως [δὲ] πολυαριθμότεροι καὶ ἀνδρειότεροι, κατοικοῦντες τὰ μεσόγεια (= ἤπειρον), δεξιοὶ (ἔμπειροι = ἐπιστάμενοι) μὲν εἰς τὸ νὰ μάχωνται ἀπὸ τῶν ἀρμάτων (= ἀφ' ἵππων) (ἦ : δεξιοὶ ἄρματομάχοι) καὶ [περὶ ὅντες ἔμπειροι εἰς τὸ νὰ μάχωνται] ὄπου (50) (= ὄθι) πρέπει [νὰ μάχηται τις] ὦν περὶς (ἦ : καὶ ἔμπειροι περσομάχοι). Ἡλθον ἀκολούθως πρωῖνοι (=ἠέριοι) [τόσοι], ὅσα φύλλα καὶ ἄνθη φύονται (: παράγονται=γίνεται) κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ ἔαρος (=ὦρη) τότε πλέον, ὡς ἦτο ἐπόμενονον, (=ὄα) ἦλθε καὶ ἐστάθη (= παρέστη) πρὸς βλάβην ἡμῶν τῶν δυσμοίρων ἢ

ὄλεθρία μοῖρα τοῦ Διός, ἵνα ὑποστῶμεν πολλὰς θλίψεις. Μάχην (55) δὲ συγκροτήσαντες ἀμφοτέροι οἱ στρατοὶ ἐμάχοντο πλησίον τῶν ταχέων πλοίων ἐκτύπων δὲ ἐξ ἀποστάσεως (=βάλλον δὲ) ἀλλήλους διὰ συνδεδεμένων μετὰ χαλκοῦ (=χαλκήρεσα) δοράτων. [Καὶ] ἔφ' ὅσον μὲν ἦτο πρῶτα καὶ ἠῤῥξανεν ἡ ἱερά [ἄτε οὔσα ἔργον καὶ δῶρον τῶν θεῶν] ἡμέρα, ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ (=τόφρα) ἀποκρούοντες αὐτοὺς ἐμένομεν ἀκλόνητοι ἐν τῇ θέσει μας (: ἐκρατοῦμεν τὰς θέσεις μας=μένομεν), ἂν καὶ ἦσαν περισσότεροι. Ὅταν δὲ ὁ ἥλιος ἔκλινε πρὸς τὴν δύσιν· (ἧ : πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ Οὐρανοῦ, ὅπου, ὅταν εὐρίσκηται, οἱ ἄνθρωποι λύουσι τοὺς βόας = βουλευτὸν (δε), τότε πλέον καὶ οἱ Κίκονες καταβαλόντες (=δαμάσαντες) ἔτρεψαν εἰς φυγὴν (=κλίναν) (60) τοὺς Ἀχαιοὺς (Ἑλληνας). Ἐξ ἐκάστου δὲ πλοίου ἐφονεύθησαν ἐξ καλὰς κνημίδας ἔχοντες (=ἀνδρεῖοι) σύντροφοι, οἱ δ' ἄλλοι διεφύγομεν τὸν θάνατον καὶ τὴν κακὴν μοῖραν (: καὶ τὸν ὄλεθρον=μόρον τε).

Ἐκεῖθεν δὲ ἐπλέον μεν περαιτέρω (=προτέρω) τεθλιμμένοι (:περίλυποι =ἀκαχήμενοι) κατὰ τὴν καρδίαν, διότι ἀπωλέσαμεν ἀγαπητοὺς συντρόφους, περιχαρεῖς [δὲ] (=ἄσμενοι [δέ]), διότι ἀπεφύγομεν τὸν θάνατον. Καὶ δὲν (=οὐδέ) μου (=μοι) προῦχώρησαν, ὡς ἦτο φυσικόν (=ἄρα) περαιτέρω (: καὶ δὲν μου ἀπεμακρύνθησαν) τὰ (κατὰ τὴν προῦραν καὶ πρῦμναν) ἀμφί (65) κυρτα πλοῖα (=ἀμφιέλισσαι νῆες). πρὶν νὰ φωνάξῃ πᾶς τις (=τινὰ) τρὶς ἕκαστον ἐκ τούτων τῶν ἀτυχῶν συντρόφων, οἵτινες ἀπέθανον ἐν τῇ ξηρᾷ φοιευθέντες (=δηρωθέντες) ὑπὸ τῶν Κικόνων. Ὁ δὲ συναθροίζων τὰς νεφέλας Ζεὺς διήγειρε ἐκ τῶν ὀπισθεν κατὰ τῶν πλοίων [μας] τὸν Βορρᾶν ἄνεμον, δαιμονιώδη (=θεσπεσίη) θύελλαν, συνεκάλυψεν δὲ διὰ νεφῶν (70) ὁμοῦ γῆν καὶ οὐρανόν· σκοτός (=νύξ) δὲ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐξηπλώθη (=ὀρώρει). Ἐκεῖναι μὲν ἀκολούθως ἐφέροντο [ὑπὸ τοῦ ἀνέμου] κεκλιμέναι πρὸς τὰ ἐμπρός (: κατακέφαλα=ἐπικάρσιαι), τὰ δὲ ἰστία (:πανία) των διέχισεν ἡ δύναμις (=ἴς) τοῦ ἀνέμου εἰς τρία καὶ τέσσαρα μέρη. Καὶ ταῦτα μὲν, φοβηθέντες τὸν ὄλεθρον, κατεβίβασαμεν (=κάθεμεν) εἰς τὰ πλοῖα,

αὐτὰ δὲ (τὰ πλοῖα) *ἐσπευσμένως* (=ἔσσυμένως) *διὰ τῶν κωπῶν ὠθήσαμεν* (: ἐπλησιάσαμεν) εἰς τὴν ξηρὰν. Ἐκεῖ ἐπὶ δύο νύκτας καὶ δύο ἡμέρας *διαρκῶς* (=συνεχῆς αἰεὶ) κατεκείμεθα *δύσθυμοι* (: βαρυσάλγεις) *κατατρυχόμενοι συγχρόνως* (= ὁμοῦ) *καὶ ἐκ* (75) *τοῦ κόπου καὶ τῶν πικριῶν* (=καμάτω τε..ἔδοντες). Ἄλλ' ὅτε πλέον ἢ εὐπλόκαμος Ἡὼς *ἐπέφερεν* (ἐπήγαγε=τέλεσε) τὴν τρίτην ἡμέραν, στήσαντες τοὺς ἰστούς *καὶ ἀνασύραντες* (: ἀνελεύσαντες· ἀναπετάσαντες=ἀνά ἐρύσαντες) τὰ λευκὰ ἰστία ἐκαθήμεθα [ἐπὶ τῶν κωπηλατικῶν ἐδρῶν], ταῦτα δὲ τὰ πλοῖά μας ὁ ἄνεμος καὶ *οἱ κυβερνήται* (: πηδαλιοῦχοι) διηύθυνον. Καὶ βεβαίως τότε *θὰ ἔφθανον* (=ἰκόμην κεν) *ἀβλαβῆς* (=ἀσκηθῆς) (80) εἰς τὴν πατρικὴν μου γῆν· ἀλλὰ τὸ κῦμα καὶ τὸ ῥεῦμα καὶ ὁ Βορρᾶς, ἐνῶ περιέκαμπτον τὸν Μαλέαν, μὲ ἀπώθησε καὶ μὲ παρέσυρε ἀπὸ τῶν Κυθήρων (: μὲ ἔρριπεν ἔξω τῶν Κυθήρων).

Ἐκεῖθεν δὲ ἐπὶ ἑννέα ἡμέρας ἐφερόμην ὑπὸ τῶν ὀλεθρίων ἀνέμων, εἰς τὸ πλῆρες ἰχθύων πέλαγος·κατὰ δὲ τὴν δεκάτην *ἐφθάσαμεν* (=ἐπέβημεν) εἰς τὴν χώραν τῶν Λωτοφάγων [παρὰ τὴν μικρὰν Σύρην τῆς Βορβερίας], οἵτινες τρώγουσιν *τροφήν* (=εἶδαρ) (85) *φυτικὴν* (: ἔξ ἀνθέων, φυτῶν=ἄνθινον). Ἐκεῖ δὲ ἐξήλθομεν εἰς τὴν ξηρὰν καὶ *ἀνελήσαντες ἐπρομηθεύθημεν* (=ἀφισσάμεθα) ὕδωρ, εὐθὺς δὲ οἱ σύντροφοί μου ἔλαβον τὸ *γεῦμα* (=δειπνον) πλησίον τῶν ταχέων πλοίων. Ἀφοῦ δὲ ἐχορτάσθημεν τρώγοντες καὶ πίνοντες, τότε *πλέον* (=δή) ἐγὼ *ἀπέστειλα* (=προΐειν) σύντροφους, ἵνα, πορευθέντες, πληροφορηθῶσι, ποῖοι ἄνθρωποι ἦσαν *οἱ καρπὸν ἀρούρης τρώγοντες* (:οἱ σιτοφάγοι= (90) ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες) [*χωρίσας* (:ἐκλέξας) δύο ἄνδρας, δώσας [δὲ] ὡς ὀπαδὸν συγχρόνως [καὶ] κήρυκα ὡς τρίτον] Οὗτοι δὲ ἀπελθόντες εὐθὺς *συνήνησαν* (ἔσμιξαν=μίγην) ἄνδρας Λωτοφάγους. Ἀλλὰ δὲν διανοοῦντο, ὧς θὰ ἠδύνατό τις νὰ ἀναμένη (=οὐδὲ ἄρα μῆδοντο) οἱ Λωτοφάγοι τὴν καταστροφὴν εἰς τοὺς ἡμετέρους, ἀλλ' ἔδωκαν εἰς αὐτοὺς νὰ φάγωσι λωτόν. Ἐκ τούτων δέ, ὅστις *ἤθελε φάγει* (τὴν στιγμὴν δηλ. ποῦ θὰ κατεβρόχθιζεν) (95) τὸν ὧς μέλι γλυκὴν καρπὸν τοῦ Λωτοῦ δὲν *εἶχεν ὄρεξιν* πλέον (=οὐκέτι ἤθελε) νὰ φέρῃ εἰδήσεις, οὐδὲ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν

πατρίδα του ἄλλ' ἐπεθύμουν [οἱ φαγόντες] νὰ μείνωσιν μεταξύ τῶν Λωτοφάγων ἀνδρῶν *τρώγοντες* (=ἐρπιτόμενοι) τὸν ἐκ τοῦ λωτοῦ καρπὸν *καὶ νὰ λησμονήσωσι τὴν* [εἰς τὴν πατρίδα] *ἐπάνοδον* (=νόστου γε λαθέσθαι· σύνταξις κατὰ παράταξιν ἀντί: *λαθόμενοι νόστου*). Τούτους μὲν ἐγὼ ὠδήγησα διὰ τῆς βίας, ἂν καὶ ἔκλειον [ἔνεκα τῆς βίας], εἰς τὰ πλοῖα, ἔδσσα δὲ ἐν τοῖς πλοίοις, ἀφοῦ ἐσύρα [αὐτοὺς] *ὑπὸ τὰ ἐγκάρσια ξύλα τὰ* (10) *συνδέοντα τὰ πλευρὰ τῶν πλοίων* (=ὑπὸ ζυγά)· πρόετροπον δὲ ἐκείνους τοὺς ἄλλους πιστοὺς (:ἀγαπητοὺς=ἐρήθρας) συντρόφους νὰ εἰσέλθωσιν *ἐσπευσμένως* (=σπερχομένους) εἰς τὰ ταχέα πλοῖα, [φοβούμενος] μήπως τις φαγὼν ἐκ τοῦ λωτοῦ λησμονήσῃ τὴν [εἰς τὴν πατρίδα] ἐπάνοδον. Οὗτοι δὲ εἰσηλθὼν ἀμέσως καὶ ἐκάθισαν πλησίον τῶν *σκαρμῶν* (ἦτοι: τῶν εἰς τὰ τοιχώματα τοῦ πλοίου πασσαλίσκων, ἐνθα προσεδένετο ἡ κώπη), κατὰ σειρὰν δὲ καθήμενοι ἐκτύπων διὰ τῶν κωπῶν τὴν θάλασσαν, *ἧτις ἀφρίζουσα λευκὴ καθίστατο* (=πολήν)

Κυκλώπεια

(105) Ἐντεῦθεν δ' ἐπλέομεν περαιτέρω ὄντες περίλυποι κατὰ καρδίαν (ψυχὴν)· ἐφθάσαμεν δὲ εἰς τὴν [παρὰ τὴν Αἴτην τῆς Σικελίας] χώραν τῶν *ὑπερφυῶν* (=ὑπερφιάλων) [καὶ] ἀνόμων Κυκλώπων, οἵτινες *φυσικὰ* (: ὡς ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως ἐβλέπομεν=ῥά) *ἔχοντες πεποιθήσιν* (: ἐμπιστευόμενοι) εἰς τοὺς ἄθανάτους θεοὺς οὔτε φυτεύουσι διὰ τῶν χειρῶν φυτὸν τι οὔτε *ἀροτριούσι* (: γεωργοῦσι, καλλιεργοῦσι), ἀλλὰ πάντα βεβαίως τὰ ἄσπαρτα καὶ *ἀναροτριώτα* (: ἀκαλλιεργητα) βλαστάνουσι [μόνα (110) τῶν], δηλ. *ὁ σίτος* (: τὰ σιτάρια=πυροί), ἢ κριθὴ καὶ οἱ ἄμπελοι, οἵτινες παράγουσιν οἶνον *ἐκ μεγάλων σταφυλῶν* (ἢ: παχειῶν σταφυλῶν=ἐριστάφυλον) καὶ *κάμνει εἰς αὐτὰς νὰ προκόψωσιν* (=σφισιν ἀξεί) ἢ βροχὴ τοῦ Διός. Εἰς τούτους δὲ δὲν ὑπάρχουσι οὔτε *συνελεύσεις κατὰ τὰς ὁποίας ἀποφαίνονται γνώμην* [οἱ ἐλεύθεροι πολῖται] (=ἄγοραὶ βουλευφόροι), οὔτε *ἔθιμα καθιερωμένα ἐκ τοῦ χρόνου διὰ τῆς συνηθείας*

ὡς νόμους (=θέμιστες), ἀλλ' οὔτοι βεβαίως κατοικοῦσι τὰς κορυφὰς ὑψηλῶν ὄρεων ἐντὸς κοίλων σπηλαίων, ἕκαστος δὲ εἶναι (115) *δικαστῆς* (=θεμιστεύει) τῶν τέκνων καὶ συζύγων *καὶ δὲν* (=οὔδὲ) φροντίζουσι διὰ τὰ πρὸς ἀλλήλους συμφέροντα.

Μετὰ τὴν χώραν τῶν Κυκλώπων (δηλ. ἐκτὸς τῆς χώρας τῶν Κ.=ἔπειτα) ἐκτείνεται (=τετάνυσται) *ἔξω τοῦ λιμένος καὶ παραλλήλως* (=παρὲκ λιμένος) νῆσος *μικρὰ* (=ἐλάχεια) οὔτε *πλησίον* (=σχεδὸν) οὔτε *πολὺ μακρὰν* (=ἀποτηλοῦ) τῆς χώρας τῶν Κυκλώπων, *δυσώδης*· ἐν αὐτῇ δὲ *ὑπάρχουσι* (:ζῶσι=γεγάσι=γεγόνασι) *ἄπειροι αἶγες ἀγριαί* (: αἶγαγροι), διότι δὲν *ἀπομακρύνουσι* (: ἐκφοβίζουσι) μὲν [αὐτὰς] *τὰ βήματα ἀν-* (120) *θρώπων* (: ἡ ἀνθρωπίνη ἐπιμειξία=πάτος ἀνθρώπων), οὔδὲ εἰσέρχονται *εἰς τὰ δάση αὐτῆς* (=μιν) *κυνηγοί, οἵτινες ὑφίστανται* *ταλαιπωρίας ἀνά τὰ δάση διατρέχοντες* (=ἐφέποντες) τὰς κορυφὰς τῶν ὄρεων. Οὔτε ἐπομένως *κατέχευται* (=κατατίσεται) *ὑπὸ ποιμνίων* (ἢ : οὔτε ποιμνία ἐν αὐτῇ ὑπάρχουσι, βόσκουσι) *οὔτε ὑπὸ γεωργημένων τόπων*, ἀλλ' αὕτη βεβαίως *ἀναροιστρίωτος* (: ἀκαλλιέργητος) καὶ *ἄσκαρτος αἰωνίως* (=ἤματα πάντα) *εἶναι ἀνευ ἀνδρῶν* (:δὲν ἔχει ἀνδρας=χρηστέι) καὶ *τρέ-* (125) *φει μόνον βελαζούσας* (=μηκάδας) *αἶγας*. Διότι δὲν *εἰσέρχονται πλησίον τῶν Κυκλώπων* (ἢ: δὲν ἔχουσι οἱ Κύκλωπες=οὐ πάρα=πάρεισι Κ.) *πλοῖα ἔχοντα τὰς παρειὰς* (: προφραίας πλευρὰς) *ἐρυθροβαφεῖς* (=μιλτοπάρηοι). Οὔδὲ *ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῇ* (=ἐνι=ἐνεῖσι) *ἄνδρες ναυπηγοί* (ἢ : τεχνῖται, κατασκευασταὶ πλοίων=τέκτονες νεῶν), *ἵνα οὔτοι* (=οἷ) *κατασκευάσωσιν πλοῖα ἔχοντα καλὰ σέλιματα* (ἦτοι, καταστρώματα πρὸς τὴν προῦραν καὶ πρύμναν) *ὥστε ταῦτα τὰ πλοῖα* (=οἷ) *νὰ ἐκτελῶσι τὰ καθέκαστα προσεγγίζοντα* (: προσοομιζόμενα) *εἰς τὰς πόλεις τῶν ἀνθρώπων* (ἢ : ὥστε ταῦτα νὰ ἔχωσι τὴν φροντίδα τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς συγκοινωνίας), *καθὼς πολλάκις* (=οἷά τε πολλά) *ἄνδρες διὰ πλοίων περῶσι τὴν θάλασσαν ἐπικοινωνοῦν* (130) *τες ἀναμεταξύ των* (=ἐπ' ἀλλήλους). *Οὔτοι δὲ* (δηλ. οἱ ναυπηγοί) (=οἷ) *κατασκευάζοντες πλοῖα θὰ καθίστων* (ἐκάμοντό κε=κάμνοντες ἐποίησαν ἄν) *δι' αὐτοὺς* (τοὺς Κύκλω-

πας) καὶ νῆσον *πολυάνθρωπον* (: εὐκατοίκητον=ἐν κτιμένην).
 Διότι [αὕτη] *ἀληθῶς* (=μὲν=μὴν) δὲν εἶναι ποσῶς *ἀγονος*,
 δύναται δὲ νὰ παραγάγῃ ὅλα τὰ ἐν τῇ *ἐποχῇ* (*ῶρα*) *των προΐ-*
όντα (=ῶρια) *ὑπάρχουσι ἐν αὐτῇ* (=ἐν) *ἀλήθεια* (=μὲν
 γὰρ) παρὰ τὰς ἀκτίς *τῆς λευκῆς* ὡς ἐκ τῶν ἀφρῶν τῶν κυμά-
 των (=πολιοιο) θαλάσσης *λιβάδια κάθυγρα* (: *νεροποισιμένα*
 (=ὑδροηλοῖ) *τρυφερά* [τὴν βλάστησιν] (=μαλακοί)· δύναται νὰ
εἶναι (ἤ: νὰ φυτευθῶσι) *ἄμπελοι ἀνεξάντλητοι εἰς παραγωγὴν*
 (: χωρὶς ποτε νὰ λείψῃ ὁ καρπὸς ἀπὸ τοῦ κλήματος=μάλα
 ἄφθιτοι). *Ἐν αὐτῇ δ' εἶναι* (=ἐν δὲ) *ἡ ἀρόσιμος* (: ἡ κλλιερ-
 γήσιμο;) γῆ (=ἄροσις) *ἐπίπεδος* (=λεία)· *δύναται νὰ θερι-*
ξωσι (=ἀμαιοῖεν κεν) *πάντοτε εἰς τὴν κατάλληλον ἐποχὴν* (=
 (135) εἰς ῶρας) παρὰ πολὺ *ὑψηλὸν* (=βαθὺ) *σπαρτόν*, διότι πολὺ
πάχος (=φυσικὸν λίπασμα=πίαρ) *ὑπάρχει ὑπὸ τὸ ἔδαφος*.
 Ὑπάρχει δὲ ἐν αὐτῇ λιμὴν ἔχων καλὸν ὄρμον (: τόπον ἀγκυροβο-
 λίας), ὅπου δὲν εἶνε *ἀνάγκη* (=χρεσία) *χρήσεως καλωδίου* (=πεί-
 σματος), οὔτε ἀγκύρας [ἀποτελουμένας ἐκ μεγάλων λίθων
 προοδεδεμένων εἰς καλῶδια] νὰ *ρίψωσι* (=βαλέειν) [ἀπὸ τῆς
 πρύρας εἰς τὸν πυθμένα], οὔτε καλῶδια τῆς πρύμνης νὰ *προσδέ-*
σωσι (=ἀνάψαι) [εἰς τὴν ἀκτὴν ἀπὸ πασσάλου ἢ λίθου ἢ βράχου
 τινός], ἀλλὰ *ἀφ' οὗ προσωρμίσωσι αὐτὰ εἰς τὴν ἀκτὴν* [οὕτως
 ὥστε τὸ ὄπισθεν τοῦ πλοίου νὰ μένῃ ἐντὸς τοῦ ὕδατος] (=ἐπι-
 κέλσαντος) νὰ μείνωσι *ἕως ὄρου* (=εἰς ὃ) ἡ ψυχὴ τῶν ναυτῶν
 ἤθελε παρακινήσει [αὐτοὺς νὰ ἀποπλέωσι] καὶ ἤθελον *πνεύσει*
 (140) *οὖρι οἱ ἄνεμοι* (: καὶ ἤθελον πνεύσει ἐκ τῶν ὄπισθεν ἄνε-
 μοι=καὶ ἐπιπνεύσωσι κεν ἀῆται). *Εἰς τὸ βάθος* (τέρμα) δὲ
 (=αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς) τοῦ λιμένος κρήνη κάτωθεν σπηλαίου ῥέει
διαυγὲς (=ἀγλαὸν) ὕδωρ· ὀλόγυρα δὲ εἶναι φυτρωμένα *μαυρο-*
λεῦκαι· ἐκεῖ πρῶτον προσωρμίσθημεν, καὶ θεὸς τις [μᾶς] ὠδήγει
 ἐν *μέσῳ ξοφερᾶς νυκτὸς* (=διὰ νύκτα ὄρφναίην), οὐδ' ἔφεγ-
 γεν, ὥστε νὰ βλέπῃ τις· διότι πυκνὴ *δμίχλη* (=ἀῆρ) *περικέλυπτε*
τὰ πλοῖα (: ἦτο πέριξ τῶν πλοίων), οὐδὲ ἡ σελήνη ἔρριπτε φῶς
 (145) ἐξ οὐρανοῦ, ἐκαλύπτετο δὲ ὑπὸ [μελαίνων] νεφῶν. Ὑπὸ
τοιαύτας συνθήκας (: τότε=ἐνθα) οὐδεὶς [ἐξ ἡμῶν] διέκρινε διὰ

τῶν ὀφθαλμῶν τὴν νῆσον, οὔτε τοῦλάχιστον ἀντελήφθημεν (παρετηρήσαμεν = εἰσίδουμεν) τὰ μεγάλα κύματα, τὰ ὅποια ἐκυλόντο πρὸς (=ποτι) τὴν ξηράν, πρὶν προσορμισθῶσι [ἐκεῖ] τὰ καλὸν περὶ τὴν πρῶραν καὶ πρύμναν κατάστρωμα ἔχοντα (= εἰσέλμους) πλοῖα [μας]. Ἄροξάσαις δὲ ταῖς ναυσὶ (ἀφοῦ δ' ἤραξαν τὰ πλοῖα=κελοσάσῃσι [κέλλω] δὲ νηυσί), κατεβιβάσαμεν ὄλα (150) τὰ ἱστία (: πανιά), ἐξήλθομεν δὲ καὶ οἱ ἴδιοι εἰς τὴν ἀκτὴν (ἢ: εἰς τὸν τόπον ἔνθα ῥήγνυται τὸ κύμα) τῆς θαλάσσης· ἐκεῖ δέ, ἀφοῦ ἐπήραμεν ὀλίγον ὕπνον (: ἀφοῦ ἀπενυστάξαμεν=ἀποβρίξαντες), ἀνεμείναμεν τὴν λαμπρὰν κατὰ τὸ κάλλος (= δῖαν) πρωϊάν. Ὅτε δὲ ἐφάνη ἡ πρωιογενῆς (= ἠριγένεια) ῥοδόχρους δαιτύλους ἔχουσα Ἡώς, παρατηροῦντες μετὰ θαυμασμοῦ τὴν νῆσον περιεφερόμεθα εἰς διάφορα σημεῖα αὐτῆς (=κατ'αὐτήν). Αἱ δὲ κόραι τοῦ φέροντος τὴν αἰγίδα [ἀσπίδα, ἣς τινασομένη (155) ἐνέπνεε τὸν τρομόν εἰς τοὺς ἀντιπάλους] Διὸς ἐξεπέταξαν (= ὄρσαν) αἶγα δρσειβίους (: βουνίσιας), ἵνα δειπνήσωσιν οἱ σύντροφοί μου. Ἀμέσως [σπεύσαντες εἰς τὰς ναῦς] ἐλάβομεν ἐκ τῶν νεῶν τὰ καμπύλα τόξα καὶ πολὺ βραχέα ἀκόντια (= αἶγανέας) ἔχοντα μακρὸν αὐλὸν (σωλῆνα ἀπολήγοντα εἰς λόγχην καὶ εἰς τὸν ὅποιον εἰσῆρχετο τὸ ἄκρον τοῦ κονταρίου=δολιχαύλους), δαιρεθέντες (= διὰ κοσμηθέντες) δὲ εἰς τρία μέρη ἐκτυπῶμεν [αὐτάς]· εὐθύς δὲ ὁ θεὸς [μας] ἔχορήγησεν ἄφθονον (: σύμφωνον πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν=μενοεικέα) κυνήγιον. Δώδεκα μὲν πλοῖα ἠκολούθουν ἐμέ, εἰς ἕκαστον δὲ περιήλθον διὰ κλήρου (= λάγχανον) ἑννέα αἶγες· εἰς ἐμὲ δὲ μόνον ἔξαιρετικῶς ἔδωκαν δέκα. (160) Τοιοῦτοτρόπως τότε μὲν καθ' ὄλην (=πρόπαν) τὴν ἡμέραν μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου ἐκαθήμεθα εὐωχούμενοι καὶ κρέατα ἄφθονα καὶ γλυκὺν οἶον (=μέθυ)· διότι δὲν εἶχεν ἀκόμη ἔξαντληθῆ (: καταναλωθῆ) ὁ τῶν πλοίων ἐρυθρὸς οἶνος, ἀλλ' ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς [ποσότης τις], διότι ἕκαστοι (ἦτοι, τὸ πλήρωμα ἐκάστου πλοίου) πολὺν [οἶνον] εἶχομεν μεταγγίσει (=ἠψύσαμεν) εἰ. τοὺς ἀμφορεῖς, οἱ ἐκυριεύσαμεν τὴν ἱερὰν πόλιν τῶν Κικλῶνων. Εἶχομεν δὲ στρέψει τὰ βλέμματα εἰς τὴν χώραν τῶν Κυκλώπων, οἵτινες ἦσαν πλησίον, καὶ τὸν καπνὸν [ἐβλέπομεν (= ἐλεύσομεν)]

καὶ τὴν φωνὴν (=φθογγήν) τῶν *ἰδίων Κυκλώπων* (=αὐτῶν) ἠκούομεν καὶ [τὸ βέλασμα (=φθογγήν)] τῶν προβάτων καὶ αἰγῶν. Ὅτε δὲ ὁ ἥλιος ἐβασίλευσε καὶ ἐπῆλθεν σκότος, τότε πλέον ἐκοιμήθημεν κατακλιθέντες ἐπὶ τῆς ἀκτῆς [παρὰ τὰ πρυμνήσια τῶν πλοίων]. Ὅτε δὲ ἐφάνη ἡ πρωιγεννῆς ῥοδοδά-(170) κτυλος Ἡώς, καὶ τότε ἐγὼ *συγκαλέσας εἰς συνεδριασιν* [τοὺς συντρόφους μου] (=ἀγορὰν θέμενος) εἶπον *ἐνώπιον* ὄλων. «Πολυγαπημένοι μου σύντροφοι, σεῖς μὲν οἱ ἄλλοι *μένετε ἐδῶ* (=μῖνετε) *ἐπὶ τοῦ παρόντος* (=νῦν), ἐγὼ δὲ μετὰ τοῦ πλοίου μου καὶ τῶν συντρόφων μου πορευθεὶς θὰ προσπαθήσω νὰ γνω-(175) ρίσω τοὺτους δὰ τοὺς ἀνθρώπους, ὅποιοί τινες εἶναι, *ἐὰν δηλ.* (=ἢ ὅτι) οὗτοι εἶναι καὶ *ἀκατάδεκτοι* (: βίαιοι=ὑβρισταί) καὶ ἄγριοι. οὐδὲ δίκαιοι, ἢ φιλόξενοι καὶ *θεοφοβούμενοι* (ἢ : καὶ ἡ ψυχὴ εἶναι εἰς αὐτοὺς θεοσεβής)».

Ἄφου τοιουτοτρόπως ὠμίλησα, ἀνέβην ἐπὶ τοῦ πλοίου [μου], διάταξα δὲ τοὺς συντρόφους καὶ οἱ ἴδιοι νὰ ἀναβῶσιν ἐπὶ τοῦ πλοίου *καὶ νὰ λύσωσι καὶ νὰ λάβωσιν ἐπάνω εἰς τὸ πλοῖον τὰ πρυμνήσια* (=ἵν᾿ ἀλύσαι τε πρυμνήσια). Ἐκεῖνοι δὲ ταχέως (180) εἰσῆλθον καὶ ἐκάθισαν *πλησίον τῶν σκαρῶν* (εἰς τὰ κωπιᾶ=ἐπὶ κληῖσι) κατὰ σειρὰν δὲ καθήμενοι ἐκτύπων διὰ τῶν κωπῶν τὴν θάλασσαν, ἣτις ἀφρίζουσα λευκὴ καθίστατο (=πυλινῆν. Ἄλλ' ὅτε πλέον ἐφθάσαμεν *εἰς ἐκεῖνον τὸν θρισθέντα τόπον* (=τὸν χῶρον), ὅστις ἦτο πλησίον, ἐκεῖ εἰς τὸ ἔσχατον ἄκρον [τῆς ἀκτῆς], εἶδομεν σπήλαιον πλησίον τῆς θαλάσσης ὑψηλὸν *ἐσκεπασμένον* (: κεκαλυμμένον=κατηρεφές) ὑπὸ δαφνῶν. *Ἐνταῦθα* (: ἐν τῷ σπηλαίῳ) δὲ *δενυκτέρευον* (=ἰαύεσκον) πολλὰ ποίμνια (:κοπάδια) δηλ. πρόβατα καὶ αἶγες· πέριξ δὲ ἦτο (185) ἐπισιμένη μάνδρα (=αὐλή) μὲ λίθους κεχωσμένους εἰς τὴν γῆν καὶ μὲ ὑψηλὰς πύκας καὶ ὑψικορύφους δοῦς. Ἐκεῖ δὲ *ἐκοιμάτο ἐντός* (=ἐνίανθ) ἀνὴρ πελώριος, ὅστις, ὡς *εἶναι εὐόητον ἐκ τῶν εἰρημένων* (=ἄρα) ταῦτα τὰ κοπάδια (: αἰγοπρόβατα) μόνος ἔβασκε *μακρὰν [τῶν ἄλλων]* (: παράμερα=ἀπόπροθεν) *καὶ δὲν ἤρχετο εἰς ἐπικοινωνίαν* (=οὐδὲ πωλεῖτο) πρὸς τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ ζῶν χωριστὰ *ἐτρέφεν ἄγρια αἰσθήματα*

(190) (=ἀθεμίστια ἦδη). *Και ἀλήθως* (=καὶ γάρ) *εἶχε πλασθῆ* (: ἦτο=τέτυκτο) *δ' ὑπερφυσικόν* (=θ.ῦμα), πλώριον (γιγάντειον). οὐδ' ὠμοίαζε βεβαίως πρὸς ἄνθρωπον σιτοφάγον, ἀλλὰ πρὸς κορυφὴν δασώδη ὑψηλῶν ὄρεων, ἧτις φαίνεται *μονάχη ὑπεράνω τῶν ἄλλων* (=οἶον ἀπ' ἄλλων).

Τότε λοιπὸν διέταξα ἐκείνους *τοὺς λοιπούς* (=ἄλλους) πιστοὺς συντρόφους μου ἐκεῖ (=αὐτοῦ) πλησίον τοῦ πλοίου καὶ νὰ μένωσι (195) καὶ νὰ φυλάττωσι τὸ πλοῖον ἐγὼ δὲ ἐκλέξας δώδεκα ἐκ τῶν συντρόφων τοὺς ἀνδρειότερους ἐξεκίνησα [πρὸς τὸ σπῆλαιον]. *Εἶχον δὲ καὶ ἔφερον μαζί μου* (=ἄταρ ἔχον) αἰγίον ἄσκον [πλήρη] μέλανος οἴνου γλυκέος, τὸν ὅποιον μοι ἔδωκεν ὁ Μάρων ὁ υἱὸς τοῦ Εὐάνθους, ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅστις ἦτο προστάτης τῆς (Ἰσμάρου Μαρωνείας) [ἄχρι τῆς παρουσίας ἡμῶν]· [καὶ ἔδωκεν οὗτος τοῦτον] διότι *ἐκ σεβασμοῦ* (=ἄζόμενοι) *προεφυλάξαμεν ἀπὸ πινυὸς κικαῦ* (=περισχόμεθα) (200) αὐτὸν (τὸν Μάρωνα) μετὰ τοῦ τέκνου καὶ τῆς συζύγου. [Καὶ προεφυλάξαμεν ἐκ σεβασμοῦ κτ], διότι κατῴκει ἐν τῷ πολυδένδρῳ ἄλσει τοῦ Φοῖβου Ἀπόλλωνος. *Ὅθεν ἐκεῖνος* (=ὃ δε) προσέφερε λαμπρὰ δῶρα· μοι ἔδωκε μὲν ἑπτὰ τάλαντα [βάρος] καλῶς κατεργασμένου χρυσοῦ μοι ἔδωκε δὲ κρατῆρα ὅλως ἀργυροῦν, ἔπειτα δὲ οἶνον γλυκὺν ἄκρατον, ἀφοῦ ἔρριψεν (ἔχυσεν) (205) αὐτὸν ἐντὸς δώδεκα ἐν *δλω* (=πᾶσιν) ἀμφορέων, *ἐξείρετον κατὰ τὴν ποιόσητα* (=θεῖον) ποτόν· οὐδὲ ἐγνώριζέ τις ἐκ τῶν δοριαλώτων ἡσύλων, οὐδὲ ἐκ τῶν θεραποινίδων [ὅτι ὑπῆρχεν (=ὄντα)] αὐτὸς ὁ οἶνος ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἀλλὰ *μόνος ἀνείδος* (=αὐτός) καὶ ἡ σύζυγός του καὶ ἡ οἰκονόμος *ΜΟΝΟΝ* (=μία οἴη) Ὅσαίς δὲν προύκειτο νὰ πίνωσι τοῦτον τὸν ἐρυθρὸν [καὶ] ὡς μέλι γλυκὺν οἶνον, γεμίσας [ὁ οἰνοχόρος] ἐν ποτήριον [ἔς αὐτοῦ] (210) *ἔχυνε* (ἐκένου=χευε=χέε) αὐτὸ εἰς ποσότητα ὕδατος εἰκοσάπλασίαν θαυμασία δὲ ὁσμὴ ἀπὸ τοῦ κρατῆρος ἀνεδίδετο (=ὀδῶδειν)· *ὥστε ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν τῆς εὐωδίας* (=τότε) οὐδαμῶς βεβαίως εὐχάριστον (: πολὺ δυσάρεστον=οὐ τοι φιλὸν) ἦτο νὰ ἀπόσχη τις [τοῦ οἴνου νὰ μὴ πῆ]. *Ἐκ τούτου τοῦ οἴνου* (=τοῦ) *ἔφερον μαζί μου πλήρη* (=ἐμπλήσας) μέγαν ἄσκον, ἐντὸς δὲ

δερμαίνου σαύκκου (=ἐν δὲ κωρύκῳ) *καὶ τροφίμα διὰ ταξίδιον* (: ἦα)· διότι εὐθύς [μόλις εἶδον τὰ περὶ τὸ σπήλαιον] προρυσθάνθη ἡ γενναία ψυχὴ μου ὅτι θὰ ἔλθω κοντὰ πρὸς ἄνδρα ἔχοντα (: περιβεβλημένον=ἐπιειμένον) τεραστίαν δύναμιν, ἄγριον, (215) καὶ οὔτε δικαιοσύνην γνωρίζοντα, οὔτε νόμους (ἦ: καὶ ἀγνωστοῦντα τὴν δικαιοσύνην καὶ τοὺς νόμους).

Ταχέως δὲ ἐρθάσαμεν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ σπηλαίου (= εἰς ἄντρον) καὶ δὲν εὐρόμεν αὐτὸν ἐντός, ἀλλ' ἔβροσκεν εἰς τόπον βροσκῆς (: λιβάδιον=νομήν) τὰ παχέα αἰγοπροβάτα του. Εἰσελθόντες δὲ εἰς τὸ ἄντρον μετὰ θαυμασμοῦ παρατηροῦμεν (=ἐθηρόμεσθα) τὰ καθέκαστα. Ἦσαν γεμᾶτα μὲν ἐκ τυρῶν τὰ τυροβολιά [του] (ἦ: οἱ καλαθίσκοι ἐν οἷς ἐστραγγίλιετο ὁ τυρὸς=ταρσοί), αἱ δὲ μάνδραι ἦσαν ὑπερπλήρεις (=στείνοντο) ἀρνίων καὶ (220) ἐριφίων ἦσαν ὁμως ἐγκεκλεισμένα (=ἔρχατο δὲ ἔργω] ἕκαστα (: ἐκάστη κατηγορία, ἡλικία=ἕκασται) κατὰ διαμερίσματα (=διακεκοιμένα), χωριστὰ μὲν τὰ πρόωγα, χωριστὰ δὲ τὰ μεσαία (: τὰ μέσης ἡλικίας=μέτασσα), χωριστὰ δὲ ἀφ' ἐτέρου τὰ ὄγριμα (:=ἔρσαι). Πάντα δὲ τὰ [ποιμενικά] ἄγγεῖα ἔπλεον εἰς ὄρρον (: ἦσαν ὑπερπλήρη ἀπὸ τυρογάλλον). [Ἵπῆρχον δὲ] καὶ καρδάραι (=γαυλοὶ) καὶ σκαφίδες καλῶς καὶ τεχνικῶς κατεσκευασμένα (=τετυγμένα=εὐ τετυγμένα), ἐντός τῶν ὁποίων ἤμελγε [τὸ γάλα]. Τότε παρεκάλουν μὲν ἐμὲ οἱ σύντροφοί μου διὰ λόγων, ἀφοῦ (225) λάβωμεν (=αἰνυμένους) πρωτίστως τὰ τυριά νὰ ἐπιστρέψωμεν ἑπίσω, ἔπειτα δέ, ἀφοῦ ξεκόψωμεν ἀρνία καὶ ἐρίφια ἐκ τῶν μανδρῶν ταχέως εἰς τὸ ταχὺ πλοῖον ἐμβαίοντες νὰ φύγωμεν πλέοντες ἐπὶ τοῦ ἀλμυροῦ ὕδατος· ἀλλ' ἐγὼ δὲν ἐπέισθην—καὶ ὁμως θὰ ἦτο [τοῦτο, τὸ νὰ πεισθῶ δηλ. ἐγὼ] πολὺ συμφερότερον—ἕως ὅτου νὰ ἴδω καὶ αἰτίον, [ἀφοῦ εἶδον τὴν κατοικίαν του] καὶ μὴ τυχὸν ἤθελέ μοι δώσει δῶρα (230) φιλοξενίας. Ἄλλ' ὡς ἐκ τῶν ὑστέρων ἀπεδείχθη (=ἄρα) δὲν ἦτο τῆς τύχης ἐμφανισθεῖς νὰ φανῆ φιλόφρων πρὸς τοὺς συντρόφους μου.

Τότε δὲ ἀνάπαντες (=κῆντες) πῦρ προσεφέραμεν θυσίαν [εἰς τοὺς θεοὺς θέσαντες ἐπὶ τῆς πυρᾶς τυρὸν, ἐξ οὗ γέονται οἱ

θεοὶ τῆς ἀνερχομένης κνίσσεως] *καὶ καθὼς οἱ θεοὶ ἐκ τοῦ ὄλο
καυτωθέντος τυροῦ ἐγευθήσαν, οὕτω καὶ* (=ἡδὲ) ἡμεῖς αὐτοὶ
λαβόντες [μέρος] ἐκ τῶν τυρίων ἐφάγομεν καὶ περιεμένομεν αὐ-
τὸν καθήμενοι ἐντὸς [τοῦ σπηλαίου], ἕως ὅτου ἦλθε μὲ *τάβροσκῆ-
ματὰ του* (=ἐμέων). Ἐφερε δὲ βαρὺ *φορτίον* (=ἄχος) *ξη-
ρῶν* (=ἄζαλέης) *ξύλων* (=ῦλης), ἵνα τῷ χρησιμεύσῃ [πρὸς φω-
(235)τισμῶν] διὰ τὸν δεῖπνον (=ποτιδόρπιον) ἐντὸς δὲ τοῦ ἀντροῦ
δίψας [αὐτὸ] πάταγον προυξένησεν· ἡμεῖς δὲ φοβηθέντες *ταχέως
ἀπεσύρθημεν* (=ἀπεσύμεθα) εἰς τὸ βάθος τοῦ ἀντροῦ. Ἐκεῖ-
νος δὲ εἰσήγαγεν (=ἤλασε) εἰς τὸ εὐρὺ σπήλαιον τὰ παχέα
αἰγοπρόβατά του *ὄλα ἀκριβῶς* (=πάντα [μάλα], ὅσα ἡμελεγε, τὰ
δὲ ἄρρενα, δηλ. τοὺς κριοὺς καὶ τοὺς τραγούς ἀφῆκεν *ἕξω* (=
θύρηφιν) ἐντὸς *τῆς ἐκτεταμένης* (=βαθείης) αὐλῆς. Ἐπειτα δὲ
(240) σηκώσας πρὸς τὰ ἄνω ἔθηκεν εἰς τὴν εὔσοδον *θυροπέ-
τραν* (=θυρεὸν) μεγάλην καὶ βαρσίαν (=ὄβριμον)· ταύτην βε-
βαίως (=τόν γε) εἴκοσι δύο ἰσχυροὶ ἄμαξαι τετράτροχοι *δὲν θὰ
ἠδύναντο νὰ μετακινήσωσι* (=οὐκ ἂν ὀχλίσειαν) ἀπὸ τοῦ ἐδά-
φους· τοσοῦτον κατὰ τὸ μέγεθος ὑψηλὸν βράχον ἔθηκε εἰς τὸ στό-
μιον [τοῦ σπηλαίου]. Καθήμενος δὲ ἡμελεγε *κατὰ σειρὰν* (=κατὰ
μοῖραν) πάσας τὰς προβατίνας καὶ τὰς βελαζούσας αἴγας καὶ *ἀπέ-
(245) λυεν κάτωθεν ἐκάστης* (=ὑφ' ἦκεν ἐκάστη) τὸ νεογνόν
[της]. Εὐθὺς δὲ τὸ μὲν ἡμισυ τοῦ γάλακτος *πήξας* (=θρόψας)
κατέθεσεν ἐντὸς πλεκτῶν καλαθίων *συμμαζεύσας [δι' ἀμφοτέ-
ρων τῶν χειρῶν τὸ πεπηγμένον τοῦτο γάλα]* (=ἰμωσάμενος),
τὸ δ' ἄλλο ἡμισυ ἀφ' ἐτέρου *έτοποθέησε ἐντὸς ὀρθῶν ἀγ-
γείων* (=ἔστησεν ἐν ἄγγεσιν), διὰ νὰ δύναται νὰ πίνῃ λαμβά-
νων [αὐτὸ] καὶ *ἵνα* [=ὄφρα] τῷ χρησιμεύσῃ διὰ τὸ δεῖπνον.
(250). Ἀφοῦ δὲ πλέον μετὰ *σπουδῆς ἐτελείωσε* (=σπεῦσε
πονησάμενος) τὰ ἔργα του (=ἔ—ἔα) καὶ τότε [ὥς καὶ ἄλλοτε]
ἦναψε μέγα πῦρ καὶ *τὸ βλέμμα του ἔπεσεν ἐπάνω μας* (=καὶ
εἴσιδεν), ἠρώτησεν δὲ ἡμᾶς· *«ὦ ξένοι τίνας εἰσθε; Πόθεν ἔρχε-
σθε διαπλεύσαντες τὴν ὑγρὰν ὁδόν; μήπως [ἐπλεύσατε] χάριν
ἐμπορικῶν ὑποθέσεων* (=ἢ τι κατὰ προᾶξιν) *ἢ εἰς τὴν τύχην*
(: ἀνευ ὀρισμένου σκοποῦ=μαψιδίως) *περιπλανᾶσθε* (=ἀλά-

λησθε) ὡς (=οἱ αἶτε) πειραταὶ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης (255) σης (=ὑπεῖρ ἄλλα), οἷτινες περιπλανῶνται *διψοκινδυνεύοντες* (=παρθέμενοι) τὴν ζωὴν των, ἵνα φέρωσι τὴν δυστυχίαν εἰς τοὺς ἄλλοδαπούς».

Τοιοιτοτρόπως εἶπεν, ἡ δὲ καρδία μας πάλιν ἐρραΐσθη, διότι ἐφοβήθημεν καὶ τὴν τραχείαν αὐτοῦ φωνὴν [ἀκούσαντες] καὶ τότε λόριον σῶμά του [βλέποντες]. Ἄλλὰ καὶ οὕτως (: παρ' ὄλον τὸν φόβον μου) ἀποκριθεὶς εἶπον πρὸς αὐτόν. «*Ἡμεῖς, καὶ ταῦτα λέγω πρὸς χαρὰν σου* [ἐπειδὴ με ἠρώτησας] (=τοι) [μάθε] εἴμεθα Ἕλληνες ἀτοπλανηθέντες ἐκ τῆς Τροίας ὑπὸ παντοίων ἀνέμων (260) ὑπεράνω τοῦ μεγάλου βυθοῦ (=λαίτμα) τῆς θαλάσσης ἂν καὶ ἐπιθυμοῦμεν νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν πατρίδα μας, ἐπλεύσαμεν εἰς ἄλλην διεύθυνσιν, ἄλλην ὁδὸν *τοιαύτη ἦτο, ὡς φαίνεται* (=που) ἡ θέλησις τοῦ Διός (ἦ: οὕτω, ὡς νομίζω, ἦθελε νὰ ἀποφασίσῃ ὁ Ζεὺς). Καυχώμεθα δὲ ὅτι εἴμεθα *ἄνδρες* (: πολεμισταὶ=λαοὶ) τοῦ Ἄτρείδου Ἀγαμέμνονος, τοῦ ὁποίου προφανῶς (=δὴ) ἡ δόξα ὑπὸ τὸν οὐρανὸν (: ἀνὰ τὴν οἰκουμένην σύμπαν) εἶναι τόρα τοῦλάχιστον μεγίστη· διότι *τόσσην μεγάλην* (265) (=τόσην=τηλικαύτην) πόλιν κατέστρεψε καὶ ἐφόνευσε πολλοὺς ἄνδρας. Ἡμεῖς δὲ ἀφ' ἐτέρου καταντήσαντες (: φθάσαντες=κιχανόμενοι) [ἐνταῦθα] ἐρχόμεθα προσπίπτοντες εἰς τὰ γονατὰ σου, μήπως ἦθελες δώσῃ φιλόξενον ἐστίασιν ἢ *καὶ ἐπεὶς τούτου* (=καὶ ἄλλως) ἦθελες δώσῃ *δώρον ξενίας* (=δωτίνην), ὅπως συνηθίζεται πρὸς τοὺς ξένους (=ἦτε (=δτε διδόναι ξεινήιον) ξείνων θέμις ἐστί). Ἄλλὰ σεβιάσθητι, ὦ γενναίωτα, τοὺς (270) θεούς· διότι βεβαίως εἴμεθα ἱκέται σου, καὶ ὁ Ζεὺς εἶναι ἐκδικητὴς τῆς τιμῆς; (=ἐπιτιμήτωρ) καὶ τῶν ἱκετῶν καὶ τῶν ξένων καὶ προστάτης τῶν ξένων, διότι οὕτως (=δς) *παρακολούθει* (=ὀπηδεῖ) συγχρόνως, τοὺς ἀξιούς σεβασμοῦ ξένους».

Τοιοιτοτρόπως εἶπον, ἐκεῖνος δὲ παρευθὺς μοὶ ἀπεκρίθη μὲ ἀσπλαγχνον καρδίαν *εἶσαι* (=εἶς) μωρός, ὦ ξένε, ἢ ἐρχεσαι ἐκ μακρονοῦ τόπου; *δοῖαι σὺ* (=δς) μὲ συμβουλευεῖς ἢ νὰ φοβῶμαι τοὺς θεοὺς; ἢ νὰ ἀπορεύω τὴν ὀργὴν των Διότι οἱ Κύκλωπες δὲν φροντίζουσι περὶ τοῦ τὴν *αἰγίδα* ἔχοντος Διός, οὐδὲ περὶ

τῶν ἄλλων εὐδαιμόνων θεῶν, διότι ἀληθῶς (=ἦ) εἴμεθα πολὺ ἰσχυρότεροι [αὐτῶν]. Καὶ δὲν ἤθελον φεισθῆ ἔγῳ ἐκ φόβου πρὸς τὴν ἔχθραν (=ἀλευάμενος) τοῦ Διὸς οὔτε σοῦ (: οὔτε τῆς ζωῆς σου), οὔτε τῶν συντρόφων [σου], ἐὰν δὲν με προτρέπει (: ἐὰν δὲν τὸ θέλει) ἡ ψυχὴ μου. Ἄλλὰ εἶπέ (=εἶψ') μοι, ποῦ προσώρμισας τὸ καλῶς κατεσκευασμένον πλοῖόν σου (=ἔσχες (280) εὐαργέα νῆα) κατὰ τὸν [πρὸς τὰ ἐδῶ] ἐρχομόν σου (=ἰών), ἐὰν (=ἦ) δηλ. εἰς ἀπομεμακρυσμένον τι ἄκρον [προσώρμισας], ἦ (=ἦ) καὶ πλησίον [τῆς κατοικίας μου] (=σχεδόν), ἵνα μάθω.

Ταῦτα εἶπε δοκιμάζων, δὲν διέφυγεν ὅμως τὴν προσοχὴν μου ὡς πολυπειροῦ (=πολλὰ εἰδότα), ἀλλ' εἶπον πρὸς αὐτὸν Πά· λιν (: ἀπεκρίθην) δι' ἀπατηλῶν λόγων «τὸ μὲν πλοῖον πρὸς θλί· ψίν μου συνέτριψεν ὁ σεισίχθων Ποσειδῶν κτυπήσας αὐτὸ ἐπὶ βράχων εἰς τὸ ἔσχατον μέρος τῆς χώρας σας, ἀφοῦ τὸ ἔρριψε (285) ἐπάνω (: ἡ ἔφερε πλησίον=πελάσας) προεξέχοντος βρά· χου (: ἄκρωτηρίου=ἄκρη)· ἄνεμος δὲ ἐκ τοῦ πόντου ἔφερεν (ᾧθη· σεν=ἔνεικε=ἦνεγκε) [αὐτὸ πρὸς τὴν ξηράν]· ἐγὼ δὲ μετὰ τού· των ἐδῶ διέφυγον τὸν αἰφνιδίως ἐμπεσόντα (=αἰπὺν) ὄλε· θρον».

Τοιοῦτοτρόπως εἶπον, ἐκεῖνος δὲ δὲν ἀλήνητες πρὸς με πο· σῶς διὰ τῆς ἀσπλάγχνου ψυχῆς του (ἦτοι, ἡ σκληρὰ ψυχὴ του οὐδεμίαν τῷ ἐνέπνευσεν ἀπόκρισιν), ἀλλὰ ἀναπηδήσας (=ἀναί· ξας) οὔτος ἐπέβαλλε (=ἐπὶ ἵαλλε) τὰς χεῖρας πρὸς τοὺς συντρό· φους, σὺλλαβῶν [ἀπὸ τῶν ποδῶν] (=μάσφας) δὲ συγχερόνας (= (290) σὺν) δύο ἐκτύπα (=κόπτε) πρὸς τὴν γῆν ὡς (=ὡς τε) νεογνὰ κυνός. Ἐξέρρεε δὲ ὁ ἐγκέφαλος χαμαὶ καὶ ἔβρεχε τὴν γῆν. Κόψας δὲ τούτους μέλος πρὸς μέλος (: κομμάτια—κομμάτια) παρε· σκεύασε δι' ἑαυτὸν (=ᾧπλισσατο) ὡς δειπνον· ἔτρωγε δὲ ὡς ὁ ἐπὶ τῶν ὄρεων τραφεῖς λέων καὶ τὰ σπλάγχνα καὶ τὰς σάρκας καὶ τὰ μυελῶδη ὅσα καὶ δὲν ἀφινεν κανὲν ὑπόλοιπον (=οὐδ' ἀπέλειπεν). Ἡμεῖς δὲ κλαίοντες ἀνυψώσαμεν τὰς χεῖρας πρὸς τὸν (295) Δία, διότι ἐβλέπομεν ἀνόσιον (σκληρὰν) πράξιν, ἀμηχα· νία δὲ κατεῖχε τὴν ψυχὴν μας. Ἄφοῦ δὲ ὁ Κύνκλωψ ἐγέμισε τὴν Ἰω. Θ. Ρώσση—Σχολ. Μετάφρ. Ὀδυσσεΐας Ραψ. Ι 4

μεγάλην κοιλίαν [του] (=νηδὺν) τρώγων ἀνθρώπινα [κρέατα] (=ἀνδρόμεα) καὶ πρὸς τούτοις (=ἐπὶ) πίνων ἄδολον (ἀνέρω-
τον) γάλα, ἐξηπλώθη (=κεῖτο τανυσσάμενος) ἐντὸς τοῦ ἀντροῦ
μεταξὺ τοῦ ποιμνίου του. Τοῦτον μὲν ἐγὼ διενόηθην [τότε] ἐν τῆτολ-
(300) μηρῷ καρδία [μου], ἀφοῦ ἔλθω πλησίον του, νὰ πλήξω
(=οὐτάμεναι) σύρων τὸ παρὰ τὸν μηρόν μου ξίφος πρὸς τὸ στή-
θος [καὶ δὴ] εἰς τὸ μέρος, ὅπου τὸ διάφραγμα κρατεῖ τὸ ἥπαρ, ψη-
λαφῶν [ἐνεκα τοῦ ἐν τῷ σπηλαίῳ σκότους] (=ἐπιμασσάμενος) διὰ
τῆς χειρὸς (=χεῖρ=χειρὶ) [τὴν καιρίαν θέσιν τοῦ σώματος
τοῦ Κύκλωπος]. ἄλλ' ἄλλη σκέψις μὲ ἠμπόδισεν. Διότι ἐκεῖ καὶ
ἡμεῖς θὰ ἐχανόμεθα μὲ φρικτὸν θάνατον· διότι δὲν θὰ ἦδυνά-
(305) μεθα νὰ ἀπωθήσωμεν διὰ τῶν χειρῶν μας ἀπὸ τὴν ὑψη-
λὴν εἴσοδον τοῦ σπηλαίου τὸν βαρὺν (=ὄβριμον) βράχον, τὸν
ὅποιον εἶχεν ἐπιθέσει. Τοιουτοτρόπως τότε μὲν ἐστεναζόμεν μέ-
χρι τῆς ἐμφάνισεως τῆς λαμπρᾶς Ἡοῦς (:μέχρι πρωίας=στενά-
χοντες ἐμείναμεν..)· ὅτε δὲ ἐφάνη ἡ πρωιογενὴς ῥοδοδάκτυλος
Ἡώς, καὶ τότε [ὡς καὶ ἄλλοτε] ἠναψε μέγα πῦρ καὶ ἠμελγε τὰ
ἐξακουστά (: ἐξαιρετα=κλυτά) αἰγοπρόβατά του πάνια κατὰ
σειρὰν καὶ ἀπέλευεν κἀνωθεν ἐκάστου τὸ νεογνόν του. Ἀφοῦ δὲ
(310) πλέον ἐξετέλεσε μετὰ σπουδῆς τὰς ἐργασίας του, ἀρπά-
σας λοιπὸν κἀλιν οὗτος συγχρόνως δύο [τῶν συντρόφων] ἡτοί-
μασεν δι' ἑαυτὸν τροφήν (κουλασιό=δειπνον). Ἀφοῦ δὲ ἔφαγεν
(: ἐκουλάτισεν), ὠδήγησεν ἔξω τοῦ σπηλαίου τὰ παχέα αἰγοπρό-
βατά του εὐκόλως σηκώσας (: ἀφαιρέσας) τὴν μεγάλην θυροπέ-
τραν· ἔπειτα δὲ κἀλιν ἐπέθηκεν [αὐτὴν, ὡς ἴηθελεν ἐπιθέσει το-
(315) ξότης πῶμα εἰς τὴν βελοθήκην [τοῦ]. Μετὰ μεγάλου δὲ
συριγμοῦ (=βοῆῳ) διηύθυνε πρὸς τὸ ὄρος ὃ Κύκλωψ τὰ πα-
χέα αἰγοπρόβατά του· ἐγὼ δὲ ἔμεινα ἐν τῷ σπηλαίῳ ὀλέθρια (=
κακά) ἐν τῷ κρυπτῷ ἐπινοῶν (=βυσοδομεύων), ἐὰν ὑπῆρχε
δηλ. τρόπος νὰ τὸν ἐκδικηθῶ καὶ (=δὲ) ἠθέλε μὲ ἀξιώσει τῆς
δόξης ταύτης (=δοίη μοι εὖχος) ἢ Ἀθηναῖα Τὸ ἐξῆς δὲ σχέδιον
(=ἦδε δὲ βουλή) μοι ἐφαίνετο ἐν τῇ ψυχῇ μου [ὅτι εἶναι] ἀριστον.
(320) Μέγα δηλ ῥόπαλον τοῦ Κύκλωπος ἔκειτο πλησίον τῆς μάνδρας
(=παρὰ ση αῶ) χλωρὸν ἔξ [ἀγρίας] ἐλαίας· τοῦτο βεβαίως εἶχε κό-

πει(=έκταμεν), ἵνα *συνήθως φέρεη* (=φοροῖη), ὅταν ἤθελε ξη-
 ράνθῃ. Τοῦτο μὲν ἡμεῖς παρωμοιάζομεν *ἐκτιμῶντες* *διὰ τοῦ*
ὀφθαλμοῦ (=εἰσορόωντες) [τόσον μῆκος ἔχον], ὅσος εἶναι ὁ
 ἴστος μέλανος *φοριγγαῦ* (=φοριῖδο.) πλοίου ἔχοντος εἴκοσι
 κώπας, καὶ τὸ ὑποῖον διαπλέει τὸν μέγαν *βυθόν* (=λαῖτμα) τό
 (325) *σον ἦτο* [τὸ ρόπαλον] *κατὰ τὸ μῆκος*, τόσον *κατὰ τὸ πάχος*,
κατὰ τὴν ὄψιν· ἐξ αὐτοῦ μὲν ἐγὼ, ἀφοῦ *ἐπλησίασα* (=παρ-ιστάς)
 ἔκοψα τεμάχιον μιᾶς ὄργυιᾶς περίπου, καὶ τὸ ἔθεσα ἐμπρὸς τῶν
 συντροφῶν μου, *διέταξα δὲ αὐτοὺς νᾶ* [τὸ] *καθαρίσωσιν* [ἀπὸ
 τοὺς κλάδους καὶ τὸν φλοιόν] *Οὔτοι δὲ τὸ κατέστησαν* *λεῖον*· ἐγὼ
 δὲ *πλησιάσας κατέστησα* *δξὺ* [τὸ ρόπαλον] *κατὰ τὸ ἄκρον*, ἀμέσως
 δὲ *λαβὼν* [αὐτὸ], τὸ ἐπυράκτωσα εἰς τὸ καυστικὸν πῦρ. Καὶ τοῦτο
 μὲν ἐτοποθέτησα *ἐπιμελῶς* (=εἶ) *κατακρύψας ὑπὸ σωρόν κό*
 (330) *πρου*, ἦ τις, *ὡς ἦτο ἐπόμενον* (=ῥα) *καθ' ὄλην τὴν ἔκτα-*
σιν [τοῦ δαπέδου] *τοῦ σπηλαίου σφόδρα πολλή* (: ἄφθονος=
 ἦλιθα πολλή) *εἶχε χυθῆ εἰς μεγάλην ἔκτασιν* (=μεγάλα)· ἐκεί-
 νους δὲ τοὺς ἄλλους *διέταξα* *διὰ κλήρου νᾶ δρῖσωσι* (=κλήρω
 πεκαλάσθαι) *πάντω*, ὅστις ἤθελε λάβει τὸ θάρος *σηκώσας μετ'*
ἔμοῦ τὸν πάσσαλον νᾶ τὸν ἐμπήξῃ εἰς τὸν ὀφθαλμὸν [τοῦ Κύκλω-
 πος] *ὅταν τοῦτον γλυκὺς ὕπνος ἤθελε καταλάβει*. Ἐκείνοι δὲ ἔλα-
 χον (ἐκληρώθησαν) οἱ τέσσαρες, τοὺς ὁποίους καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος
 ἤθελον νᾶ ἐκλέξω, ἐγὼ δὲ πέμπτος μετὰ τούτων *συγκατελέχθη*
 (335) *Τὸ ἑσπέρας δὲ ἦλθεν* [ὁ Κύκλωψ] *φέρων ἐκ τῆς βοσκῆς*
τὰ καλλίτριχα αἰγοπρόβατά του. *Εὐθύς δ' ᾠδήγησεν* εἰς τὸ εὐρύ-
χωρον σήλαιον τὰ πιχέα αἰγοπρόβατα πάντα ἀνεξαιρέτως καὶ
δὲν ἀφῆκε κανὲν ἐντὸς τῆς εὐρείας ἀθλῆς, [ἀλλὰ πάντα εἰσῆ-
 γαγεν ἐντὸς τοῦ σπηλαίου] *ἢ ἔκ τινος προαισθήσεως* (=ἦ τι
 (340) οἰσάμερος) *ἢ καὶ θεός* [τις] *ὄτω διέταξεν*. Ἐπειτα δὲ ση-
 κώσας ὑψηλὰ ἔθηκε εἰς τὴν εἰσοδὸν τὴν μεγάλην θυροπέτρην,
 καθήμενος δὲ ἤμελε τὰς προβατῖνας καὶ τὰς βελαζούσας αἴγας,
 πάσας κατὰ σειρὰν καὶ ἀπέλυε κάτωθεν ἐκάστης τὸ νεογνόν τῆς.
 Ἀφοῦ δὲ πλέον ἐξετέλεσε μετὰ σκουδῆς τὰς ἐργασίας του, ἀρπά-
 σασ λοιπὸν πάλιν *οὔτως συγχρόνως δύο* [τῶν συντροφῶν] *ἦτοί*
 (345) *μασε δι' ἑαυτὸν δειπνον*. Καὶ τότε *ἐγὼ* εἶπον πρὸς τὸν

Κύκλωπα, ἀφοῦ ἦλθον καὶ ἐστάθην πλησίον του κρατῶν ἀνάχειρας
 ξύλινον μετὰ μιᾶς λαβῆς ποτήριον (=μισσύβιον) [πλήρες] μέ-
 λανος οἴνου· «Κύκλωψ, ἰδοὺ (: νά, πάρε = τῆ), πῆ οἶνον, ἀφοῦ
 ἔφαγες ἀνθρώπινα κρέατα, ἵνα μάθης, ὁποῖον ἐξαίρειον ποτὸν
 εἶναι τοῦτο δά, τὸ ὁποῖον (=οἶόν τι ποτὸν τόδε) ἔκρυπτε
 (=ἔκεκεύθειν=ἔκευθε) τὸ πλοῖόν μας. Τὸ ἔφερον πρὸς σέ
 ἐγὼ τοῦλάχιστον (=αὐ) ὡς σπονδήν, μήπως ἤθελες μὲ πέμψει
 ἐξ εὐσπλαχνίας (=ἐλεήσας) εἰς τὴν πατρίδα μου ἀλλὰ σὺ μαί-
 (350) νεσαι οὔτως, ὥστε δὲν ὑποφέρεσαι πλέον (: ἀλλ' ἢ μανία
 σου λαμβάνει ἀνυποφόρους διαστάσεις). Σκληρὸς πῶς εἶναι δυνα-
 τὸν νὰ ἔλθῃ (: πῶς εἶναι δυνατόν νὰ φαντασθῶμεν ὅτι θὰ ἔλθῃ)
 εἰς τὸ μέλλον (=ὑστερον) πρὸς σε καὶ ἄλλος τις ἐκ τῶν ἀνθρώ-
 πων, ὁσονδήποτε πολλοὶ καὶ ἂν εἶναι (=πολέων), ἀφοῦ δὲν
 ἔπραξας κατὰ τὸ πρέπον καὶ τὸ δίκαιον;

Οὕτως εἶπον, ἐκεῖνος δὲ ἐδέχθη καὶ ἐξεκένωσε τὸ ποτήριον
 ἠὲ χαριστήθη δὲ ὑπερβολικὰ (=αἰνῶς) πίνων τὸ γλυκὺ ποτὸν
 (355) καὶ μοὶ ἐζήτησε πάλιν διὰ δευτέραν φορὰν [εἰπὼν]· «δός
 μοι ἀκόμη ἄλλην μιαν φορὰν (=ἔτι) μὲ πρῦθυμον καρδίαν
 (: πρόφρων) καὶ εἰπέ μοι τὸ ὄνομά σου τώρα ἀμέσως διὰ νὰ σε
 δώσω δῶρον φιλοξενίας, διὰ τὸ ὅποιον καὶ σὺ θὰ εὐχαριστηθῆς.
 Διότι ἡ σιτοδότρια (=ζείδωρος) γῆ παράγει καὶ διὰ τοὺς Κυ-
 κλωπας οἶνον ἐκ μεγάλων σταφυλῶν καὶ τὰς ὁποίας πληθύνει
 (: δίδει ἐν πλησμονῇ=ἀέξει) ἡ βροχὴ τοῦ Διὸς· ἀλλ' οὗτος δὲ
 εἶναι ἀπόσταγμα (=ἀπορρώξ) ἐξ ἀμβροσίας καὶ νέκταρος».
 (360) Οὕτως εἶπεν, ἐγὼ δὲ ἔδωκα εἰς αὐτὸν πάλιν σπινθηροβο-
 λοῦντα οἶνον τρεῖς μὲν φορὰς ἔδωκα[εἰς αὐτὸν οἶνον]προσκομίσας
 τοῦτον, τρεῖς δὲ φορὰς ἐξεκένωσε [τὸ μισσύβιον] ἐξ ἀνοησίας του
 ἀφοῦ δὲ ὁ οἶνος ἐξάλισε τὸν Κύκλωπα, καὶ τότε λοιπὸν εἶπον
 πρὸς αὐτὸν διὰ γλυκέων λόγων [τὰ ἐξῆς]· «Κύκλωψ, μὲ ἐρωτᾷς τὸ
 (365) ξακουσμένον ὄνομά μου, λοιπὸν καὶ ἐγὼ (=αὐτὰρ ἐγὼ)
 θὰ σοὶ τὸ εἶπω· σὺ δὲ δός μοι δῶρον φιλοξενίας, καθὼς ὑπεσχέ-
 θης. Οὗτις εἶναι τὸ ὄνομά μου. Οὗτιν δὲ μὲ ὀνομάζουσιν ἢ μήτηρ
 [μου] καὶ ὁ πατήρ [μου] καὶ πάντες οἱ ἄλλοι, δηλ. οἱ σύντροφοὶ
 [μου]»

Οὕτω, εἶπον, ἐκεῖνος δὲ μοὶ ἀπεκρίθη ἀμέσως μὲ ἄσπλαγχνον
 καρδίαν. «Τὸν *Ὀδύειν* ἐγὼ θὰ φάγω τελευταῖον, ὕστερον ἀπὸ
 τοὺς συντρόφους του, τοὺς δ' ἄλλους πρότερον· *τοῦτο λοιπὸν*
 (370) (=τόδε) θὰ εἶναι εἰς σὲ τὸ δῶρον τῆς φιλοξενίας· εἶπε καὶ
 κλίνας πρὸς τὸ ὀπίσω ἔπεσεν ὕπτιος, ἔπειτα δὲ ἔκειτο μὲ τὸν πα-
 χὴν λαιμὸν κεκλιμένον πλαγίως, κατέλαβε (=κάδ ἤραε) δὲ αὐτὸν
 ὃ τὰ πάντα δαμάζων ὕπνο·. Ἐκ τοῦ φάρυγγός του ἐξετινάσσετο
 οἶνος καὶ *τεμάχια* (: βλωμοί, χαψίαι=ψωμοί) ἀνθρωπίνων
 (375) κρεάτων· ἐξήμει δὲ ἐκεῖνος βεβαρημένος ὑπὸ τοῦ οἴνου
 (: οἰνοβαρῆς ὢν). Καὶ τότε ἐγὼ ἔχωσα τὸν *πάσσαλον* (=μοχλὸν)
 ὑπὸ τὴν πολλὴν τέφραν, *ἵνα* (=ἦος=ἔως) θερμανθῆ· διὰ λόγων
 δὲ ἐνεθάρρυνα ὅλους τοὺς συντρόφους [μου], μήπως τις *δειλιάσας*
 (=ὑποδδείσας) ἀποσυρθῆ (: ἀποχωρήσῃ=ἀναδύη=ἀναδυῖη).
 Ἄλλ' ὅτε πλέον ὃ ἐξ [ἀγρίας] ἔλαιας πάσσαλος *ἐπλησίαζε* (=
 τάχα μέλλε) νὰ ἀνάψῃ, ἃν καὶ ἦτο χλωρὸς, τρομερὰ δὲ *διάπυρος*
 (380) *ἔφεγγε* (=διεφαίνετο), καὶ τότε ἐγὼ *ἀποσύρας ἐκ τοῦ*
πυρός (=ἐκ πυρός) [τοῦτον] ἔφερον *πλησίον* (=ἄσσον) [τοῦ
 Κύκλωπος], πέριξ δὲ οἱ ἴσταντο οἱ σύντροφοί μου διότι (=αὐτὰρ)
 μέγα θάρρος ἐνέπνευσεν [ἡμῖν] θεός τις. *Ἐκεῖνοι μὲν* (οἱ σύν-
 τροφοί μου=οἱ μὲν) λαβόντες τὸν ἐξ [ἀγρίας] ἔλαιας πάσσαλον,
 ὄξυν εἰς τὴν [ἐτέραν] ἄκραν, ἐνέπηξαν εἰς τὸν ὀφθαλμὸν ἐγὼ δὲ
ἐπὶ τῆς ἀνωτέρας ἄκρας τοῦ μοχλοῦ (=ἐφύπερθεν) στηρι-
 χθεὶς [τὸν] περιστρέφον, ὡς [συμβαίνει], ὁσάκις ἀνήρ τις ἤθελε
 (385) τροπᾶ διὰ τροπάνου ναυπηγήσιμον *ξύλον* (=δόρυ), ἐκεῖ-
 νοὶ δὲ [οἱ βοηθοὶ του] *χαμηλότερον* [καὶ ἐκατέρωθεν τοῦ τεχνι-
 τοῦ ἀνδρός ὄντες] (=ἐνερθεν) διὰ τοῦ ἱμάντος [τοῦ περιειλι-
 γμένου περὶ τὸ μέσον τοῦ ὕψους τοῦ τροπάνου] *ἐκ περιτροπῆς*
ἔλκουσιν ἢ χαλαροῦσι [τὸν ἱμάντα] (=ὑποσσεύουσιν), ἀφοῦ πια-
 σθῶσιν ἀπὸ τὰ δύο μέρη [αὐτοῦ]. Τοιοῦτοτρόπως κρατοῦντες πε-
 ριστρέφομεν τὸν εἰς τὸ *ἄκρον πεπυρακτωμένον* (=πυριηκέα)
 πάσσαλον ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τούτου, *τοῦτον δὲ* (τὸν πάσσαλον)
κατερχόμενον (=ἰόντα) περιέβραχε αἷμα θερμόν. Ὁ δὲ *φλο-*
γώδης ἀεμός (: ἡ πύρα=αὐτῆ) *τῆς καιομένης κόρης τοῦ*
ὀφθαλμοῦ (=γλήνης καιομένης) *ἐτσουλούφριζε* (: ἐκαψάλιζε=
 (390) εὔσε) *δλόγυρα* (=ἀμφὶ) περὶ τὴν γλήνην] τὰ φλέφορα

καὶ τὰς ὀφθαλμοὺς του, *εἰριζοβόλου* (: ἔριζον=σφαραγεῦντο) δὲ διὰ τοῦ πυρὸς τὰ *βαθύτατα μέρη* [*τοῦ ὀφθαλμοῦ*] (=ορίζαι). Καθὼς δὲ [συμβαίνει], ὅταν ἀνὴρ σιδηρουργὸς ἐμβάπτη ἐντὸς ψυχροῦ ὕδατος σκληρύνων (=φαρμάσων) *πέλεκυν μέγαν ἢ σκέπαρον φοβερὰ [ἐκότερον] τριζοβολοῦντα* (=μεγάλα ἰάχοντα)· διότι τοῦτο (τὸ βιάπειν) *ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἄλλους τρόπους σκληρύνσεως τῶν μεταλλῶν* (: ἐξ ἐτέρου=αὐτε) διὰ τὸν σίδηρον τοὐλάχιστον *εἶναι δύναμις* (: παρέχει δύναμιν)· οὕτω δ' (395) ὀφθαλμὸς τούτου· *ἐταισιρίζε* (=σίξε) *πέριξ τοῦ ἐξ [ἀγοίας] ἐλαίας πασσάλου*. Φρικωδῶς δὲ δυνατὸν στεναγμὸν, ἐξέβαλε, ἀντήχησε δὲ *πέριξ ὁ βράχος*· ἡμεῖς δὲ φοβηθέντες ἐφύγομεν μεθ' ὀρμῆς· οὗτος δὲ ἀπέσπασε τὸν πάσσαλον ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ βεβρεγμένον ὑπὸ πολλοῦ αἵματος. Τοῦτον μὲν ἔπειτα ἔρριψεν *μακρὰν ἑαυτοῦ* (=ἀπὸ ἑο) *μανιωδῶς περιφέρων ἰδὲ χεῖρας* (χειρονομῶν=ἀλύων χερσίν), οὗτος δὲ *μεγαλοφώνως ἐφώναζε* (=μεγάλα ἤπυε) τοὺς Κύκλωπας, οἵτινες, *ὡς γνωστὸν* (=ἢ κατ'ὀφθαλμὸν *πέριξ* (=ἀμφί=ἀμφι) αὐτοῦ ἐντὸς σπηλαίων (400) *ἀνὰ τὰς θπὸ τοῦ ἀνέμου δερνομένης ἀκρωρείας* (=δι' ἄκριας ἠημοσέσσας). Ἐκεῖνοι δὲ ἀκούσαντες τὴν φωνὴν *συνέρρεον ἄλλος ἀπ' ἄλλο μέρος* (: προσέδραμον πανταχόθεν), ἰστάμενοι δὲ *πέριξ τοῦ σπηλαίου ἠρώτων, τί ἐλύπτει αὐτὸν* (=ὅτι ἐκῆδοι)· *διατὶ τέλος πάντων, ὦ Πολύφημε, ἴσσοσιν πολὺ βίαιος* (=ἀρημένος) *ἐφώναξας κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον* (ἢ: ποῖον εἶναι τέλος πάντων ὦ Π., τὸ μέγα βίασανον, τὸ ὅποιον σὲ τυραννεῖ, ὅτιτε νὰ φωνάξῃς οὕτω) *ἐν μέσῳ τῆς θείας νυκτὸς* (=διὰ νύκτα ἀμβροσίην) καὶ κατέστησας ἡμᾶς *ὑπνους; ἢ μήπως τις ἐκ* (405) *τῶν θνητῶν κάμνει ἀπόπειραν νὰ ἀπαγάγῃ* (=ἐλαύνει) *ἄνευ τῆς θελήσεώς σου* (διὰ τῆς βίας) *τὰ πρόβατά σου; ἢ μήπως τις ἐπιχειρεῖ νὰ φονεύσῃ* (=κτείνει) *σὲ τὸν ἴδιον διὰ δόλου ἢ βίας;*

Πρὸς αὐτοὺς δὲ ἄφ' ἐτέρου ἀπεκρίθη ἐκ τοῦ βάθους τοῦ σπηλαίου ὁ σκληρὸς Πολύφημος. «ὦ ἀγαπητοί, ὁ Οὐτίς ζητεῖ νὰ μὲ φονεύσῃ διὰ δόλου καὶ οὐχὶ διὰ βίας».

Ἐκεῖνοι δὲ ἀποκρινόμενοι εἶπον τοῦς [ἐξῆς] *περωτωτὸς* (:τα-

(410) χεῖς) λόγους· «ἐάν λοιπόν πράγματι (= μὲν) οὐδεις μεταχειρίζεται βίαν κατὰ σοῦ ἐν τῇ μονώσει σου (: ἀφοῦ εἶσαι μόνος = οἶον ἐόντια) [τότε σὲ ἔχει προσβάλει *μανία* (= θεία νόσος)], *καὶ* οὐδένα δὲ τρόπον εἶναι δυνατὸν (= οὐ πως ἔστι) βεβαίως νὰ ἀποφύγῃς τὴν [θείαν] νόσον τὴν παρὰ τοῦ μεγάλου Διὸς πεμπομένην, ἀλλὰ σὺ τοῦλάχιστον εὗχου εἰς τὸν πατέρα σου, τὸν βασιλέα Ποσειδῶνα».

Ταῦτα λοιπὸν εἶπον ἀπερχόμενοι, ἡ δὲ καρδία μου ἐχάρη, διότι τὸ ὄνομά μου [τούς] ἐξηπάτησε καὶ ἡ λαμπρὰ (= ἀμύμων) (415) σκέψις [μου]. Ὁ δὲ Κύκλωψ στενάζων καὶ βασανίζομενος ἐκ τῶν πόνων, διὰ τῶν χειρῶν ψηλαφῶν τὸν μὲν λίθον ἀφήρεσθαι (= ἀπὸ εἴλε = ἀφεῖλε) ἀπὸ τὴν εἴσοδον τοῦ σπηλαίου, ὁ ἴδιος δὲ ἐκάθισεν εἰς τὴν εἴσοδον ἀπλώσας τὰς χεῖρας, μήπως τυχὸν συλλάβῃ τινὰ ἐξ ἡμῶν προσπαθοῦντα νὰ βαδίξῃ (= στείχοντα) ὁμοῦ μὲ τὰ πρόβατα πρὸς τὰ ἔξω· διότι, ὡς φαίνεται (= πον), ἐνόμιζε (: ἐπίστευε = ἤλπας ἐνὶ φρεσὶ) ὅτι ἐγὼ εἶμαι τίσσον ἀνόη (420) τος (= οὕτω νήπιον). Ἄλλ' ἐγὼ ἐσκεπτόμην, πῶς ἤθελε διεξαχθῆ τὸ ζήτημα ἡμῶν ἐξόχως ἄριστα, δηλ. ἐάν ἤθελον εὔρει ἀπαλλαγὴν [= λύσιν] τινὰ ἀπὸ τοῦ θανάτου εἰς τοὺς συντρόφους μου καὶ εἰς ἐμὲ αὐτόν· παντοίους (= πάντας) δὲ δόλους ἐσχεδιάζον καὶ [πάντοίας] σκέψεις [ἐπενόουν] ὡς [κάμνει τις] περὶ τῆς ψυχῆς (: διότι ἐπρόκειτο περὶ τῆς ζωῆς ἡμῶν), διότι μεγάλη συμφορὰ ἦτο πλησίον (: ἐπεκρέματο ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἡμῶν = ἐγγύθεν ἦεν). Ἡ ἐξῆς δὲ σκέψις μοί ἐφαίνετο ἀρίστη ἐν τῇ ψυχῇ (425) μου. Ὑπῆρχον [ἐν τῷ σπηλαίῳ] ἄρρενα πρόβατα, εὐτραφῆ, δασύμαλλα, καὶ ὠραῖα καὶ μεγάλα ἔχοντα σκοτεινόχρουν (= ἰοδνεφές) ἔριον (= εἶρος)· ταῦτα λαμβάνων ἀνὰ τρεῖς (= τοὺς σὺν τρεῖς αἰνύμενος) συνέδενον σιωπηλῶς [= ἀκέων] διὰ εὐλιγιστων κλάδων λυγαριᾶς (= εὐστρεφέσει λύγοισι) ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐκοιμάτο ὁ πελώριος καὶ ἄδικα διανοούμενος Κύκλωψ. Ἐκεῖνος μὲν ὁ ἐν τῷ μέσῳ [κρυὸς] ἔφερεν ἕνα ἄνδρα, [ὑπὸ τὴν κοιλίαν δεδε- (430) μένον διὰ λύγων], οὗτοι δὲ οἱ ἄλλοι δύο ἐκατέρωθεν ἐπορεύοντο σφῆζοντες τοὺς συντρόφους [μου]. Οὕτω τρεῖς κρυὸ μετέφερον ἕκαστον ἄνδρα· ἐγὼ δέ, διότι ὑπῆρχε κρυὸς ὁ κατ' ἐξοχὴν

ἄριστος ἐξ ὄλου ἐν γένει τοῦ ποιμνίου· πιάσας τούτον καλῶς ἀπὸ τὴν ράχιν [καί] συσπειρωθεὶς (=ἐλυσθεὶς) ὑπὸ τὴν πυκνόμαλλον γαστέρα διετέλουν κρεμασμένους· διὰ τῶν χειρῶν [μου] δὲ *τυλιχθεὶς ἐντὸς τοῦ ἐρίου* (=στρεφθεὶς) ἐκρατούμην *διαρκῶς* (= (435) νωλεμέως) ἐκ τοῦ ἐξαιρέτου (=θεσπεσίοιο) *μαλλίου* (: ἄ-ώτου) μετὰ καρτερικοῦ θάρρους.

Τοιοιτοτρόπως τότε μὲν ἐστενάζομεν μέχρι τῆς ἐμφανίσεως τῆς λαμπρᾶς 'Ηοῦς· ὅτε δ' ἐφάνη ἡ πρωιογενὴς ροδοδάκτυλος 'Ηὼς· καὶ τότε πλέον ἐξώρμησαν πρὸς βοσκήν τὰ ἄρρενα τοῦ ποιμνίου, τὰ δὲ θήλεα μὴ ἀρμεχθέντα ἐβέλαζον ἐντὸς τῶν *μαν-* (440) *δριῶν* τριγύρω· διότι οἱ *μαστοὶ* (=οὔδατα) [των] *ἦσαν πλήρεις [μέχρις ἐκρήξεως]* (: ἐσπάργανον=σφαραγεῦντο). Ὁ δὲ κύριος [των] βασανιζόμενος *ὑπὸ ἀφορῆτων* (=κακῆσιν) πόρων ἐψηλάφει τὰ νῶτα ὄλων τῶν προβάτων, τὰ ὅποια ἴσταντο ὄρθια· τοῦτο δὲ *ἐν τῇ βλακειᾷ του* (=νῆπιος) *δὲν ἔβαλε μετὰ τὸν νοῦν του* (=οὐκ ἐνόησεν), τὸ ὅτι δηλ. *ἐκεῖνοι οἱ σύντροφοί μου* (=οἱ ἦσαν δεδεμένοι ὑπὸ τὰ στήθη τῶν πυκνομάλλων προβάτων. Τελευταῖος τοῦ ποιμνίου προυχῶρει πρὸς τὴν θύραν (: εἰς τὰ ἔξω) ὁ κριός, ὅστις ἐστενοχωρεῖτο *ἐνεκα τῶν πυκνῶν* (445) *μαλλιῶν του* (=λάχνῳ) καὶ ἐμοῦ *τοῦ συνετά φρονοῦντος* (: τοῦ σοφοῦ=πυκινὰ φρονέοντι). Πρὸς τοῦτον δέ, ἀφοῦ τὸν ἐψηλάφησεν, εἶπεν ὁ ἰσχυρὸς Πολύφημος· ἀγαπητέ μου κριέ-διατί κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, δηλ. τελευταῖος τοῦ ποιμνίου μου βαδίξεις διὰ μέσου τοῦ σπηλαίου; Οὐδαμῶς (=οὔ τι) πρότερον βεβαίως ἤρχεσο (=ἔρχεαι=ἤρχεσο) *μένων ὀπίσω* (=λελειμμένος) τῶν κριῶν (ἦτοι: δὲν ἦσο ποσῶς συνηθισμένος νὰ ἀκολουθῆς τοὺς ἄλλους κριούς), ἀλλὰ πολὺ πρῶτος *κάμων μακρὰ βήματα* (450) (=μακρὰ βιβός) *βόσκεις* (=νέμω) τὰ τρυφερὰ ἄνθη τοῦ λειμῶνος, πρῶτος δὲ φθάνεις εἰς τὰ ρεύματα τῶν ποταμῶν, πρῶτος δὲ *ἐπιθυμεῖς* (=λιλαίεαι) τὸ ἐσπέρας νὰ ἐπανεέλθῃς εἰς τὸ σπήλαιον. Τώρα *τὸναντίον* (=αὐτε) ὁ τελευταῖος ὄλων. Βεβαίως σὺ τοῦλάχιστον ποθεῖς τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ κυρίου [σου], τὸν ὅποιον *ἐντελῶς ἐτύφλωσεν* (=ἐξελάωσεν) ἄνδρὸς τις ἄνθρωπος μετὰ τῶν *ἀξιόδακρύτων* [διὰ τὴν μικρότητα καὶ ἀδυνα-

μίαν τοῦ σώματος] συντρόφων [του], ἀφοῦ ἐνάρκωσε (=δαμασ-
 (455) σάμενος) διὰ τοῦ οἴνου τὰς αἰσθήσεις μου, ὁ Οὐτις,
 ὅστις βεβαίῳ (=φημί) ὅτι δὲν ἔχει διαφύγει (=πεφυγμένον ἐμ-
 μεν=πεφευγέναι) ἀκόμη τὸν ὄλεθρον. Ἐὰν λοιπὸν εἶχες τὸ αὐτὸ
 λογικὸν μὲ ἐμὲ (=εἰ δὴ ὁμορφονόεις), καὶ εἶχες τὸ χάρισμα νὰ ἦσο
 φωνήεις(=ποτιφωνήεις γένοιτο νὰ ὀμιλῆς), ὥστε νὰ[μοι] εἴπης, ποῦ
 ἐκεῖνός περιφερόμενος ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἀποφεύγει (=ἤλασκάζει)
 τὴν ὄργην μου· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει (: τότε· ἐὰν τοῦτο ἤθελε
 γίνεαι=τιῶ) βεβαίως ὁ ἐγκέφαλός του κτυπωμένου κατὰ γῆς (=
 πρὸς οὐδεὶ θὰ ἐσκορπίζετο (=δαίνοτο) ἐδῶ καὶ ἐκεῖ(=ἄλλυ-
 δις ἄλλῃ) διὰ μέσου τοῦ σπηλαίου, θὰ ἐνεκουφίζετο δὲ ἐντε-
 λῶς (=καθ' ὅσον λωφήσεις) ἢ καρδία μου ἐκ τῶν δεινῶν τὰ ὅποια
 (460)μοὶ προξένησεν ὁ οὐτιδανὸς αὐτὸς Οὐτις. Τοιοῦτοτρόπως ἀφοῦ
 εἶπεν, ἀφήκεν ἐλεύθερον τὸν κριὸν νὰ πηγαίῃ ἔξω. Φθάσαντες δὲ
 ὀλίγον τι (=ἤβαιόν) μακρὰν τοῦ σπηλαίου καὶ τοῦ πρὸ τούτου
 τοίχου τῆς αὐλῆς (: αὐλογύρου=καὶ αὐλῆς), πρῶτος ἐγὼ ἔλυσα
 ἑμαυτὸν κάτωθεν τοῦ κρουῦ, ἔλυσα δὲ καὶ τοὺς ὑποκάτωθεν [τῶν
 ἄλλων κριῶν] συντρόφους [μου]. Ταχέως δὲ ἐκεῖνα τὰ δέκα
 ἐννέα πρόβατα, τὰ ὅποια μᾶς ἔσφωσαν (=τὰ μῆλα), τὰ μακρὸ
 ποδα, τὰ εὐτραφεῆ καὶ τὰ παχέα (: τὰ παχέα κατὰ τὴν σκέπην·
 κατὰ τὸ ἐπίπλοον, τὸ ἄλλειμμα=δημῶ) κατὰ πολλὰς διευθύνσε-
 (465)σεις τρεπόμενοι [ἐκ φόβου μήπως ὁ Κύκλωψ καταδιώξῃ
 ἡμᾶς], ἀπηγάγομεν, ἕως ὅτου ἐφθάσαμεν εἰς τὸ πλοῖόν μας. Εὐ-
 πρόσδεκτοι δὲ ἐφάνημεν εἰς τοὺς ἀγαπητοὺς συντρόφους, ἡμεῖς
 δηλ, οἵτινες διεφύγομεν τὸν θάνατον, ἀλλὰ διὰ τοὺς ἄλλους (δηλ.
 τοὺς ἔξ, τοὺς ὁποίους ὁ Κύκλωψ κατεβρόχθισεν) συχνὰ ἀνσταένα-
 ζον θρηνοῦντες γοερῶς (=γοῶντες). Ἄλλ' ἐγὼ ἠμπόδιζον αὐ-
 τοὺς νὰ κλαίωσιν, ἀνένευον δ' εἰς ἕκαστον διὰ τῶν ὀφρῶν (νὰ
 πρᾶττωσι τοῦτο), ἀλλὰ διέταξα, ἀφοῦ βάλωσι ταχέως εἰς τὸ πλοῖον
 (470) τὰ πολλὰ (δηλ. τὰ δέκα ἐννέα) καλλίτριχα πρόβατα νὰ
 πλέωμεν ἐπὶ τοῦ ἄλυρου ὕδατος. Οὗτοι δὲ εἰσῆλθον ἀμέσως
 καὶ ἐκάθισαν πλησίον τῶν σκαρῶν, κατὰ σειρὰν δὲ καθήμενοι
 ἐκτύπων διὰ τῶν κωπῶν τὴν θάλασσαν, ἥτις ἀφορίζουσα λευκὴ
 καθίστατο. Ἄλλ' ὅτε ἀπεσκρύνθη [ἀπὸ τοῦ Κύκλωπος] τόσον,

ὅσον γίνεται τις ἀκουστός, ἐὰν φωνάξῃ καὶ τότε ἐγὼ εἶπον πρὸς (475) τὸν Κύκλωπα μὲ δηκτικούς (: πειρακτικούς) [λόγους]. Κύκλωψ, δὲν σοι ἦτο λοιπὸν πεπρωμένον νὰ τρώγῃς ἐν τῷ κοίλῳ σπηλαίῳ [σου] μὲ τὴν σιδηρὰν δύναμιν σου (=κρατερήφι βίηφιν) τοὺς συντροφίους ἀνάνδρου ἀνδρὸς (=ἀνάλκιδος ἀνδρὸς), ὄφειλον [ὡς ἀπαιτεῖ ἡ δικαιοσύνη] καὶ πολὺ μάλιστα νὰ σὲ εὗρωσι τὰ ἀνόσια ἔργα σου μετὰ τῶν ἐπακολουθημάτων των, ἀνόσιε, ἐπειδὴ δὲν ἐφοβήθης τοὺς θεοὺς νὰ τρώγῃς ἐν τῷ οἴκῳ σου τοὺς ξένους· **διὰ τοῦτο** (=τῷ) σὲ ἐτιμώρησεν ὁ Ζεὺς καὶ οἱ ἄλλοι θεοί».

(480) Οὕτως εἶπον, ἐκεῖνος δὲ τότε ὠργίσθη ἐν τῇ καρδίᾳ [του] περισσότερον [ἢ ὅσον ἦτο τέως], καὶ ἀφοῦ ἀπέσπασε τὴν κορυφὴν μεγάλου ὄρους, ἐξεσφενδόνησεν [αὐτὴν οὕτως], ὥστε κατέρριψε ἔμπροσθεν τοῦ πλοίου τοῦ ἔχοντος, μελανοβαφῆ τὴν πρῶραν [ἐλίγον δὲ ἔλειψε νὰ πέσῃ ὑπεράνω τῆς κόπης τοῦ πηδαλίου] ἐκυματώθῃ (=ἐκλύσθη) δὲ ἡ θάλασσα ἔνεκα τοῦ καταβυθιζομένου βράχου· **τὸ δὲ εἰς τὰ δπίσω ῥέουσιν** (: τὸ δὲ παλινδρομον =παλιρρόθιον) κῦμα ὤθησε πάλιν **ταύτην** (τὴν ναῦν) εἰς τὴν ξηρὰν, δηλ. **τὸ ἐκ τῶν ἀνοικτιῶν μερῶν τῆς θαλάσσης ἐρχόμενον κυκλικὸν κῦμα, [ὅπερ εἶχε σχηματισθῆ περὶ τὸ σημεῖον τῆς πτώσεως τοῦ βλήματος]** (=πλημυρις ἐκ πόντοιο), **ἠνάγκασε** (=θέμωσεν) δὲ [ἡμᾶς] νὰ πλησιάσωμεν εἰς τὴν ξηρὰν. [Ὁ κίνδυνος τῆς συντριβῆς τοῦ πλοίου πρὸς τὴν ἀκτὴν ἦτο ἄμεσος], ἀλλ' ἐγὼ λαβὼν διὰ τῶν χειρῶν μου **μακρὸν** (=περιμῆκα) κοντὸν ἐξώθησα [ἄπὸ τῆς ξηρᾶς] τὸ πλοῖον **πρὸς τὰ ἔξω [τοῦ κύκλου τῶν κυμάτων] καὶ παραλλήλως πρὸς τὴν ἀκτὴν** (=παρεξέ), ἐνθαρρύνας δὲ τοὺς συντροφίους μου διέταξα **κάμνων νεῦμα διὰ τῆς κεφαλῆς** (=κρατὶ νεύων) **νὰ κωπηλατώσι συντόνως** (: νὰ ριφθῶσιν εἰς τὰς κόπας=ἐμβαλέειν κόπης, ἵνα ὑπεκφύγω- (490) **μεν τὴν συμφορὰν** (τὸν ὄλεθρον=κακοτῆτα)· ἐκεῖνοι δὲ **ριφθέντες ἔμπρὸς εἰς τὰς κόπας** (=προπεσόντες) ἐκωπηλάτουν. Ἄλλ' ὅτε πλέον ἀπεμακρύνθημεν [τῆς παραλίας] **διαπλεύσαντες τὴν θάλασσαν** (=πρήσσαντες ἅλα) δις τόσον [τῆς ἀποστάσεως κατὰ τὴν πρῶτην προσφώνησιν] καὶ τότε λοιπὸν ἤτοιμα-

ζόμεν νὰ εἶπω (=προσηύδων) πρὸς τὸν Κύκλωπα [λόγους]· ἀμφοτέρωθεν (=ἀμφι) δὲ οἱ σύντροφοί μου μὲ ἠμποδίζον ἄλλος ἀπ' ἐδῶ καὶ ἄλλος ἀπ' ἐκεῖ διὰ τῶν ἐξῆς μειλικίων λόγων· «παράτολμε (=σχέτλιε) διατι θέλεις νὰ ἐρεθίζης ἄγριον ἄνθρωπον; (495) ὅστις καὶ τόρα ἀκόμη (=καὶ νῦν) ῥίψας βλήμα (=βέλος) εἰς τὸ πέλαγος ἔφερε πάλιν τὸ πλοῖόν μας εἰς τὴν ξηρὰν οὕτως, ὥστε ἐνομιζομεν πλέον (=καὶ δὴ φαμεν) ὅτι ἐκεῖ (ἐν τῇ ξηρᾷ) θὰ χαθῶμεν (=ὀλέσθαι = ὀλεισθαι). Ἐὰν δὲ θὰ ἤκουέ τινα νὰ φωνάξῃ (=φθεγγαμένου) ἢ νὰ ὀμιλήσῃ, θὰ συνέτριβε (=σὺν ἄραξέ κεν) τὰς κεφαλὰς ἡμῶν καὶ τὰς δοκοὺς τοῦ πλοίου, ῥίπτων τραχεῖν μαρμαρόπετραν· διότι μὲ τόσην δύναμιν ῥίπτει (: τόσον δυνατὸν εἶναι τὸ ῥίψιμόν του)».

(500) Τοιουτοτρόπως εἶπον, ἀλλὰ δὲν κατώρθωον νὰ καταπέισωσι (=οὐ πείθον) τὴν ὑπερήφανον καρδίαν μου, ἀλλὰ πάλιν ὠμίλησα πρὸς αὐτὸν μὲ ὠργισμένην (ὀργίλην) ψυχὴν· «Κύκλωψ, εἴαν τις ἐκ τῶν θνητῶν ἀνθρώπων ἤθελε σὲ ἐρωτήσῃ διὰ τὴν ἐπαίσχυντον τύφλωσιν (=ἀεικέλην ἀλαωτὴν) τοῦ ὀφθαλμοῦ [σου], εἰπέ (=φάσθαι· ἀπρωφ., ἀντι προστ.) [εἰς αὐτὸν] ὅτι σὲ (505) ἐτύφλωσεν ὁ πορθητῆς τῶν πόλεων Ὀδυσσεύς, ὁ υἱὸς τοῦ Λαέρτου, ὅστις κατοικεῖ ἐν Ἰθάκῃ.

Τοιουτοτρόπως ὠμίλησα, ἐκείνος δὲ, ἀφοῦ ἐξέβαλε οἰμωγὴν ἀπεκριθῆ (=ἠμείβετο μύθῳ) πρὸς ἐμέ· «ὦχ δυστυχία μου, ὄντως ἦδη μὲ ἔχουσιν εὖρει (: ἔχουσιν ἐκπληρωθῆ ἐπ' ἐμοῦ=ἰκάνει με) παρὰ πολὺ παλαιοὶ (: πρὸ πολλοῦ εἰρημένοι=παλαίφατα) χρησιμοί. Ἦτο (: ἔζη=ἔσκε) ἐνταῦθα [ποτε] ἀνὴρ τις ἀνδρείος καὶ μεγαλόσωμος μάντις, ὁ Τήλεμος ὁ υἱὸς τοῦ Εὐρύμου, ὅστις (510) διέπρεπε (=ἐκέκαστο) κατὰ τὴν μαντικὴν, καὶ δίδων μαντείας ἔζησε μέχρι βαθέος γήρατος μεταξὺ τῶν Κυκλώπων. Οὗτος εἶπεν εἰς ἐμέ ὅτι πάντα ταῦτα θέλουσιν ἐκπληρωθῆ εἰς τὸ μέλλον, οἷα δηλ. θὰ στερηθῶ τῆς δράσεως; (=ἀμαρτήσεται ὁπωπῆς) ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Ὀδυσσεύς. Ἀλλὰ πάντοτε ἀνέμειον (=ἐδέγμην) νὰ ἔλθῃ ἐνταῦθα ἀνὴρ τις μεγαλόσωμος καὶ ὠραῖος ἔχων (: πεπροικισμένος=ἐπιειμένον) μεγάλην δύναμιν καὶ τόρα ἐτύφλωσεν ἐμέ [εἰς ἄνθρωπος] ὁ ὁποῖος ἦτο βραχύσωμος (: ἀν-

(515) θρωπάριον=δύλος) και οὐδενός λόγου ἄξιος και ἀδύνατος (ἄνευ ἀλκῆς = ἄκιμος), ἀφοῦ μὲ κατέβιλεν διὰ τοῦ οἴνου. 'Ἄλλ' *ἔλα ἐδῶ* (: πλησίασον), ὧ 'Οδυσσεῦ, ἵνα παραθέσω σοι φιλόξε-
νον τράπεζαν και παρακαλέσω τὸν ἔνδοξον Σεισίχθωνα νά [σοι] δώσῃ *ἀσφάλειαν ἀποστολῆς* (=πομπήν)· διότι τούτου ἐγὼ εἶμαι υἱὸς και *καυχᾶται* (=εὐχεται) ὅτι εἶναι πατήρ μου· αὐτὸς δὲ (520) μόνος, ἐὰν θέλῃ, θά [με] θεραπεύσῃ και οὐχὶ ἄλλος τις οὔτε ἐκ τῶν μακάρων θεῶν, οὔτε ἐκ τῶν θνητῶν ἀνθρώπων».

Τοιοῦτοτρόπως εἶπεν, ἐγὼ δὲ ἀποκρινόμενος εἶπον πρὸς αὐτόν. «Εἶθε ἤδη νά εἶχον τὴν δύναμιν [ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ] ἀφοῦ ἀποστερήσω (=εὖνιν ποιήσας) σε και τῆς ψυχῆς και *τῆς ζωῆς* (525) (=αἰῶνος) νά σε πέμψω εἰς τὴν κατοικίαν (: τὸ βασίλειον) τοῦ Ἄδου, ὅπως (=ὡς) [ἔχω τὴν βεβαιότητα ὅτι] δὲν θά θεραπεύσῃ βεβαίως τὸν ὀφθαλμόν σου οὐδὲ ὁ Σεισίχθων.

Τοιοῦτοτρόπως εἶπον, ἐκείνος δὲ τότε ἀνατείνας *τὰς χεῖρας* (=χεῖρε) πρὸς τὸν ἀστερόεντα οὐρανόν, ἀπέτεινε τὴν ἐξῆς παράκλησιν πρὸς τὸν ἄνακτα Ποσιδῶνα· «εἰσάκουσόν μου, σὺ ὅστις τὴν γῆν σείεις μελανόκομος Ποσιδῶν, ἐὰν ἀληθῶς εἶμαι ἰδικός σου [υἱός], *καυχᾶσαι* δὲ ὅτι εἶσαι πατήρ μου, εὐδόκησον *νά μὴ ἀξιώ-* (530) *θῆ νά ἐπιστρέψῃ* (=μὴ ἰκέσθαι) εἰς τὴν πατρίδα του ὁ πορθητῆς τῶν πόλεων Ὀδυσσεὺς [ὁ υἱὸς τοῦ Λαέρτου, ὅστις κατοικεῖ ἐν Ἰθάκῃ]. 'Ἄλλ', ἐὰν εἶναι πεπρωμένον εἰς αὐτὸν και τοὺς οἰκείους του νά ἐπανάδῃ και νά ἐπιστρέψῃ *εἰς τὸν καλῶς ἐκκισμένον οἶκόν του* (ἦτοι, τὴν οἶκον τὸν πᾶσαν εὐμάριαν παρέχοντα) και εἰς τὴν πατρικὴν αὐτοῦ γῆν, εἶθε νά φθάσῃ ἀργά (535) *κατὰ τρόπον ἀξιοδάκρυτον* (=κακῶς) ἐπὶ ξένου πλοίου, ἀφοῦ ἀπολέσῃ ὅλους τοὺς συντρόφους του, εἶθε δὲ νά εὕρῃ ἐν τῷ οἴκῳ του συμφοράς».

Τοιοῦτοτρόπως εἶπε προσευχόμενος. ἐπήκουσε δὲ αὐτοῦ ὁ μελαίνην κόμην ἔχων [Ποσιδῶν]. Ἐκείνος δὲ πάλιν σηκώσας πολὺ μεγαλύτεραν πέτραν, συστρέψας ἐπέταξεν (=ἤκε) αὐτὴν *κατέβαλε δὲ [κατὰ τὴν συστρόφην]* (=ἐπέρρισε δὲ) *δύναμιν* (=ἵνα) *ἀμετρον* (=ἀπέλεθρον), *και ἔρριπεν δ' [αὐτὴν] κάτω* (καθ' ἔβαλε (540) δὲ) *ὀλίγον τι* (=τυτθὸν) ὀπισθεν τοῦ μελαίνην πρῶταν

ἔχοντος πλοίου, καὶ (=δὲ) ὀλίγον ἔλειψεν (=ἔδεύησε) [ὁ λίθος (=λάῃς)] *να ἔγγιση* (: κτυπήση=ἰκέσθαι) τὴν λαβὴν τοῦ πηδάλιου. Ἐκυματώθη δὲ ἡ θάλασσα ὑπὸ τοῦ καταβυθιζομένου βράχου· τοῦτο δὲ (τὸ πλοῖον) ὤθησε τὸ κύμα πρὸς τὰ ἔμπρὸς καὶ ἠνάγκασεν αὐτὸ νὰ πλησιάσῃ εἰς τὴν ξηρὰν.

Ἄλλ' ὅτε πλέον ἐφθάσαμεν εἰς τὴν νῆσον, ὅπου βεβαίως ἔμενον ὅλα ὁμοῦ τὰ ἄλλα πλοῖα τὰ καλὸν κατάστρωμα ἔχοντα, (545) *πέριξ δ' αὐτῶν ἐκάθηντο* (=ἤατο=ἤντο) οἱ σύντροφοί μας ὀδυρόμενοι περιμένοντες ἡμᾶς πάντοτε, [τότε] τὸ μὲν πλοῖόν μας προσωρμίσαμεν ἐκεῖ, ὅπου ἤλθομεν ἐν τῇ ἄμμφ ἐξήλθομεν δὲ καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ εἰς τὴν πετρώδη ἀκρογιαλιάν. Τὰ δὲ πρόβατα τοῦ Κύκλωπος ἐκβαλόντες ἐκ τοῦ κοίλου πλοίου *διενείμαμεν πρὸς ἀλλήλους* (=δασοάμεθα) [ταῦτα οὕτως], ὥστε νὰ μὴ ἀπέλθῃ τις *σιερούμενος ἴσης μερίδος μὲ ἐμὲ* (: χωρὶς νὰ λάβῃ τὸ ἴσον, τὸ ἀνάλογον μέρος=ἴσης ἀτεμβόμενος). *Ἐξαιρετικῶς* (=ἔξοχα) δὲ ἔδωσαν εἰς ἐμὲ μόνον οἱ καλὰς κνημίδας ἔχοντες (550) σύντροφοί μου ἐκ τῶν διανεμομένων προβάτων *τὸν ὄνομαστον κριὸν* (ἦ : τὸν σφσαντά με κριόν) τοῦτον δὲ *θυσιάσας* (=ρέξας) *ἐπὶ τῆς ἀμμώδους παραλίας* (=ἐπὶ θινὶ) εἰς τὸν *συγκεντροῦντα ἐν τῷ οὐρανῷ τὰς μαύρας νεφέλας* (=πελαινεφει) υἶὸν τοῦ Κρόνου Δία, ὅστις εἶναι βασιλεὺς ὄλων, ἕκασιον [πρὸς τιμὴν αὐτοῦ] τὰ ὅστιά τῶν μηρῶν [διὰ κνίσσης περιτυλιγμένα]. Οὗτος δὲ ὁ Ζεὺς, δὲν ἔδιδε προσοχὴν εἰς τὴν θυσίαν, ἀλλ' (555) οὗτος βεβαίως διενεοῖτο πῶς ἤθελον καταστραφῆ πάντα τὰ καλὸν σέλιμα ἔχοντα πλοῖά μου καὶ οἱ πολυαγαπημένοι μου σύντροφοι.

Τοιοῦτοτρόπως τότε μὲν *καθ' ὄλην* (=πρόπαν) τὴν ἡμέραν μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου ἐκαθήμεθα εὐωχούμενοι καὶ κρέατα ἄφθονα καὶ γλυκὺν *ὄλον* (=μέθυ)· ὅτε δ' ὁ ἥλιος ἐβασίλευσε καὶ ἐπῆλθε σκότος, τότε πλέον ἐκοιμήθημεν κατακλιθέντες ἐπὶ τῆς πετρώδους ἀκρογιαλιᾶς [παρὰ τὰ προμνήσια τῶν πλοίων]. (560) Ὅτε δὲ ἐφάνη ἡ πρωιογεννῆς ροδοδάκτυλος Ἥώς, τότε πλέον ἐγὼ ἐνθαρρύνας τοὺς σύντροφους μου διέταξα καὶ οἱ ἴδιοι νὰ ἀναβῶσιν ἐπὶ τῶν πλοίων [των] καὶ νὰ λύσωσι καὶ νὰ λά-

βωσιν ἐπάνω εἰς τὰ πλοιά των τὰ πρυμνήσια (= ἀνά τε λῦσαι πρυμνήσια) ἐκεῖνοι δὲ ταχέως εἰσηλθον καὶ ἐκάθισαν πλησίον τῶν σκαρμῶν (: εἰς τὰ κωπιά = ἐπὶ κληῖσι), κατὰ σειρὰν δὲ καθήμενοι ἐκτύπων διὰ τῶν κωπῶν τὴν θάλασσαν, ἧτις ἀφρίζουσα (565) λευκὴ καθίστατο (= πολιήν). Ἐκεῖθεν δὲ ἐπλέομεν περαιτέρω τεθλιμμένοι (: = περίλυποι = ἀκαχήμενοι) κατὰ τὴν καρδίαν, διότι ἀπωλέσαμεν ἀγαπητοὺς συντροφούς, περιχαρεῖς [δὲ] (= ἄσμενοι [δέ]), διότι ἀπεφύγομεν τὸν θάνατον.

Τ Ε Λ Ο Σ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Η παρούσα μελέτη αφορά στην εξέταση των αποτελεσμάτων της έρευνας που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος «Επιστημονική Έρευνα».

Ο σκοπός της μελέτης είναι να αναλυθούν τα αποτελέσματα της έρευνας και να παρουσιαστούν οι προτάσεις για την βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης.

Η μελέτη πραγματοποιήθηκε με τη βοήθεια των δεδομένων που συλλέχθηκαν κατά τη διάρκεια της έρευνας.

Τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν ότι υπάρχει ανάγκη για περαιτέρω έρευνα και για την υιοθέτηση των προτάσεων που προκύπτουν.

Οι προτάσεις που προκύπτουν από την έρευνα είναι οι εξής:

1. Να ενισχυθεί η έρευνα και να δημιουργηθούν περισσότερα κέντρα έρευνας.

2. Να βελτιωθεί η ποιότητα της εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών.

3. Να δημιουργηθεί ένα σύστημα αξιολόγησης της ποιότητας της εκπαίδευσης.

4. Να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών και των ερευνητών.

5. Να δημιουργηθεί ένα σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών και εμπειριών.

6. Να ενισχυθεί η έρευνα στην παιδαγωγική και στην ψυχολογία.

7. Να δημιουργηθεί ένα σύστημα αξιολόγησης της ποιότητας της εκπαίδευσης.

8. Να ενισχυθεί η έρευνα στην παιδαγωγική και στην ψυχολογία.

9. Να δημιουργηθεί ένα σύστημα αξιολόγησης της ποιότητας της εκπαίδευσης.

10. Να ενισχυθεί η έρευνα στην παιδαγωγική και στην ψυχολογία.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Πωλούνται ἐν τῷ ἐκδοτικῷ ἡμῶν Ὄγκῳ αἱ κάτωθεν πρωτότυποι σχολικαὶ μεταφράσεις τοῦ κ. Ἰωάννου Θ. Ρώσση, γυμνασιάρχου.

Διὰ τὴν πρώτην τάξιν τῶν τετραταξίων Γυμνασίων.

α') Λυσίου λόγοι Δρ. 6.—β') Ἀρριανοῦ Ἀλεξάνδρου Ἀνάβασις Δρ. 8.—γ') Ἀριστοτέλους Ἀθηναίων Πολιτεία Δρ. 8.—δ') Lhomond de viris illustribus Δρ. 8.—ε') Ἡροδότου Μοῦσαι Δρ. 8.—ζ') Πλουτάρχου Θεμιστοκλῆς Δρ. 10.—ζ') Πλουτάρχου Ἀριστείδης Δρ. 10.—η') Λατινικοῦ ἀναγνωσματορίου Δρ. 8.

Διὰ τὴν δευτέραν τάξιν τῶν τετραταξίων Γυμνασίων.

α') Θουκυδίδου Ἱστορ. βιβλ. Α' Δρ. 6.—β') Θουκυδίδου Ἱστορ. βιβλ. Β' Δρ. 6.—γ') Ὀμήρου Ὀδυσσεΐας Α—Ζ Δρ. 8.—δ') Ὀμήρου Ὀδυσσεΐας Ε—Ι Δρ. 10.—ε') Δημοσθένους Ὀλυμπιακοὶ Δρ. 10.—ζ') Βίοι Κορνηλίου Νέπωτος Δρ. 8.—ζ') Καίσαρος de bello civilli Δρ. 6.—η') Ἀπομνημονεύματα Ξενοφώντος Δρ. 12,50.—θ') Τιβέριος καὶ Γάιος Γράγχοι Δρ. 10.—ι') Ἄγις καὶ Κλεομένης Δρ. 10.—ια') Ὀμήρου Ὀδυσσεΐας Ε' Δρ. 6.

Διὰ τὴν τρίτην τάξιν τῶν τετραταξίων Γυμνασίων.

α') Δημοσθένους α' Φιλιππικὸς καὶ περὶ εἰρήνης Δρ. 10.—β') Δημογορίαὶ Θουκυδίδου Δρ. 6.—γ') Ὀμήρου Ἰλιάς Α' Δρ. 6.—δ') Ὀμήρου Ἰλιάς Ζ' Δρ. 6.—ε') Ἀπολογία Σωκράτους Δρ. 10. ζ' Κρίταιν Πλάτωνος Δρ. 6.—ζ') Λυρική Ἀνθολογία Δρ. 10.—η') Γ' Κατιλινακὸς Δρ. 6. θ') Δ' Κατιλινακὸς Δρ. 6.—ι') Ἐπιστολαὶ Κικέρωνος Δρ. 10.—ια') Ὀβιδίου Μεταμορφώσεων Δρ. 10.—ιβ') Δημοσθένους β' Φιλιππικὸς Δρ. 6.—ιγ') Θεοφράστου Χαρακτῆρες Δρ. 8.—ιδ') Λουκιανοῦ Χάρων ἢ Ἐπιπροπίωντες Δρ. 8. ιε') Λουκιανοῦ Τίμων ἢ μισάνθρωπος Δρ. 10.—ις') Ὑπερ Ἀρχίου Ποιητοῦ Δρ. 8.

Διὰ τὴν τετάρτην τάξιν τῶν τετραταξίων Γυμνασίων.

α') Ἀντιγόνη Σοφοκλέους Δρ. 10.—β') Οἰδίπους Τύραννος Σοφοκλέους Δρ. 10.—γ') Ὀμήρου Ἰλιάς Ο—Π Δρ. 8.—δ') Ὀμήρου Ἰλιάς Ρ—Σ Δρ. 18. ε') Ὀμήρου Ἰλιάς Τ—Χ Δρ. 10.—ς') Ὀμήρου Ἰλιάς Ψ Δρ. 10.—ζ') Ὀμήρου Ἰλιάς Ω Δρ. 10.—η') Αἰνεὶὰς Οὔεργιλιου βιβλ. α' καὶ β' Δρ. 10.—θ') De officiis Κικέρωνος Δρ. 10. ι') Ὁρατίου Ὠγαὶ Δρ. 10.—ια') Εἰδύλλια Θεοκρίτου Δρ. 6.—ιβ') Ἐπιτάφιος Περικλέους Δρ. 6.—ιγ') Somnium Scipionis M. Τυλίου Κικέρωνος Δρ. 10.—ιδ') Σοφοκλέους Ἠλέκτρα Δρ. 12,50.

Τιμᾶται Δραχμῶν 10